

Tynset kommune

Årsmelding 2016

Nye Tronstua barnehage Foto: Ingrid Eide

Innholdsfortegnelse

Rådmannens kommentar	1
Administrasjon og fellestjenester	4
Interkommunalt samarbeid	8
Økonomisk analyse	9
Politisk styring	13
Rådmannen og næring	16
Tynsetskolene	19
Fåset skole og barnehage	23
Tylldalen skole	27
Tynset barneskole	31
Kvikne skole og barnehage	35
Tynset ungdomsskole	39
Tynset opplæringscenter	43
PP-tjenesten	48
Tynsetbarnehagene	52
Helse og omsorg, fellestjenester	56
Helsetjenesten	59
Barnevern	62
NAV-Sosialtjenesten	68
Tjenesten for funksjonshemmede	71
Hjemmebasert omsorg	74
Institusjonstjenesten	78
Kulturtjenesten	81
Tekniske tjenester	86
Vann, avløp, renovasjon	92
Plan, Byggesak og Geodata	99

Rådmannens kommentar

Årsmeldingen er rådmannens melding til kommunestyret om siste års aktiviteter og behandles sammen med årsregnskapet. Årsmeldingen er et viktig element i kommunens plan- og budsjettprosess. Den er utformet for å kunne gi politikerne et godt grunnlag for planarbeidet.

Organisering

Tynset kommune har totalt 17 tjenesteområder som rapporterer sine delresultater. I tillegg kommer stab og servicetorget. Organiseringen er en blanding av 2- og 3-nivå modell. 6 tjenesteområder rapporterer direkte til rådmannen, 4 tjenesteområder rapporterer sine resultater via helse- og omsorgssjef og 7 tjenesteområder rapporterer via utdanningsjef. Stillingene som helse- og omsorgssjef og utdanningsjef er viktige for å sikre samordning og drift av tjenesteområdene innenfor skolesektoren og sektoren for helse- og omsorg. Det er lagt ned betydelig innsats for å styrke mellomledernivået i kommunen gjennom kompetanseheving, myndiggjøring og delegering.

Kommunens tjenester

Det arbeides fortløpende med å synliggjøre ressursbruk, dekningsgrader og prioriteringer i kommunens tjenesteproduksjon. Alle tjenesteområdene i gjennomgås systematisk slik at ressursbruken Tynset kommune kan måles mot andre sammenlignbare kommuner. Hensikten er å gi økt innsikt, kompetanse og skape et godt beslutningsgrunnlag for de valgene kommunen står overfor. Analysene viser at Tynset har høye inntekter og høye utgifter. Høye inntekter gjør at vi kan tillate oss å ha mer omfattende tjenester til våre innbyggere enn det mange andre kommuner kan.

Alle kommuner er pålagt en omfattende rapportering av tall til Statistisk sentralbyrå (SSB). Disse sammenligningstallene, også kalt KOSTRA-tall, forteller ikke noe om kvaliteten på tjenestene som gis, eller om brukerne er fornøyd med tjenesten. Tallene sier heller ikke noe om hvorvidt kommunen har valgt et riktig nivå eller omfang på tjenestene sine - altså ingen ting om hva som er rett eller galt. Det er en vurdering kommunen selv må gjøre ut fra kunnskapen som finnes om egne brukere og de prioriteringer man ønsker å gjøre.

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 124 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Hensikten er å gi beslutningstakere, og da særlig lokalpolitikere, en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tynset er på 10. plass i Kommunebarometeret 2016 fra Kommunal Rapport og omtales slik: «I totaltabellen - men bare der - justerer vi for økonomiske rammebetingelser. Totalt er det knapt noen som har en så god profil som Tynset. Kommuner som havner i toppen av barometeret har generelt klart flere gode plasseringer enn andre, men det er ikke slik at enkelte kommuner er i toppen på alle områder, mens andre er helt i bunn. I snitt har en kommune like mange gode som svake plasseringer. Det er den totalt miksen som avgjør plasseringen.» For resultatene i grunnskolen ble Tynset rangert som nest beste kommune i landet i 2016.

Økonomi

Netto driftsresultat er 16,6 mill. kr, mens det foregående år var 6,1 mill. kr. Tjenesteområdenes avvik fra budsjett viser et merforbruk på 5,1 mill. kroner. I 2015 var merforbruket på 4 mill. kr innenfor tjenesteområdene. Fellesområdet har hatt en økning i sine inntekter i forhold til budsjett med 7,9 mill. kr.

Utvikling i lokalsamfunnet

- Befolkningen i kommunen har siste året økt med 4 personer, det økte med 18 foregående år. Det ble født 36 barn i 2016, mens det ble født 45 barn i 2015. Fødselsoverskudd er -15 slik at den lille økningen i folketallet skyldes netto innflytting på 19 personer.
- Fortsatt stor aktivitet med fortettingsprosjekter/etablering av leiligheter i Tynset sentrum.
- Utvikling av skoleområdet med aktivitetsområde.
- Rundkjøring i røroskrysset ny gang- og sykkelvei langs rørosveien er ferdigstilt.
- Åpning av nye Tronstua barnehage med 6 avdelinger.

Proessen med bygging av nytt helsearkiv pågår. Byggeprosjektet er lyst og leverandør er valgt. Byggestart er planlagt til august 2017 og forutsetter tilleggsbevilgning i revidert statsbudsjett 2017. Prosjektet er stort og viktig for Tynset og regionen for øvrig. Det er anslått at driften vil gi 58 arbeidsplasser og underbygger de positive trendene fra de senere årene.

Befolkningsutvikling i Tynset kommune siden 2007:

1. jan 2007	5 371	1. jan 2013	5 570
1. jan 2008	5 400	1. jan 2014	5 549
1. jan 2009	5 400	1. jan 2015	5 562
1. jan 2010	5 490	1. jan 2016	5 580
1. jan 2011	5 495	1. jan 2017	5 584
1. jan 2012	5 564		

Befolkningsframskriving i Tynset fram mot 2040:

	2020	2025	2030	2035	2040
0 år	55	58	58	57	57
1-5 år	283	309	318	317	314
6-12 år	485	456	492	508	507
13-15 år	212	239	207	225	228
16-19 år	303	291	287	287	305
20-44 år	1586	1675	1736	1741	1742
45-66 år	1714	1634	1663	1710	1734
67-79 år	725	861	905	901	960
80-89 år	237	271	329	421	479
90 år +	50	60	57	77	93
Totalt	5650	5854	6052	6244	6419

Framskrivningen i tabellen er basert på middels nasjonal vekst.

Begge tabellene viser et forholdsvis stabilt nivå hva gjelder folketall. Det er en felles utfordring for hele Nord-Østerdal å stabilisere folketallet og sikre fortsatt vekstkraft.

Utfordringer framover

Økonomi

Kommunens viktigste oppgave er å sørge for at driftsnivået tilpasses inntektsgrunnlaget. Det betyr i praksis løpende omstilling. Dette er helt nødvendig for å kunne ivareta endrede behov i befolkningen og dekke inn økte drifts- og kapitalutgifter som følge av de investeringer som er foretatt og under planlegging. Omstillinger kan for den enkelte innbygger, bruker og ansatte oppleves som krevende og belastende. Likevel vil nok kravene til omstillingsevne i kommunen bli minst like store i årene som kommer. Vår omverden er i rask omstilling, det påvirker oss og det innvirker på innbyggernes forventninger.

Flyktninger

Situasjonen med flyktninger har endret seg mye på kort tid. Forrige året kom det flere hundre tusen flyktninger til Europa og mange av disse søkte seg til Norge. Nå er behovet for bosetting i kommunene redusert og myndighetene har signalisert at vi får færre flyktninger og enslige mindreårige enn først forespeilet.

I fjor kom det 35 flyktninger til Tynset. Av disse 35 bosatte var 9 personer familiegjennforening og 6 enslige mindreårige. Ved utgangen av året var det totalt 142 personer bosatt i Tynset kommune som utløste integreringstilskudd i løpet av 2016. Bosetting og inkludering av flyktninger er en viktig oppgave som gjennomgående løses på en god måte i vår kommune. Tynset kommune er nominert til bosettingsprisen av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Klima og miljø

Tynset rådhus er sertifisert som Miljøfyrtårn. Gjennom Miljøfyrtårn-ordningen innføres miljøstyring, og miljøansvar i praksis. Et enkelt og målbart system viser utviklingen av Rådhuset som bedrift innenfor innkjøp, avfall, energi, transport og helse, miljø og sikkerhet, HMS. Gjennom enkle tiltak som bedre kildesortering reduseres kostnadene som kommunen har med sitt restavfall. Det gjennomføres et stort prosjekt med energioptimering av kommunale bygg. Forventet årlig innsparing er i overkant av en million GWh. Alle tiltak gjøres for å redusere energiforbruket og spare miljøet. Vi driver langsiktig arealplanlegging der fokus på lavt energiforbruk og transportbehov er sentrale temaer.

Kommuneplanarbeid

Kommunal planstrategi legger føringer for hvilke kommunale planer som skal utarbeides. I henhold til denne er revidering av kommunedelplan for Fåset igangsatt. Det jobbet med disse tiltakene i handlingsplanen til kommunedelplan for Tynset tettsted:

- Nye næringsarealer: Forhandlinger om kjøp av grunn pågår mellom grunneierne og kommunen.
- Undergang Ringvegen: Det er et samarbeid mellom Statens vegvesen, Bane Nord og kommunen. Utbedring av undergangen er tatt inn i høringsutkastet til handlingsprogrammet for fylkesveger i 2022. Det betyr at planlegging og prosjektering må iverksettes i god tid før dette. Dette tiltaket er viktig for sentrumsutvikling i kommunen.
- Aktivitetsareal for Tynsetskolene: Prosjektet er godt i gang og har fått tilskuddsmidler for gjennomføring.
- Tynset torg: Her er det startet opp et utviklingsprosjekt i samarbeid med private næringsaktører.

Rekruttering, kompetanse og systematikk.

Mer sammensatte, uforutsigbare og raskt skiftende brukerbehov stiller stadig større krav til tverrfaglighet og tilgang på spesialisert kompetanse. Evnen til både å gi egne medarbeidere utvikling i jobb-situasjonen og tiltrekke seg nye medarbeidere vil være avgjørende for å gi gode tjenester i årene fremover. En viktig forutsetning for å rekruttere ansatte er å vektlegge alles ansvar for å tenke helhetlig, myndiggjøring og motivering av medarbeidere og betydningen av å bygge kultur. Vi arbeider målrettet med å styrke internkontroll og systematisere avvikshåndtering og har kommet langt med etablering av et omfattende kvalitetsstyringssystem. Det er i løpet av året gjennomført et omfattende organisasjonsutviklingsprogram.

Strategisk arbeid kompetanseutvikling og rekruttering av medarbeidere med riktig utdanning blir viktig fremover. Mange kommuner strever med rekruttering av sykepleiere, miljøterapeuter, vernepleiere og pedagogisk personell i skole og barnehage. I vår kommune er det særlig innen helse- og omsorg vi ser at det må settes inn en ekstra innsats på rekruttering. En viktig del i dette er å bidra til at det faktisk blir gjennomført desentral utdanning for ulike yrkesgrupper på høgskolenivå i vår region.

Interkommunalt samarbeid.

Regjeringen ønsket færre kommuner og lanserte et ambisiøst prosjekt der alle kommuner i Norge skulle ta stilling til sin egen rolle i en ny kommunereform. Reformen fører nok ikke til noen endringer for kommuneinndelingen i vår region. Kommunene i Nord-Østerdal har et utstrakt og velfungerende interkommunalt samarbeid på mange områder. Likevel er det rom for å formalisere og videreutvikle samarbeidet på flere områder. Det gjelder særlig innen helse- og omsorg, skole og barnehage.

Regionsenteret Tynset

Kommunens utfordringer knyttet til å utvikle regionsenteret Tynset er viktig både for Tynsetsamfunnet og omlandet. Vi inngår i en region som sliter med å opprettholde folketallet. Selv om Tynset isolert sett ligger an til svak vekst sliter regionen totalt sett med negativ befolkningsutvikling. Et sterkt og livskraftig regionsenter er viktig for å sikre framtidig utvikling. Etablering av helsearkivet er viktig for oss i så måte.

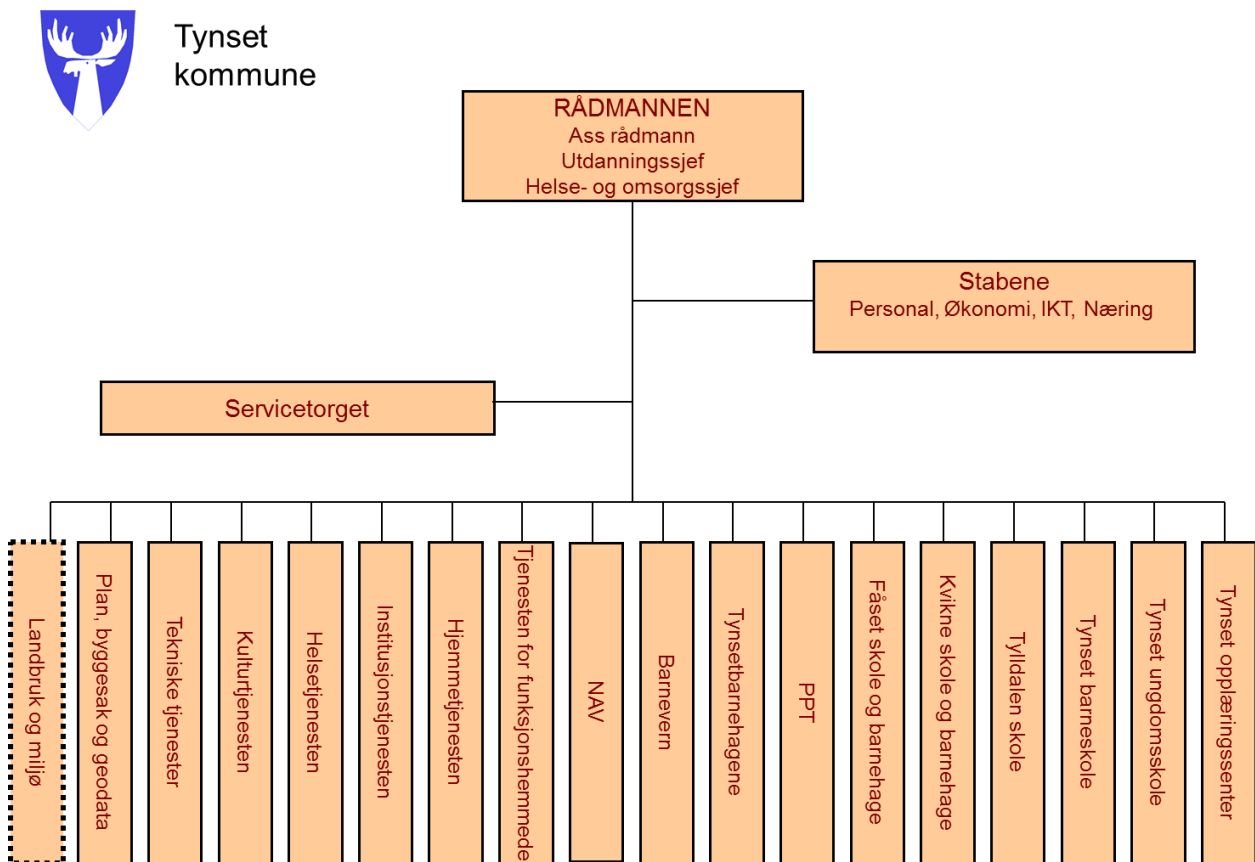
Organisatoriske utfordringer er knyttet til kommunens evne til samhandling med øvrige forvaltningsnivåer, andre offentlige organer, og ikke minst med næringsaktører. Egen evne og kapasitet til nettverks- og allianseskaping bør ytterligere styrkes. Kontakten med lokalt og regionalt næringsliv må styrkes. Det er viktig at kommunen fortsatt har høye ambisjoner for regionsenterutvikling og tilrettelegging for flere arbeidsplasser. Det har vært og er fortsatt den viktigste utviklingsoppgaven for kommunen.

Administrasjon og fellestjenester

Administrativ organisering

Tynset kommune har en flat organisering med rådmannen som øverste administrative leder. Under rådmannen er det 17 tjenesteområder (resultatenheter). Skole og helse og omsorg blir ledet av utdanningsjefen og helse- og omsorgssjefen.

Staben består av servicetorget, personalavdeling, økonomiavdeling, næringsmedarbeider og IKT. Assisterende rådmann er stabsleder. I tillegg er landbruk og miljø lagt inn under den samme økonomiske rammen.

Personalet

Utførte årsverk for de enkelte tjenesteområdene i perioden 2010-2016.

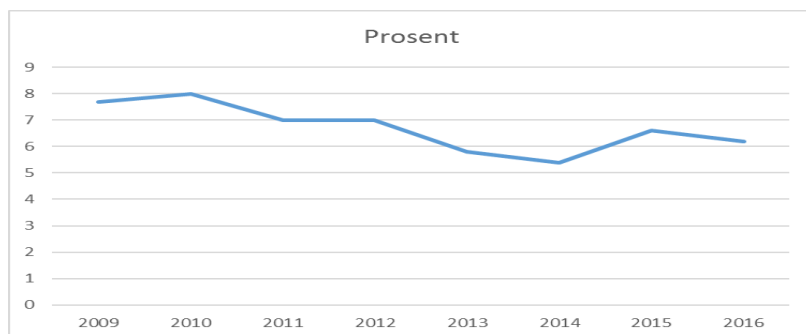
Tjenesteområde	Årsverk 2010	Årsverk 2011	Årsverk 2012	Årsverk 2013	Årsverk 2014	Årsverk 2015	Årsverk 2016
Rådmannen, staber, næring og landbruk	23,9	24,9	24,8	25,4	26,3	24,3	26,2
Grunnskole generelt	3,8	4,1	3,5	4,7	4,3	4,4	4,4
Fåset skole og barnehage	12,8	18,3	18,1	17,4	17,2	17,6	18,4
Tylldalen skole	9,3	9,2	8,6	8,0	7,6	7,5	7,2
Tynset barneskole	47,2	46,1	46,1	43,1	41,2	40,6	39,4
Kvikne skole og b.hage	16,0	15,8	16,6	16,4	16,3	15,8	15,8
Tynset u-skole	34,0	33,9	33,0	33,9	33,2	33,2	33,0
Tynset oppl.senter	9,1	10,7	9,8	11,7	13,9	14,9	17,1
PP-tjenesten	9,1	9,9	9,9	9,9	10,0	10,2	9,9
Tynset barnehage	45,9	45,1	47,5	53,9	55,7	53,4	52,4
Helsetjenesten	47	48,1	47,1	46,4	40,8	40,3	26,1
Helse omsorg felles			3,3	2,8	3,3	4,4	4,4
Barnevern	22,3	23,6	23,4	29,0	27,7	24,1	23,8
NAV – Sosial	4,5	5,0	5,0	5,5	5,5	4,5	3,0
TFF	50,6	53,4	55,8	59,4	61,7	62,3	65,0
Hjemmebasert oms	40,3	41,1	39,5	40,9	39,7	39,9	50,3
Institusjonstjenesten	66,8	67,4	67,4	63,0	60,3	49,4	64,5
Kulturtjenesten	10,1	11,9	12,2	12,2	12,5	12,5	12,4
Tekniske tjenester	38,8	41,4	38,2	38,6	38,7	38,6	40,3
Vann, avløp, renovasjon			3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Plan, byggesak og geodata	10,5	12,6	14,1	14,7	14,7	13,5	13,3
SUM	502,0	522,5	527,0	535,3	533,7	514,5	530,0

Inkludert i årsverkstallene for rådmannen ligger ressursbruken for tillitsvalgte i Tynset kommune, IKT, næringskonsulent samt Tynset kommunes lærlinger. Noen tjenesteområder er interkommunale tiltak hvor Tynset er arbeidsgiver. Dette gjelder Grunnskole generelt, Plan, byggesak og geodata, PP-tjenesten, Barnevern og Tynset opplæringscenter.

Sykefraværet

Sykefraværet i Tynset kommune 2009–2016 (%)

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
7,7	8,0	7,0	7,0	5,8	5,4	6,6	6,2

Sykefraværet totalt i Tynset kommune har fra 2010 til 2016 hatt en nedgang. Sykefravær for 2014 var på totalt 5,4 %. Fra 2014 til 2015 er det blitt en økning opp til 6,6 %, men dette er redusert igjen for 2016 ned til 6,2 %.

Aldersfordeling

Gjennomsnittsalder for tilsatte i Tynset kommune var ved årsskiftet 47,1 år. Gjennomsnittsalderen for kvinnelige arbeidstakere er 46,5 år, mens gjennomsnittsalderen for mannlige arbeidstakere er 49,9 år.

Lærlinger

Pr. 31.12.2016 var det 10 lærlinger tilsatt i kommunen. Lærlingene fordeler seg slik på de ulike fagene pr 31.12.2016:

Dataelektronikerfaget	2
Helsearbeiderfaget	3
Barne- og ungdomsarbeiderfaget	5

Bedriftshelsetjeneste

Kommunen har avtale med Bedriftshelsetjeneste AS som innebærer kollektivt medlemskap for alle ansatte. Forebyggende helsearbeid, oppfølging av sykmeldte samt deltagelse i dialogmøter har vært prioriterte arbeidsområder.

Akan

Det har ikke vært gjennomført tiltak i regi av Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN) i 2016.

Inkluderende arbeidsliv

Tynset kommune har vært IA (Inkluderende Arbeidsliv) bedrift siden 2002. Tynset kommune skrev ny samarbeidsavtale i 2014 om et mer inkluderende arbeidsliv for 2014-2018. Målet for avtalen er å redusere sykefraværet, tilsette flere arbeidstakere med redusert funksjonsevne og å øke den reelle pensjonsalderen. Tynset kommune som IA-bedrift forplikter seg til å utarbeide årlige overordnede målsettinger for sin virksomhet ved inngåelse av ny IA-avtale. Utover dette er det utarbeidet en overordnet tiltaksplan for å oppfylle IA-avtalens 3 hovedpunkter. Både overordnede målsettinger og tiltaksplan er behandlet i kommunens arbeidsmiljøutvalg.

Tynset kommune har gjennom hele 2016 hatt et stort fokus på forebygging og oppfølging av sykefravær. Overordnet målsetting for nærværet i 2015 var: 95 %.

Andre personaltiltak

- **Seniorpolitikk:** Kommunestyret vedtok i 2006 retningslinjer for seniorpolitikk i Tynset kommune gjeldende fra 01.01.07. Reviderte seniorpolitiske retningslinjer er gjeldende fra 01.01.2012. Retningslinjene omfatter bl.a. følgende tiltak: Seniorpolitikk som regelmessig tema på ledersamlinger, seniorsamtale/plan for alle over 60 år og økt fritid for ansatte over 62 og 64 år. Målsetting for seniorpolitikken er å inspirere til et inkluderende og godt arbeidsmiljø for alle, å ivareta alle arbeidstakere samt å øke den reelle pensjonsalderen i Tynset kommune.

Bedriftsavtale for trening i Tynset Friskliv: Kommunen har bedriftsavtale som innebærer noe redusert pris for våre arbeidstakere til å kjøpe frisklivspass i Tynset Friskliv. I alt benyttet 95 arbeidstakere seg av tilbudet i 2016.

Internkontroll

Kommunene er gjennom en rekke lover og forskrifter pålagt å utføre internkontroll for store deler av sin virksomhet. HMS-arbeidet har blitt gjennomført slik Tynset kommunes plan tilsier; det er gjennomført evaluering, kartlegging, risikovurdering og utarbeidet handlingsplan for hvert tjenesteområde. Internkontroll for IKT-systemene styres av en egen gruppe innenfor FARTT-samarbeidet, og er tilgjengelig i Compilo (internkontrollsystem).

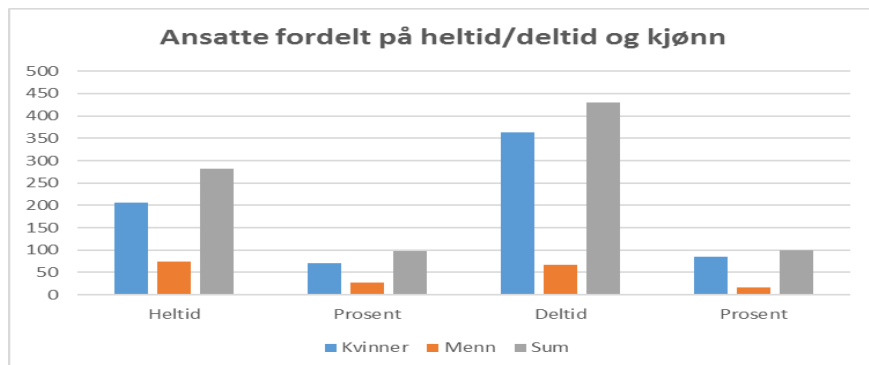
Likestilling

Ved årsskiftet var 68,3 % av arbeidstakerne i kommunen kvinner og 31,7 % av arbeidstakerne menn. Blant disse jobber kvinner 79,3 % av alle årsverk, mens menn jobber 20,7 % av alle årsverk. I ledergruppen blant tjenesteområdeledere og avdelingsledere i Tynset kommune, er det 61,0 % kvinner og 39,0 % menn. Ved tilsetninger legges det vekt på formell kompetanse, tidligere yrkeserfaring og personlige egenskaper. Dersom søkere stiller likt etter vurdering av disse kravene forsøker man å ansette kvinne/mann etter behovet i den enkelte enhet. Det er ikke forskjell på lønn for kvinner og menn i sammenlignbare stillinger.

Ansatte fordelt på heltid/deltid og kjønn

Oversikten viser antall faste ansatte (ikke årsverk) fordelt på menn og kvinner.

Kjønn	Heltid	Prosent	Deltid	Prosent
Kvinner	206	71,2	363	84,4
Menn	75	26,7	67	15,6
Sum	281	97,851	430	100

Beredskapsarbeid

Ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) ble ferdigstilt og vedtatt av kommunestyret i 2016. Som en konsekvens av dette ble beredskapsplanen oppdatert.

Omfanget av beredskapsarbeidet er i endring, og nye krav medfører at kommunen må tilpasse seg endrede forutsetninger. Ny teknologi som befolkningsvarsling blir prioritert. I tillegg er det viktig at andre offentlige instanser og frivillige foreninger tas med i beredskapsarbeidet slik at alle tilgjengelige ressurser kan benyttes best mulig. Beredskapsrådet med medlemmer fra andre offentlige instanser, private og frivillige organisasjoner har blant annet bidratt i arbeidet med helhetlig ROS.

IKT

Tynset kommune deltar i et forpliktende samarbeid med Folldal, Alvdal, Rendalen og Tolga om felles IKT-løsninger, FARTT. Samarbeidet er styrt gjennom et interkommunalt selskap, IKT Fjellregionen IKS, og er basert på en modell hvor selskapet leier opp mot 70 % IKT konsulent-stilling fra hver av de deltakende kommunene. I tillegg leier selskapet 50 % lærlingestilling fra enkelte av kommunene. FARTT ivaretar nå drift av nesten alle IKT-systemene med unntak av noen lokale løsninger og infrastruktur. Kommunen betaler en årlig avgift til FARTT for å dekke felles drift av IKT-løsningene. FARTT flyttet inn i lokaler på Holmen høsten 2016.

Samarbeid

Tynset kommune har et aktivt samarbeid med Alvdal på en rekke områder, og de to viktigste områdene er:

- Landbruk og miljø (styres administrativt fra Alvdal kommune og er samlokalisert med Storsteigen videregående skole).
- Plan, byggesak og geodata (styres administrativt fra Tynset kommune og er lokalisert i rådhuset).

Tynset kommune samarbeider også nært med Alvdal, Tolga, Folldal og Rendalen kommuner innenfor fagfeltet barnevern, med felles barnevernstjeneste. Innenfor skole stiller Tynset med skolefaglig kompetanse i Alvdal og Tolga kommuner (TATO-samarbeidet).

Informasjon

Kommunen utarbeider et informasjons-magasin for Tynset kommune. Magasinet har 4 utgivelser i året og sendes alle husstander samt hytteeiere. Informasjonsmagasinet er en del av omdømmebyggingen for kommunen, og det er mange positive reaksjoner fra innbyggerne på magasinet. I tillegg benyttes kommunens hjemmeside og Facebook. Det ble ilt 2016 gjennomført et arbeid med å lage en kommunikasjonsstrategi. Kommunikasjonsstrategien er sendt på høring og vil bli lagt fram for kommunestyret i løpet av 1.halvår 2017.

Interkommunalt samarbeid

Samarbeid i Fjellregionen

Tynset samarbeider med de andre kommunene i Fjellregionen på en rekke områder. Mye av samarbeidet skjer i regi av Regionrådet. De faste samarbeidstiltak Tynset i hovedsak deltar i framgår av oversikten nedenfor.

Tynsets deltakelse i interkommunale tiltak i 2016

Tiltak	Deltakerkommuner	Kontorsted
Arbeidsgiverkontrollen	Tynset, Alvdal, Tolga, Rendalen, Os, Røros, Tydal, Holtålen	Røros
Barnevernssamarbeid	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal og Rendalen	Tynset
Destinasjon Røros	Holtålen, Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, privat næringsliv	Røros
Dovrefjell Nasjonalparkstyre	Tynset, Folldal, Dovre, Lesja, Oppdal, Rauma, Nettet, Sunndal, Hedmark, Sør-Trøndelag, Oppland og Møre og Romsdal fylkeskommuner	Hjerking
FIAS (avfallsselskap)	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen, Os, Engerdal, Stor-Elvdal, Røros, Holtålen	Tolga
Fjellregionen IKT (FARTT)	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen	Tynset
Geodatasamarbeid	Tynset, Folldal, Rendalen, Alvdal, Tolga, Os	Tynset
IKA Opplandene IKS	Kommuner i Hedmark og Oppland	Lillehammer
Innkjøpsamarbeid, Abakus AS	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen, Os, Røros, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil, Åmot	Engerdal
Jordmorfølgetjeneste	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal	
Landbruk og miljø	Tynset, Alvdal	Alvdal
Legevaktordningen	Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga, Rendalen	Tynset
Legevaktsentralen	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen, Stor-Elvdal	Tynset
MeSkano	Rendalen, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga, Os	Tynset
Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS	Våler, Elverum, Trysil, Engerdal, Stor-Elvdal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Folldal, Tynset	Elverum/ Tynset
Nord-Østerdal Musiker	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Os	Tolga
Nord-Østerdalsmuseet	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen, Os	Tynset
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen, Os, Hedmark fylkeskommune	Tynset
Plan, byggesak og geodata	Tynset, Alvdal	Tynset
Regionrådet for Fjellregionen	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen, Os, Røros, Holtålen, Hedmark og Sør-Trøndelag fylkeskommuner	Tynset
Forvaltningsstyret for Forollhogna	Midtre-Gauldal, Holtålen, Røros, Os, Tolga, Tynset, Rennebu	Røros
Skolefaglig rådgivning	Tynset, Alvdal, Tolga	Tynset
Ttrafo (Teater i Fjellregionen)	Tolga, Tynset, Rendalen, Alvdal, Folldal, Os	Tynset
Tverrfaglig opplæringskontor i Fjellregionen	Tynset, Alvdal, Tolga, Folldal, Rendalen, Os, Røros	Røros
Gudbrandsdal krisesenter	Lillehammer, Lesja, Dovre, Sel, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Øyer, Gausdal, Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Stor-Elvdal, Tolga og Tynset.	Lillehammer
Voksenopplæring	Tynset, Tolga, Alvdal og Folldal	Tynset

Økonomisk analyse

Driftsutgifter/ Budsjettavvik

Tjenesteområde	Bto utg. Regnskap	Nto utg. Regnskap	Nto. utg. Budsj.	Avvik
Politisk og div.	6 970	3 939	3 875	64
Rådm./stabsavd./næring	37 468	21 678	22 158	-480
Tynsetskolene, felles	9 628	6 206	6 487	-281
Fåset skole og barneh.	11 462	9 667	9 868	-201
Tyllidalen skole	5 201	4 680	4 615	65
Tynset barneskole	30 588	26 436	26 348	88
Kvikne skole og barneh.	10 809	9 482	9 550	-68
Tynset ungdomsskole	22 931	19 911	20 172	-261
Tynset opplæringsssent.	27 758	1 905	1 847	58
PP-tjenesten	11 348	2 527	2 688	-160
Tynset barnehage	42 605	35 705	38 942	-3 237
Helsetjenesten	34 416	19 957	21 473	-1 516
Helse- og omsorg gen.	5 133	4 124	5 516	-1 392
Barnevern	37 629	8 279	6 622	1 658
NAV-Sosialtjenesten	8 002	5 240	4 385	855
Tjenesten for funksj.h.	43 456	27 981	28 873	-892
Hjemmebasert omsorg	41 308	34 423	32 665	1 758
Bo- og behandlingstj.	66 524	51 404	41 689	9 716
Kulturtenesten	15 821	6 646	6 746	-100
Kirke og trossamfunn	5 314	5 314	5 150	164
Tekniske tjenester/VAR	87 630	42 667	42 538	129
Plan,Byggesak,Geodata	19 303	3 454	4 321	-868
Sum	581 305	351 625	346 527	5 098

Tabellen viser i første kolonne fordelingen av brutto-utgift regnskap. Dette innebærer alle driftsutgifter som er belastet på tjenesteområdet unntatt avskrivninger.

Andre kolonne viser netto driftsutgift i regnskapet. Det vil si alle driftsutgifter minus egne inntekter, tilskudd og bruk av fond. Eksempler på egne inntekter er kommunale gebyrer, husleieinntekter, brukerbetalinger. Tilskudd kommer fra fylke, stat, andre kommuner og private. Bruk av fondsmidler kan for eksempel være tidligere avsatte ubrukte øremerkede tilskudd eller bevilgninger som for eksempel kulturfond.

Tredje kolonne viser budsjettet netto driftsutgift som tilsvarer det vi kaller tjenesteområdenes netto budsjett-rammer.

Fjerde kolonne viser avvik mellom regnskap og budsjett. Negativt fortegn betyr innsparing. Uten fortegn betyr overskridelse.

Tjenesteområdenes samlede overforbruk i forhold til budsjett utgjør kr 5 098 000. Til sammenligning viste tjenesteområdenes regnskaper for 2015 et samlet overforbruk i forhold til budsjett på kr 4 048 000 og i 2014 en innsparing på kr 1 191 000. Alle tjenesteområdene innenfor undervisningssektoren har i 2016 resultater som viser innsparinger eller ligger nært opp til budsjett. Innenfor helse- og omsorgssektoren er det

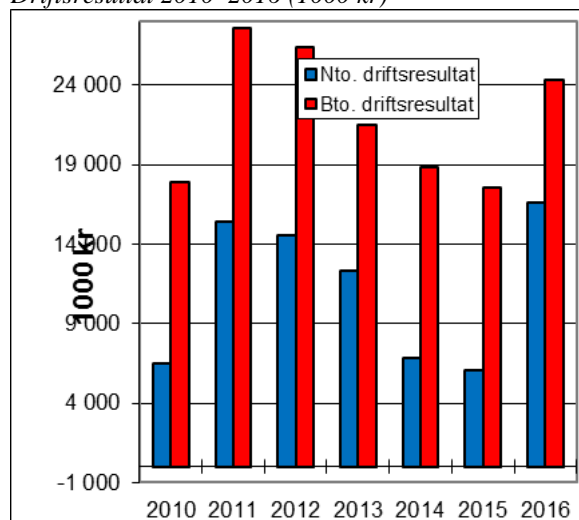
Hjemmebaserte tjenester og Institusjonstjenesten som har vesentlige overskridelser.

Fellesområdet har hatt økning i nettoinntekter med ca. 7,9 mill. kr sammenlignet med budsjettet. Dette gir et regnskapsmessig mindreforbruk på 2,8 mill. kr. Til sammenligning hadde vi et nullresultat i 2015. I 2014 hadde kommunen et mindreforbruk på kr 3,0 mill. kr og i 2013 var det et mindreforbruk på 1,9 mill. kr

På fellesområdet har vi sammenlignet med budsjettet kommet gunstig ut på formue- og inntektsskatt, inntekstutjevning, statstilskudd flyktninger samt kapital-kostnader.

Driftsresultat

Driftsresultat 2010–2016 (1000 kr)

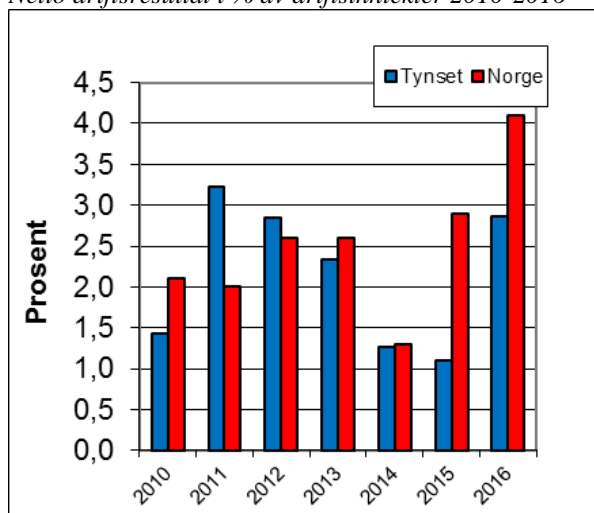
Brutto driftsresultat er lik differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Netto driftsresultat er lik driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag. Forskjellen mellom brutto og netto driftsresultat viser hvor stor andel av kommunenes inntekter som går med til å betjene renter og avdrag. Netto driftsresultat viser hva kommunene sitter igjen med til avsetninger og investeringer.

Brutto driftsresultat er på kr 24 297 000 en økning fra kr 17 529 000 i 2015.

Netto driftsresultat er på kr 16 601 000, en økning fra kr 6 100 000 i 2015.

Dette er gode tall som viser at den nedadgående trenden i de senere årene er snudd.

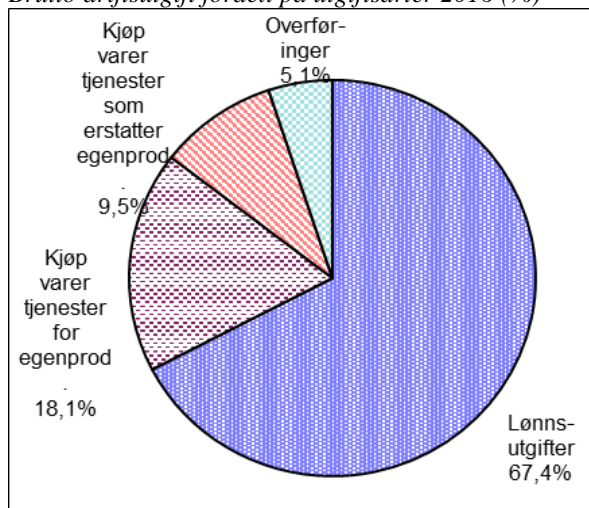
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 2010-2016

Netto driftsresultat kan også beskrives som netto fondsavsetninger (avsetning til fond minus bruk av fond), overføringer til investeringsregnskap og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk.

Grensen for økonomisk balanse over tid går ved et netto driftsresultat på ca. 2% av brutto driftsinntekter. Ved et lavere resultat vil verdiene i kommunesektoren forringes. Årsaken til dette er at avdragene på lån ligger inne i kommuneregnskapene, og ikke avskrivningene som i private regnskaper. Dette innebærer at 2% netto driftsresultat tilsvarer et nullresultat i privat virksomhet. Vi er avhengig av å bringe regnskapsresultatet stabilt over tid innenfor denne sona for å ha en økonomi som er bærekraftig. Resultatet for 2016 er altså på 2,9 %. Gjennomsnittlig resultat for hele landet er 4,1 %, altså vesentlig høyere enn Tynset.

Brutto driftsutgift fordelt på utgiftsarter 2016 (%)

Lønnsutgiftene er den dominerende driftsutgiftsarten med 67,4 %. Hovedårsaken til at lønnsutgiftene utgjør en så stor andel av totalutgiftene er at kommunen i hovedsak produserer tjenester innenfor arbeidskraftintensive sektorer slik som skole og pleie/omsorg.

Inntekter

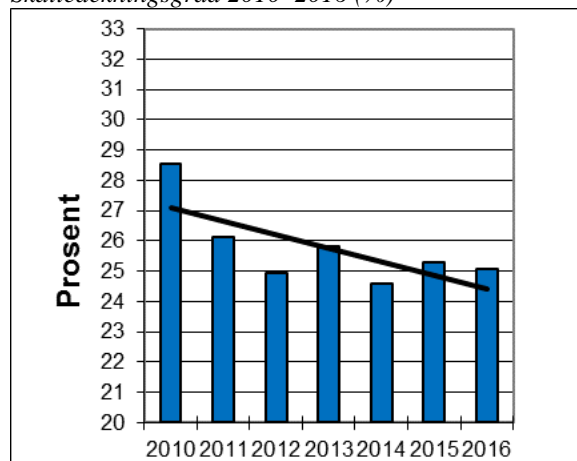
Frie inntekter 2013–2016 (1000 kr)

	2013	2014	2015	2016
Formue-/innt.skatt	110 297	107 688	113 932	118 116
Eiendomsskatt	20 367	20 746	21 455	21 048
Rammetilskudd	189 746	200 001	198 969	205 275
Sum frie inntekter	320 410	328 435	334 356	344 439

Frie inntekter innebærer at disse inntektene ikke er bundet opp til å brukes innenfor spesielle områder. Begrepet frie inntekter i denne tabellen er ikke direkte sammenlignbart med frie inntekter i regnskapsskjema 1A i årsregnskapet hvor også konsesjonsavgifter og statstilskudd til flyktninger er innlemmet.

Skattedekningsgrad

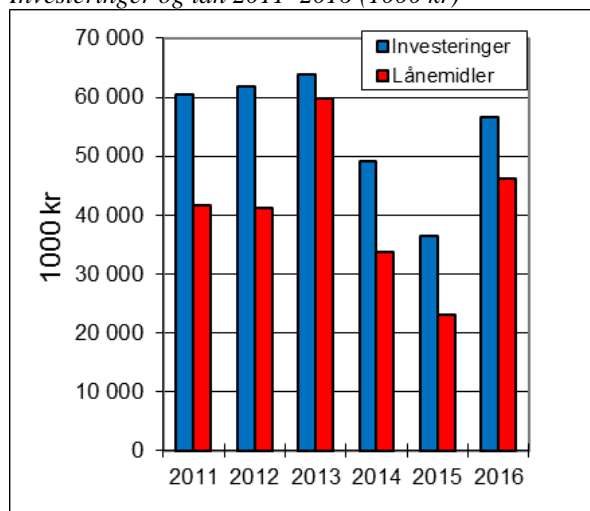
Skattedekningsgrad 2010–2016 (%)

Skattedekningsgraden viser hvor stor andel av driftsutgiftene som dekkes av skatt på formue/inntekt og eiendomsskatt. Skatteinntektenes betydning som inntektskilde for kommunen er litt redusert de siste årene. Rammetilskuddet har tilsvarende økt sin betydning. Det er til vår fordel som relativt skattesvak innlandskommune at skattenes betydning som inntektskilde er redusert i de senere årene og at en større andel av inntektene kommer via rammetilskuddet.

Investeringer og lån

Investeringer og lån 2011–2016 (1000 kr)

Diagrammet viser i hvilken utstrekning investeringene er finansiert av eksterne lånemidler. Øvrige finansieringskilder utover lån kan være eksterne tilskudd, tilskudd fra egen drift samt bruk av fondsmidler. Investeringsnivået har siden 2007 ligget svært høyt som følge av bl.a. skole- og barnehageutbygginger, omsorgsboliger, veiopprusting og VAR-investeringer. Dette byr på økonomiske utfordringer som følge av økte utgifter til renter og avdrag på lån samt til drift av ny bygningsmasse.

Det desidert største investeringsprosjektet i 2016 er Tronstua barnehage med 27,3 mill. kr.

Lånegjeld 2013–2016 (1000 kr)

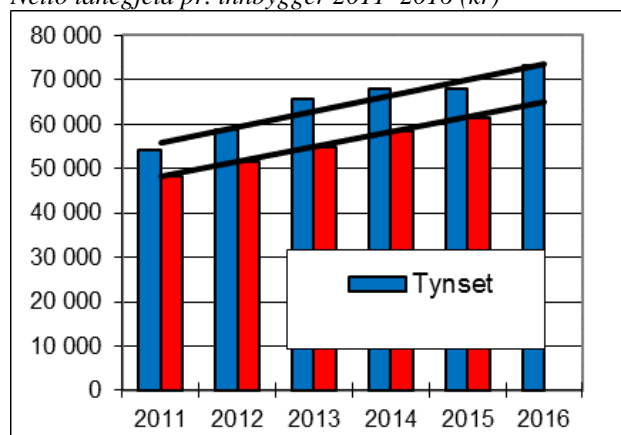
	2013	2014	2015	2016
Lånegjeld pr. 01.01.	367 607	422 917	439 777	454 216
- Avdrag	19 241	23 441	22 453	21 085
+ Nye lån	74 551	40 301	36 892	46 469
Total lånegjeld 31.12.	422 917	439 777	454 216	479 599
- Ubrukte lånemidler	41 687	46 962	58 754	54 471
- Utlån pr. 31.12.	15 179	15 998	15 951	15 540
Netto lån pr. 31.12.	366 051	376 817	379 511	409 588

Med total lånegjeld menes kommunale lån inklusive husbankmidler til videre utlån. Med utlån menes utlån av husbankmidler, sosiale lån og næringsfondslån. Ubrukte lånemidler stammer fra låneopptak der investeringsprosjekter ikke er igangsatt eller fullført samt husbankmidler som ikke er utlånt til låntakere.

Tilbakebetalingen av lånegjelda samt rentekostnader legger beslag på betydelige deler av kommunens inntekter. Det er imidlertid ikke alle låneopptak som belaster kommunens økonomi like mye. Staten dekker rentekostnader for låneopptak på ca. 50 mill. kr og avdragskostnader for låneopptak på ca. 21 mill. kr. Disse lånene stammer fra skoleutbygginger og byggingen av Tjønmosenteret og omsorgsboliger.

I tillegg dekkes rente- og avdragskostnader til VAR-utbygging for låneopptak tilsvarende 79 mill. kr. Dette i form av abonnentenes betaling av kommunale gebyr.

Netto lånegjeld pr. innbygger 2011–2016 (kr)

Diagrammet viser netto lånegjeld pr. innbygger i Tynset kommune og for Norge som helhet. Kommunen har en stor og tyngende lånegjeld som ligger en del over landsgjennomsnittet. Netto lånegjeld har økt de siste 6 årene på grunn av store investeringer.

Balanseregnskapet

Balanseregnskap 2013–2016 (1000 kr)

	2013	2014	2015	2016
Eiendeler:				
Omløpsmidler	185 591	201 084	223 296	249 970
Herav kortsiktige fordringer	44 524	63 987	62 929	64 240
Anleggsmidler	980 253	1 045 144	1 091 465	1 138 485
Sum	1 165 844	1 246 228	1 314 761	1 388 455
Gjeld/Egenkapital:				
Langsiktig gjeld	1 054 662	1 110 134	1 139 232	1 195 122
Kortsiktig gjeld	71 141	70 511	72 608	85 627
Egenkapital	40 041	65 583	102 921	107 707
Sum	1 165 844	1 246 228	1 314 761	1 388 455

Balansen viser kommunens økonomiske status ved utgangen av året.

Omløpsmidlene utgjør likvide beholdninger, kortsiktige plasseringer og kortsiktige fordringer.

Anleggsmidlene består av varige driftsmidler (faste eiendommer og anlegg, utstyr, maskiner og andeler) og finansielle anleggsmidler (utlån, aksjer og andeler)

Langsiktig gjeld omfatter pensjonsforpliktelser samt de lån kommunen har tatt opp.

Kortsiktig gjeld oppstår som følge av tidsforskjellen mellom når anskaffelsen av en vare er kjent og mottatt og når den blir betalt.

Egenkapitalen består av reelle egenkapitalkonti slik som regnskapsmessig mindreforbruk/merforbruk og

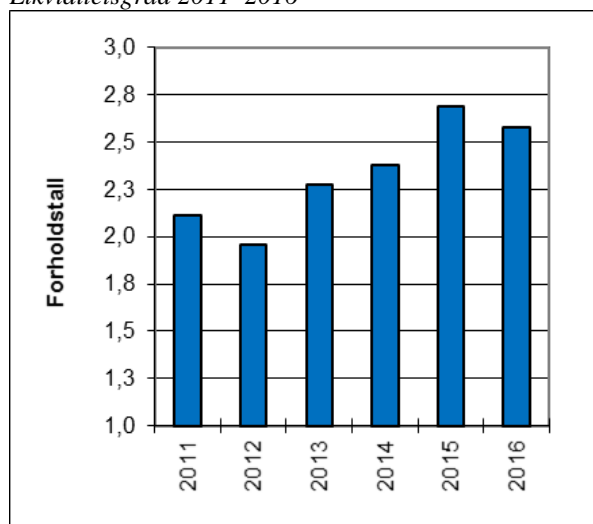
fond. I tillegg kommer «kapitalkonto». Kapitalkontoen har en særskilt funksjon i kommuneregnskapet. Saldoen viser kommunens samlede egenfinansiering av anleggsmidler, dvs. hvor mye kommunen selv har bidratt med til finansiering av anleggsverdiene. Denne finansieringen kan enten være over driftsresultatet, av inntekter i investeringsregnskapet eller ved bruk av tidligere oppsparte midler.

Arbeidskapital 2011–2016 (1000 kr)

2011	2012	2013	2014	2015	2016
89 776	91 104	114 451	130 573	150 688	164 343

Arbeidskapitalen tilsvarer omløpsmidler (kasse, bankkonti og kortsiktige fordringer) med fradrag av kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et mål på kommunens evne til å betjene sine betalingsforpliktelser. Den er på kort sikt betegnende for den økonomiske handlefriheten. Arbeidskapitalen bør være større enn den kortsiktige gjelda.

Likviditetsgrad 2011–2016

Likviditetsgraden viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Som en norm bør likviditetsgraden være større enn 2,0 for at det kan sies at kommunens likvide tilstand er tilfredsstillende. Omløpsmidlene er korrigert for akkumulert premieavvik.

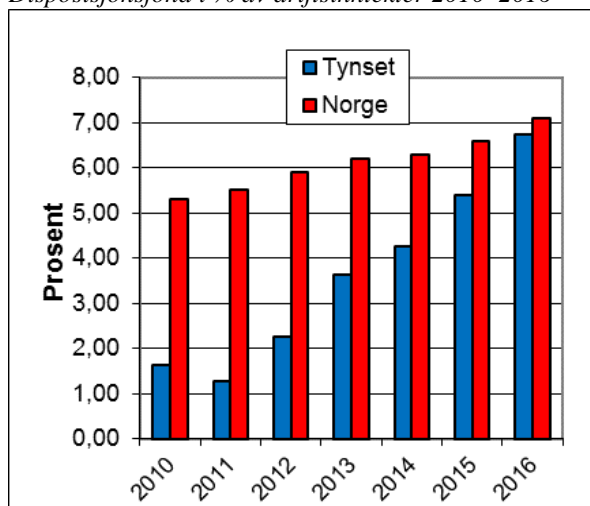
Fondsbeholdningen 2013–2016 (1000 kr)

	2013	2014	2015	2016
Disposisjonsfond	19 143	22 986	29 893	39 985
Bundne driftsfond	41 187	41 041	43 130	47 823
Ubundne inv.fond	9 735	14 448	16 064	15 750
Bundne inv.fond	1 761	1 202	1 913	1 587
Sum	71 826	79 677	91 000	104 145

Tabellen viser at fondsmidlene er økt med ca. 14,4 mill. kr det siste året.

- *Disposisjonsfond* er økt med 10 mill. kr sammenlignet med 2015 som en følge av et godt netto driftsresultat.
- *Bundne driftsfond* har økt med 4,7 mill. kr fra 2015. Næringsfondet inngår her og utgjør nå 17,9 mill. kr. VAR-fond utgjør 7,8 mill. kr
- *Ubundne investeringsfond* er redusert med 0,3 mill. kr Dette skyldes større bruk av fondsmidler til finansiering av investeringer enn avsetning av nye inntekter fra mva. kompensasjon.
- *Bundne investeringsfond* er redusert med 0,3 mill. kr

Disposisjonsfond i % av driftsinntekter 2010–2016

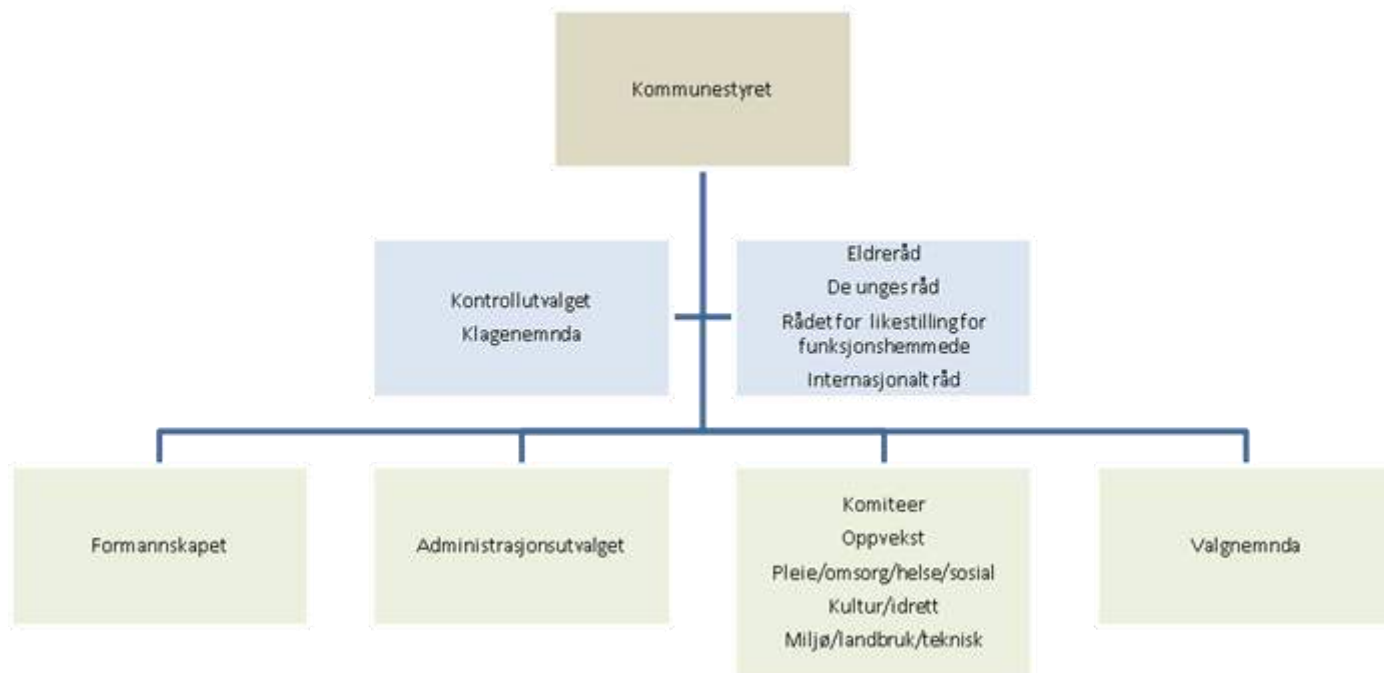
Diagrammet viser utviklingen i disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter. Som det fremgår av tabellen over har Tynset ligget under landsgjennomsnittet men har nærmet seg snittet de senere årene. Disposisjonsfondet er blant annet ment å fungere som en buffer i forhold til raske endringer i kommunens økonomi. Lav beholdning av disposisjonsfond gjør kommunen sårbar for uforutsette endringer.

Politisk styring

Brutto driftsutgifter:	7,0 mill. kr	
Netto driftsutgifter:	3,9 mill. kr	
Antall årsverk:		
Tjenesteområdeleder:		

Organisering

Politisk organisering pr 31.12.16:

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hed- mark 2016
1	Brutto driftsutgifter styring og kontrollvirksomhet, i % av totale brutto driftsutgifter. Enhet : Prosent	0,7	1,1	0,9	0,7	0,7
2	Netto driftsutgifter styring og kontrollvirksomhet, i % av totale netto driftsutgifter. Enhet: Prosent	1,1	1,2	1,4	1,0	1,0

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune ligger litt over KOSTRA-gruppe 12 og Hedmark.

Økonomisk resultat

Området hadde et merforbruk på kr 65 000.

Medlemmer i kommunestyre og formannskap

Medlemmer i kommunestyret

Senterpartiet

Merete Myhre Moen, Stein Tronsmoen, Per Hermann Køhn Hansæl, Roar Estensgård, Solfrid Storli, Per Martin Sandtrøen, Arne Eggen, Karoline Hodal Tronsmoen, Gerd Engebakken, (Kristoffer Hagen, perm.)/Jan Kåre Moan, Eva Eggen, Per Ivar Barmoen

Arbeiderpartiet

Nils Kristen Sandtrøen, Tone Hagen, Einar A. Røe, Vidar Mortensen, Signe Marit Lium, Ibrahima Sesay

Sosialistisk Venstreparti

Margit Wang, Erland Horten

Venstre

Christian Fredrik Steenland/Kurt Olav Fossum

Kristelig Folkeparti

Kjetil O. Lorentzen

Høyre

Terje Hysten

Pensjonistpartiet

Nils H Øian, Jon Tore Dalsegg

Miljøpartiet de grønne

Sindre Sørhus

Uavhengige

Berit Nordseth Moen

Medlemmer i formannskapet

Merete Myhre Moen (SP), Nils Kristen Sandtrøen (Ap), Stein Tronsmoen (SP), Per Hermann Køhn Hansæl (Sp), Tone Hagen (Ap), Margit Wang (SV), Berit Nordseth Moen (Uavh.)

Komitearbeidet

Oppvekst

Kjetil Lorentzen (leder), Erland Horten (nestleder), Gerd Engebakken, Jan Kåre Moan, Vidar Mortensen

Pleie, omsorg, helse, sosial

Einar A. Røe (leder), Solfrid Storli (nestleder), Nils H. Øian, Eva Eggen, Karoline Hodal Tronsmoen

Kultur/Idrett

Arne Eggen (leder), Jon Tore Dalsegg (nestleder), Ibrahima Sesay, Per Martin Sandtrøen

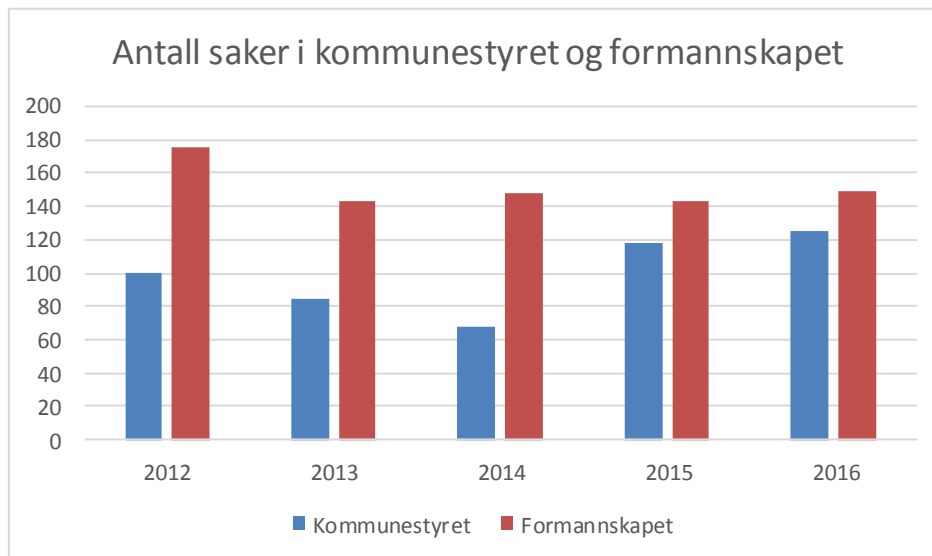
Miljø/Landbruk/Teknisk

Roar Estensgård (leder), Signe Marit Lium/Terje Hysten (nestleder), Per Ivar Barmoen, Sindre Sørhus

Saker i politiske utvalg

Oversikten nedenfor viser hvor mange saker som ble behandlet i ulike politiske organer i 2016:

Kommunestyret	125
Formannskapet	149
Administrasjonsutvalget	0
Klagenemnda	1
Valgstyret (formannskapet)	0
Arbeidsmiljøutvalget	10
Fondsstyret	9

Rådmann, fellestjenester og næringsutvikling

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>37,5 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>21,7 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>26,2</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		<i>Arild Einar Trøen</i>

Organisering

Rammeområdet omfatter i tillegg til rådmannsfunksjonen servicetorget, personal-, IKT- og økonomiavdelingen og næring. Interkommunal tjeneste for landbruk og miljø er en del av budsjettet til rådmannen. Lærlinger, tillitsvalgte, hovedverneombud og ansatte i FARTT er en del av årsverkene.

Fordeling av årsverk:

Rådmannen, økonomi, personal og IKT:	11,6
FARTT:	3,2
Lærlinger:	4,1
Tillitsvalgte:	2,1
Servicetorget:	4,5
Næring:	0,7
Sum	26,2

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve en ledelse av Tynset kommune som spiller ansatte gode, skaper trivsel på jobb og vektlegger gode fagmiljøer innen tjenesteområdene. • Tynset kommune skal være en arbeidsgiver som folk vil arbeide for. • Øke organisasjonens bevissthet på summen av alle små ting
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Har ingen egen brukerundersøkelse for stab.					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	X	X	4,5	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	X	X	4,0	4,2	4,0
	Rolleklarhet	X	X	4,3	4,5	4,3
	Mestringsklima	X	X	4,3	4,5	4,1
	Fravær i %					

	Sykefravær	5,9	1,3	2,4	1,5	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	97,8	94,4	97,8		x
Organisasjon	Indikator					
	Utarbeide kommunikasjonsstrategi	Nei	Nei	Ja	Ja	-
	Strategi for rekruttering	Nei	Nei	Startet	Ja	-
	Kompetansearbeid	Nei	Nei	Startet	Ja	-
	Bruk og etterbruk av kommunale bygninger	Nei	Nei	Startet		-

Kommentarer til tabellen

Det er utarbeidet en kommunikasjonsstrategi i 2016. Strategi for rekruttering og kompetansearbeid pågår. Kompetanseplan for helse og omsorg er ferdig, og det arbeides med en helhetlig kompetanseplan for hele kommunen.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Brutto driftsutgifter administrasjon, i % av totale brutto driftsutgifter. Enhet: Prosent.	5,2	5,3	5,3	5,5	5,9
2	Netto driftsutgifter administrasjon, i % av totale netto driftsutgifter. Enhet: Prosent.	7,4	7,1	7,0	7,3	7,7
3	Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innbygger. Enhet kr.	4 939	4 966	5 275	5 370	4 795

Kommentarer til tabellen

Generelt:

Tynset kommune ligger i hovedsak noe under egen KOSTRA-gruppe og snittet i Hedmark.

Økonomisk resultat

Området for rådmannen, stab, næring og landbruk hadde i 2016 et mindreforbruk på kr 480 000. Dette skyldes i hovedsak enkelte inntekter som ble større enn budsjettert.

Tjenesteproduksjonen

Hovedoppgaven til staben er å være en støttefunksjon til tjenesteområdene. Avdelingene skal bistå tjenesteområdene på systemnivå med tilrettelegging av rapporteringer, planer og prosesser samt bistand i enkeltsaker. Servicetorget har et større fokus på eksterne brukere, og skal først og fremst hjelpe og veilede innbyggerne.

Personalavdelingen har som hovedoppgave å gi råd og veiledning i lønns- og personfaglige saker. Felles personalarkiv administreres av personalavdelingen, samt politisk sekretariat. Økonomiavdelingen organiserer budsjettprosessen og følger opp budsjett og rapportering. Avdelingen har hovedansvar for regnskapsarbeidet samt skatteinnkreving. Servicetorget er kommunens frontlinjetjeneste med hovedfokus på å støtte alle brukere av kommunale tjenester, inkludert informasjon og hjemmeside.

Næringsutvikling

Tynset kommune har egen næringskonsulent i 70 % stilling. I tillegg til behandling av nærings saker ligger det til stillingen ansvar for driften av Vollan gård/Kvikne nasjonalparksenter på Kvikne.

Næringsfond

Tynset kommune har et kraftfond som utgjør kommunens næringsfond. Grunnkapitalen er på 5,2 mill. kr. Ved årsskiftet var fondskapitalen på 17,376 mill. kroner. Kommunen fikk i 2016 0,5 mill. kr til kommunalt næringsfond fra Hedmark fylkeskommune. Dette ble tillagt næringsfondet og disponert sammen med dette. Det ble tilført 3,5 mill. kr fra konsesjonsavgifter og 0,27 mill. kr fra renter på bankinnskudd.

Viktigste bevilgninger i 2016:

Tilskudd til nydyrking	103 000
Næringsressurs i kommunen	503 000
Næringsutvikling i fjellregionen	330 000
Regionrådet	280 000
Informasjonsbladet, Tynset kommune	200 000
Tynset arrangement SA	300 000
Norsk spekematfestival AS	500 000
Fjell IT AS	50 000
Destinasjon Røros, medlemskontingent 2015	175 000
Jintana Harnsena, Thai-kafé Amfi	50 000
Jaktspot	40 000
Norsk hundekjørerforbund	47 700
Brydalen ungdomslag, Høgget	35 000
Liv E. R. Svergia	50 000
Fiberutbygging Neby/bygda og Tyllidalen	400 000
Tynsetingen	100 000
Reg.plan Holmeng, Skoleg, Arnemovn	200 000
Forprosj jernbaneundergangen	100 000
Rapport snøscooterkjøring	100 000
Kvikne IL, sjekkpunkt Orkelbogen	40 000
Bortistu Neby	50 000

Landbruk og miljø

Denne tjenesten leveres av Alvdal kommune gjennom et vertskommunesamarbeid mellom Alvdal og Tynset kommuner. Enheten er plassert på Storsteigen VGS. Ut over kommunene Alvdal og Tynset, selges noe kompetanse ut til forvaltningsoppgaver innen skog og utmark til Folldal kommune.

I 2016 hadde enheten et merforbruk på kr 57 341.

Arbeidet er i hovedsak saksbehandling innen jord- og konsesjonslov, bopliktoppfølging, samt dyrkings- og motorferd-selssaker.

I 2014 ble landbruksprosjektet «Levende landbruk» igangsatt, spisset mot kjøtt- og mjølkeprodusenter innen storfe i Alvdal og Tynset. Prosjektet hadde mål om å kunne tilby rådgivningspakker til minimum 100 brukere i de to kommunene. Total deltakelse i prosjektet er 119 storfefruk, fordelt på 42 bruk i Alvdal og 77 fra Tynset.

Kostratall

	Tynset 2014	Tynset 2015	Tynset 2016	Alvdal 2016
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	2 115 000	2 161 000	2 259 000	2 000 000
Netto driftsutgifter pr landbrukseiendom	2 627	2 695	2 827	5 050
Landbrukseiendommer, ant	805	802	799	396
Jordbruksbedrifter, ant	234	230	217	148
Jordbruksbedrifter m/husdyr	200	201	191	132
Jordbruksareal i drift, daa	61 122	61 310	61 229	31 338
Innvilga nydyrkingsareal, antall dekar	355	154	659	251
Antall søknader om konsesjon	26	24	18	10
Antall søknader om deling av driftsenhet, jordlova § 12	22	13	20	14

Tynsetskolene

Brutto driftsutgifter:	9,6 mill. kr	
Netto driftsutgifter:	6,2 mill. kr	
Antall årsverk:	4,4	
Tjenesteområdeleder:		Bent Kvisle

Organisering

Utdanningsjefen har ansvar for Fåset skole- og barnehage, Tyllidalen skole, Kvikne skole- og barnehage, Tynset barneskole, Tynset ungdomsskole, Tynset opplæringscenter, TATO samarbeidet og PP-tjenesten for Nord-Østerdal. I tillegg kommer ansvar for kompetanseutvikling for alle grunnskolene i de 6 Nord-Østerdals kommunene.

Følgende felles budsjettkapitler hører til GRUNNSKOLEN FELLES

Skoleadministrasjon	(2000)
Grunnskolen generelt	
IKT grunnskolene	(2010)
Kompetanseutvikling	(2010)
Grunnskolen, skyss	(2020)
Kompetanseutvikling Nord-Østerdal	(2900)
TATO samarbeidet Tynset, Alvdal og Tolga	(2900)

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt	
		2014	2015	2016	2016		
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet	
	Trivsel	7.klasse	4.3	4.4	4.5	4.4	4.4
		10. klasse	4.3	4.1	4.1	4.3	4.2
	Mobbing	7.klasse	1.2	1.3	1.3	1.1	1.3
		10. klasse	1.2	1.1	1.4	1.1	1.3
	Vurdering for læring	7.klasse	4.0	3.8	3,8	4.0	4.0
		10. klasse	3.6	3.3	3,2	3,7	3.3
	Mestring	7.klasse	4.1	4.0	4.1	4.1	4.0
		10. klasse	4.0	3.9	3,8	4.0	4.0
	Faglig utfordring	7.klasse	4.1	4.1	4.1	4.1	4.2
10. klasse		4.4	4.4	4.2	4.4	4.2	

	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Helhetsvurdering					
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	52	53	52	52	50
	Regning 5. trinn	52	52	47	52	50
	Engelsk 5. trinn	51	51	49	52	50
	Lesing 8. trinn	51	50	53	52	50
	Regning 8. trinn	52	49	54	52	50
	Engelsk 8. trinn	48	50	53	52	50
	Lesing 9. trinn	57	54	55	56	54
	Regning 9.trinn	55	54	53	56	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse					Landet
		40,9	44,2	41,5	42	41,1
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet					4,2
	Mestringsorientert ledelse					3,9
	Rolleklarhet					4,3
	Mestringsklima					4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær					4,3
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %					86
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse					7

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Elevtall	708	723	731		
2	Årsverk	79,2	78,7	78,2		
3	Brutto driftsutgifter pr. elev	117 613	117 849	121 191	129 412	117 534
4	Netto driftsutgifter pr. elev	114 513	112 320	116 589	124 435	109 138
5	Lønnsutgifter pr. elev	94 246	93 390	96 058	102 356	95 032
6	Skyssutgifter pr. elev	4 025	4 212	4 212	2 929	3 776
7	Utgifter til lokaler pr. elev	17 705	17 434	18 409	20 640	16 341
8	Lærertetthet 1.-7. trinn	11,5	11,5	11,7	10,6	12,4

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
9	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,3	12,0	12,0	11,9	13,5
10	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	15,1	14,6	15,5	14,0	15,6
11	Andel elever med §5.1 vedtak	5,4	5,4	6,0	9,2	7,3

Kommentarer til tabellen

Årsverk:

Antall årsverk reduseres fortsatt noe. Her er det viktig å ta hensyn til at staten har gitt øremerket tilskudd til styrket lærertetthet på 1. - 4. trinn gjennom tidlig innsats. Vi setter inn styrkingen i 2017.

Sjukefravær:

Sjukefraværet måler hele området 200. Det er alle skolene inkludert barnehagene på Fåset og Kvikne. SFO, PPT og Tynset opplæringscenter er også med.

Arbeidsmiljø:

Tallene for medarbeiderundersøkelsen er knyttet til skoleledergruppa og skolekontoret.

Læringsresultater:

Årets resultat med grunnskolepoeng er litt over landsgjennomsnittet, men også litt under målsettingen.

Vi ser at resultatene på elevundersøkelsen og nasjonale prøver viser større variasjoner enn tidligere. Vi har vært litt forberedt på dette. Det gjøres nå analyser på alle skolene og vi sammenfatter dette også med funn som vi finner i den nye store satsingen «kultur for læring». Det er nye måleenheter under nasjonale prøver, såkalte skalapoeng, de har høyere verdi enn de gamle målingene. Avvik fra gjennomsnittet som ligger i kolonnen «Landet» må vurderes ut fra dette. Et avvik på pluss/minus to poeng er marginalt. Skolene følges tett opp gjennom skoleledermøter, dialogmøter og forpliktende kompetanseplaner.

Andel elever med spesialundervisning.

Andelen tynsetelever som får spesialundervisning er lavere enn gruppe 12 og Hedmark. Tallet for landet ligger på 7,8. For andel timer til spesialundervisning i forhold til det totale antall lærertimer er bildet annerledes. Tynset bruker 20,9 % av det totale timetallet til spesialundervisning. Tallene for gr12/Hedmark/landet er 19,1/15,4/17,4. Det betyr at vi har færre elever, men har flere store tiltak. Et annet trekk er at de vi sammenligner oss med har redusert andelen timer til spesialundervisning av totalt antall lærertimer mens vi har økt andelen fra 19,6 til 20,9%. Det betyr at det ordinære opplæringsstilbudet stadig reduseres. Det er bekymringsfullt.

Drifts-/lønsutgifter pr elev.

Sammenlignet med kommunegruppe 12 bruker Tynset vesentlig mindre på skole enn gjennomsnittet i gruppa. Forskjellene ble også større i 2016. Brutto driftsutgifter økte på Tynset med ca. kr. 3 300, mens gr12 og Hedmark økte med ca. kr. 5 500 og 5 700. Lønsutgifter økte med omtrent kr. 2 600 på Tynset mens gr. 12 og Hedmark økte med ca. kr. 3 500

Skolefritidsordningen

Alle skoler gir tilbud om skolefritidsordning (SFO). Tiltakene er preget av stabilitet i bemanning, noe som gir et godt og trygt miljø. Det er 98 unger som benytter SFO i 2016. Ordningen er av de dyreste i fylket. Over 20 timer i uka koster nå kr. 2 690. Det er inkludert ca 12 måltider (fire med varm mat) og frukt i ca 20 dager. SFO går med overskudd. Driften av SFO er sterkt knyttet til den øvrige driften av skolene.

Økonomisk resultat

Regnskapsresultatet for 2016 viser et mindreforbruk på området grunnskole felles på kr 282 000. For tynsetskolene er mindreforbruket på kr 657 000 inkludert barnehagene på Fåset og Kvikne.

For hele myndighetsområdet, med totalramme på ca. 81,5 millioner, er mindreforbruket på 0,5 millioner. Det har vært et nytt år med meget god økonomistyring.

Tjenesteproduksjonen

Ungdomstrinn i utvikling

Som et resultat av Stortingsmelding 22 og strategien «Motivasjon og mestring for bedre læring» kom satsingen Ungdomstrinn i utvikling. Skolene i Nord-Østerdal deltok i pulje 3. Oppstarten var høsten 2015 og avsluttes i 2016. Klasseledelse, lesing, skriving og regning er fokusområdene. Erfaringer med satsingen overføres nå til Kultur for læring. Skolebasert kompetanseutvikling vil ha fokus. Skolene skal selv identifisere satsingene sine. Dette står omtalt under skolene.

Fådeltnettverk.

Tynset har tatt initiativ til å samle skolene i NØ i et nytt fådeltnettverk. Dette var et aktivt nettverk for noen år tilbake. Bakgrunnen for denne satsingen er elevtallsutviklingen. Der det tidligere var fire tradisjonelle fådeltskoler nærmer vi oss nå 7-8 skoler. Dette betyr en stor endring i pedagogisk tenking og organisering. Skolene må tilpasse seg nye økonomiske rammer. Dette er krevende og samarbeid er nødvendig. Det har vært tre samlinger i 2016. Og vi har startet opp videreutdanning «Arbeid i små skoler».

Kompetanseplanen

Ut over satsingene beskrevet ovenfor, har det vært flere kursdager og etterutdanningstilbud.

I tillegg har PPT arrangert en rekke kurs for sine fagområder. Tynset koordinerer kompetansetiltak i hele Nord-Østerdal. Det lages en felles kompetanseplan som ligger på vår hjemmeside. Denne revideres fortløpende.

Grunnskolesamarbeid i Nord-Østerdal

Tynset har koordinert grunnskolesamarbeid i Nord-Østerdal siden tidlig på 90-tallet. Gjennom et tett og godt samarbeid og felles utnyttelse av ressurser har dette vært en nøkkelfaktor til god skoleutvikling og gode resultater. Kommunene får ikke lenger statlige midler til etterutdanning.

TATO er en annen samarbeidsform der Tolga og Alvdal kjøper skolefaglig tjeneste fra Tynset. Os, Rendalen og Follidal har sin egen tjeneste innenfor det skolefaglig ansvaret. Follidal ble en del av TATO fra 01.01.17.

PPT styres etter en vertskommunemodell med et fagråd som ledes av utdanningssjefen på Tynset. Ved Tynset opplæringscenter er det et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Tynset, Tolga, Alvdal og Follidal om språkopplæring.

Tynset har også ansvar for koordinering og gjennomføring av muntlig eksamen i hele fjellregionen. All kontakt og samhandling for regionen med Fylkesmannen, Utdanningsdirektoratet og KS foregår via Tynset skolekontor.

Høsten 2015 startet vi opp en evaluering med sikte på å finne en ny plattform for samarbeid i NØ. Den administrative myndighetsutøvelsen i regionen begynner å bli komplisert. Skal regionen møte framtidige utfordringer innenfor sektoren så bør vi se på nye strategiske grep.

En ny avtale er på plass fra 01.01.17. Den bygger på den nye store satsingen «Kultur for læring».

Fåset skole og barnehage

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>11,5 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>9,7 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>18,4</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>	<i>Jostein Sivertsen</i>	

Organisering

Skolen, skolefritidsordningen (SFO) og barnehagen er samlet under ett felles tjenesteområde under ledelse av rektor. Barnehagen har egen styrer med ansvar for daglig og pedagogisk drift.

Fåset skole:

- Organisert i tre trinn (1.-2.trinn, 3.-4.trinn og 5.-7.trinn). Skoleåret 2015/2016 var det 60 elever mens det ved oppstart skoleåret 2016/2017 var 62 elever
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36 t/u i 100 prosent stilling
- SFO-tilbud 5 dager pr uke, morgen og ettermiddag med åpningstid fra kl.0700 – 16.30

Fåset barnehage

- En avdeling fra 15.august 2016 med 17 barn i alderen 1-5 år. Åpent 5 dager i uka med åpningstid fra kl. 07.00 – 16.30

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Sammen skape framtidstro
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,4	4,2	4,3	4,4	4,4
	Mobbing	1,1	1,6	1,5	1,0	1,3
	Vurdering for læring	4,3	3,9	4,0	4,3	3,6
	Mestring	4,1	4,0	3,8	4,2	4,0
	Faglig utfordring	4,2	4,5	4,1	4,3	4,2
	Brukerresultat nasjonale prøver (skalapoeng)					Landet
	Lesing 5. trinn	51	50	51	50	50

	Regning 5. trinn	48	51	48	50	50	
	Engelsk 5. trinn	42	51	53	50	50	
	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) SFO						Landet
	Respektfull behandling	5,7	x	5,8	5,7	5,1	
	Tilgjengelighet	5,0	x	5,0	5,0	4,7	
	Informasjon	4,5	x	5,1	4,6	3,9	
	Brukermedvirkning	4,8	x	5,6	4,9	4,3	
	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) barnehage						Landet
	Respektfull behandling	5,5	5,7	5,5	5,5	5,4	
	Tilgjengelighet	5,5	5,6	5,5	5,5	5,5	
	Informasjon	5,1	5,3	5,1	5,1	4,8	
	Brukermedvirkning	5,0	5,0	5,1	5,1	4,9	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen barnehage (skala 1-5)					Landet	
	Selvstendighet	x	x	4,6	x	4,2	
	Mestringsorientert ledelse	x	x	4,9	x	3,9	
	Rolleklarhet	x	x	4,6	x	4,3	
	Mestringsklima	x	x	4,7	x	4,1	
	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen skole (skala 1-5)					Landet	
	Selvstendighet	x	x	4,9	x	4,2	
	Mestringsorientert ledelse	x	x	4,7	x	3,9	
	Rolleklarhet	x	x	4,6	x	4,3	
	Mestringsklima	x	x	4,7	x	4,1	
	Fravær i %						
Sykefravær	3,3	3,3	2,9	5,0			
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	94,9	97,8	98,0	100	x	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (antall lærere i videreutd)	0	1	2	1	x	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Ser vi elevundersøkelsen over tid er vi inne i en dårlig trend. I 2014 lå vi under landet i snitt på 2 av 12 måleparameter, mens vi i 2015 og 2016 lå under på henholdsvis 8 og 7. Vi jobber bevisst og aktivt for å snu denne trenden. Vi startet opp skoleåret 2016/2017 med en ny handlingsplan for sosial kompetanse, der vi ønsker å fokusere mer på den generelle delen av læreplanen, gjennom å utvikle elevenes ansvarlighet, empati, samspill, selvhevdelse og selvkontroll. Lærer-elevrelasjonen er sterkt i fokus, og sammen med blant annet sterkere fokus på vurdering og tilbakemelding, oppstart av trivselsprogrammet og ikke minst deltakelse i «Kultur for læring» har vi tro på at vi skal klare å snu trenden.

Brukerundersøkelsene både i barnehage og SFO gir oss god tilbakemelding på at foreldrene er svært godt fornøyd med tilbudet som blir gitt og ivaretagelsen av det enkelte barn på begge disse arenaene.

Medarbeidere

Ny type medarbeiderundersøkelse fra 2016, derfor ingen sammenligningsgrunnlag fra tidligere år. Ut fra resultatet på undersøkelsen kan vi slå fast at vi har høy medarbeidertilfredshet både i barnehagen og i skolen. Medarbeidernes opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig og gjøre egne vurderinger i jobben sin, er en

viktig driver for medarbeidernes indre motivasjon. De melder også om ledere som gir retning, mening og individuell oppmerksomhet. Forventingene til jobben medarbeiderne gjør er tydelig definert og kommunisert. Dette sammen med et godt mestringssklima som vektlegger samarbeid og å gjøre hverandre gode, gir et godt og inkluderende arbeidsmiljø for alle.

Økonomi

Det er en sunn og god økonomistyring ved Fåset skole og barnehage. Det er tradisjon for å være nøktern i ressursbruken. Kombinert med en god og smart ressursutnytting mellom skolen og barnehagen har dette gitt gode økonomiske resultater over tid.

Organisasjon

En lærer startet opp med desentralisert studium 15 studiepoeng i «arbeid i små skoler» gjennom samarbeid med høyskolen i Sogn og Fjordane. Studiet har som formål å styrke kompetansen i oppvekstsenter og nærmiljøskoler med aldersblanding. Rektor fullførte rektorutdanningen, 30 studiepoeng, ved høyskolen i Oslo og Akershus desember 2016.

En assistent har startet med barne- og ungdomsarbeiderutdanning og en av fagarbeiderne har begynt på desentralisert grunnstudium i pedagogikk med fordypning i sosial- og spesialpedagogikk (30 studiepoeng) gjennom høyskolen i Nesna. En fagarbeider gjennomførte dette studiet i løpet av 2016.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Elevtall	50	60	62		
2	Årsverk – lærere	6,0	6,9	7,0		
3	Netto driftsutgifter pr elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	98 745	96 332	106 843	97 954	85 775
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	9,3	9,5	9,7	10,8	12,3
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	10,0	11,6	11,8	14,1	15,5
6	Andel elever med § 5-1 vedtak	6,0 %	10,0 %	9,7 %	9,5 %	7,9 %

Kommentarer til tabellen

Elevtall

Prognosene for elevtallet viste våren 2015 at det var 69 elever som skulle starte skoleåret 2016/2017 hos oss. Da 7 elever meldte flytting i løpet av sommeren stod vi igjen med 62. Vi må likevel 13 år tilbake for å finne et tilsvarende elevtall ved Fåset skole. To store kull på 1. og 2.trinn (12 og 13 elever) gjør at elevtallet på Fåset vil ligge mellom 40-60 elever de neste 5 årene.

Årsverk – lærere

En økning i andelen elever med § 5-1 vedtak (spesialpedagogisk undervisning) de seneste år, har gitt en økning i antall lærerårsverk.

Netto driftsutgifter pr elev

Etter mange år med nedgang i netto driftsutgifter pr elev, er vi nå tilbake på tallet for «toppåret» 2012. Dette skyldes først og fremst andelen elever med § 5-1 vedtak, der fire elever har en -til-en vedtak.

Økonomisk resultat

Regnskapsresultatet for 2016 viser et samlet mindreforbruk på kr 201 000 for hele tjenesteområdet som omfatter skole, SFO og barnehage. Årsaken er i all hovedsak at vikarene vi har benyttet ved sykefravær og foreldrepermisjoner har

hatt en betraktelig lavere årslønn enn dem de har vikariert for. Dette har også medført at vi har klart å dekke opp for uforutsette utgifter som har kommet i løpet av året.

Tjenesteproduksjonen

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er et satsingsområde for Fåset skole og barnehage. Vi har som eneste skole avsatt en time fast i uka for alle elever på 1.-7.trinn, der «faget» sosial kompetanse står på timeplanen. Her følger elevene egen læreplan i faget med mål for hva de skal kunne etter 2.trinn, 4.trinn og 7.trinn innenfor områdene ansvarlighet, empati, samspill, selvheldelse og selvkontroll. Dette er også temaer som er faste på planen i barnehagen, slik at vi har en rød tråd i opplæringen av sosiale ferdigheter fra 0 til 13 år. Med ny generell del av læreplanen like om hjørnet tror vi pendelen vil svinge mer mot viktigheten av den sosiale kompetansen som en ferdighet for fremtiden, på lik linje med grunnleggende muntlige og digitale ferdigheter, samt ferdigheter i lesing, skriving og regning.

Kultur for læring

Skolen deltar sammen med alle skolene i Hedmark i FoU-prosjektet «Kultur for læring» i regi av SePu (senter for praksisrettet utdanning). November 2016 gjennomførte vi første ledd, som var en omfattende kartlegging av ståsted. Seks kartlegginger gjennomført av elever, foreldre, kontaktlærere, lærere, fagarbeidere og assistenter samt skolens ledelse. Resultatene på kartleggingene er nå kjent og det jobbes internt på skolen og i nettverk med andre skoler for å analysere dataen, og sette inn tiltak der vi ser at vi har forbedringspotensial. Målene med prosjektet er som følger:

- De faglige resultater i grunnskolen i Hedmark skal heves og elevene skal forberedes på framtidens samfunns- og arbeidsliv.
- Lærernes, skolelederes og skoleeieres kompetanse skal økes gjennom kollektiv kompetanseutvikling
- Ulike kartleggingsresultater og andre data skal brukes aktivt for å forbedre den pedagogiske praksis.
- Styrende skolemyndigheter, skoleeiere (kommunene), høyere utdanning og interesseorganisasjoner har et nærmere og mer forpliktende samarbeid

Trivselsprogrammet

Våren 2016 underskrev vi en treårig avtale med trivselsprogrammet (www.trivselsleder.no). Dette går ut på at mobbefrie elever på 4.-7.trinn nomineres av de øvrige elevene på skolen til å være trivselsledere som skal lede aktivitet i friminuttene. Dette er et ledd i vårt arbeid med trivsel, skolemiljø og sosial kompetanse. Målene for trivselsprogrammet er som følger:

- Fremme økt og mer variert lek/aktivitet i storefriminuttene
- Legge til rette for at elever skal kunne bygge gode vennskapsrelasjoner
- Redusere konflikter blant elever
- Fremme verdier som inkludering, vennlighet og respekt
- Fremme økt og mer aktivitet i undervisningen

Økt trivsel og mer aktivitet er også viktige faktorer for økt læringsutbytte for den enkelte elev.

Avvikling av barnehageavdeling Dippillen

I løpet av 2016 avviklet vi en av de to avdelingene i barnehagen på Fåset. Barnetallet som naturlig sokner til Fåset går ned i aldersgruppen 0-5 år, mens det har vært økende i barneskolealder de siste årene. Sammen med at Tronstua barnehage sto nybygd høsten 2016, har dette medført at grunnlaget for å opprettholde to avdelinger ved Fåset barnehage er mindre. Behovet for større plass i skolen har samtidig vært større med over 60 elever i skolen. To ansatte ved barnehagen har fått ny arbeidshverdag i Tronstua barnehage. Sammen med at en ansatt i barnehagen har hatt foreldrepermisjon og noe midler til ei prosjektstilling har vi lagt kabalen for bemanningen inneværende barnehageår. Vi står foran en ytterligere nedbemanning i barnehagen foran barnehageåret 2017/2018, og jobber sammen med de ansatte og de øvrige barnehagene i kommunen for at dette skal gå like knirkefritt.

Tylldalen skole

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>5,2 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>4,7 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>7,2</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		
		Morten Kroglund

Organisering

Skolen er organisert i to team. Et team består av 1. - 4.trinn, og det andre teamet er 5. - 7.trinn.

I 1.-4.trinn undervises flere basisfag i sammenslåtte grupper. Grupperingene varierer fra to (1.-2.trinn og 3.-4.trinn) til ei gruppe (1.-4.trinn).

På 5.-7.trinn er det også flere fag hvor trinnene er slått sammen til ei gruppe. I progresjonsfagene engelsk og matematikk er det undervisning på trinnet.

Skolen ruller på arbeidsmåter innenfor en tre ukers periode. Det innebærer at elevene i tillegg til aktiviteter i klasserommet skal få oppleve uteskole og bruk av arbeidsplan innenfor flere fag.

Fast arbeidstid for lærere, bundet tid er 35,5 t/u i full stilling.

SFO-tilbud 4 dager pr. uke om morgenen og etter skolen. Onsdager har ikke tilbud om SFO.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none">• En skole for alle, med blick for den enkelte• Elevene i Tynset skolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring• Tyllaldalen skole skal være en skole som aktivt bruker lokalsamfunnet i elevenes tilegnelse av kunnskap og mestring
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,5	4,8	4,9	4,5	4,4
	Mobbing	1,3	1,0	1,0	1,1	1,3
	Vurdering for læring	4,3	4,1	4,4	4,3	3,9
	Mestring	4,3	4,0	4,2	4,3	4,1
	Faglig utfordring	4,1	4,2	4,5	4,2	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skalapoeng der nasjonalt snitt har verdien 50)					Landet
	Lesing 5. trinn	52	*	62	55	50
	Regning 5. trinn	54	*	56	55	50
	Engelsk 5. trinn	56	*	59	55	50
	* Grunnet få elever og for å ivareta elevenes anonymitet på trinnet publiseres ikke skolens resultater.					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – 10-Faktor (skala 1-5, der 5 er best)					Landet
	Selvstendighet	X	X	4,6	4,6	4,2
	Mestringsorientert ledelse	X	X	4,1	4,1	3,9
	Rolleklarhet	X	X	4,5	4,5	4,3
	Mestringsklima	X	X	4,1	4,1	4,1
	Fravær i %					
Sykefravær	3,8	5,6	1,0	3,5		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %					99,4 % 99,7 % 101,4 100
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse					0 3 2 2

Kommentarer til tabellen

Læringsmiljøet på Tyllaldalen skole blir beskrevet gjennom elevundersøkelsen. Det er en nasjonal undersøkelse som er beregnet mot 7.trinn. For at vår skole får et bedre grunnlag er det hvert år 6.og 7.trinn som gjennomfører undersøkelsen. Skolens resultater viser at elevene trives og viser god motivasjon for skolehverdagen. Indikatoren mobbing viser et meget godt resultat. Elevundersøkelsen gjennomgås med elevene på 5.-7.trinn, personalet, FAU og Samarbeidsutvalget. I årsrapporten er ikke brukertilfredshet fra foresatte i skole eller i SFO synliggjort. Årsaken til at foreldreundersøkelsen ikke er gjennomført er på grunn av innføring av prosjektet *Kultur for Læring*. Her vil foresatte bidra med data som gjør at skolen kan ha gode vurderinger for hva skolen kan arbeide med i et skoleutviklingsprosjekt. Da det er få brukere på SFO, så anses det som ikke formålstjenlig å gjennomføre en brukerundersøkelse.

Nasjonale prøver er gjennomført for fagene regning, engelsk og lesing. Når en sammenligner nasjonale prøver over tid kan Tyllaldalen skole vise gode resultater. Skolen har gjennomgang av resultater sammen med elevene, foresatte og utdanningssjefen. I tillegg til de som gjennomfører nasjonale prøver på femte trinn, har skolen også fokus på de elevene som avgir nasjonale prøver på åttende trinn som kommer fra Tyllaldalen skole (avgiverskolen). Indikasjonene vi får fra disse elevene brukes for å analysere hvordan skolen drifter mellomtrinnet (5.- 7.trinn) innenfor lesing, matematikk og engelsk.

Medarbeiderne gjennomførte i 2016 10-faktor undersøkelsen, som erstatter den tidligere medarbeiderundersøkelsen. Det er årsaken til at tall fra tidligere år ikke er med. Da skolen har liten erfaring med testen ble måltallene satt lik resultatet. Sammenlignet med resten av landet kan Tyllaldalen skole vise til gode resultater. Indikasjonen «selvstendighet» skårer meget godt. Arbeidsmiljøet karakteriseres som oversiktlig både for leder og de som arbeider her.

Sykefraværet kan bli brukt som en indikasjon på å vurdere et arbeidsmiljø. På en arbeidsplass med få ansatte må en være forberedt på at sykefraværet kan variere mer enn i andre arbeidsmiljøer. På små arbeidsplasser utgjør ansatt en stor

andel av de ansatte. En ansatt som blir sykmeldt i en lengre periode vil påvirke gjennomsnittet meget. Uavhengig av sykefraværprosenten, vil jeg karakterisere arbeidsmiljøet som oversiktlig og åpent. Det er ikke avdekket sykefravær som relateres til negativt arbeidsforhold på Tyllaldalen skole.

Fokus på **kompetanse** innenfor skolesektoren har vært prioritert innenfor TATO og fra sentrale hold. Tyllaldalen skole, som er en fådeltskole har hatt fokus på dette i flere år. Andelen ansatte som har videreutdannet seg har vært stor. Skolens overordnede mål, er at skolen til enhver tid innehar den kompetanse som kreves. I dette året har det vært to lærere som har vært på videreutdanning innen fagene *spesialpedagogikk* (30 studiepoeng) og *arbeid i små skoler* (15 studiepoeng).

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Elevtall	29	23	24		
2	Årsverk	5,7	5,7	5,3		
3	Netto utgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	158 614	195.685	186.675	97 954	85 775
4	Lærertetthet 1.-7. trinn	6,0	4,6	5,3	10,8	12,3
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	6,7	4,6	5,5	14,1	15,5
6	Andel elever med § 5.1 vedtak	6,89 %	0,0 %	0,0 %	9,5	7,9

Kommentarer til tabellen

Kostra/økonomi

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO-utgifter. Tallene "Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr innbygger 6 – 15 år", kommunenivå, inkluderer deler av PP- tjenesten sin virksomhet. På skolenivå er ikke PP- tjenesten sin virksomhet med.

Elevtall – årsverk – netto driftsutgifter pr. elev.

Elevtallet på skolen har over flere år blitt noe redusert. Reduksjonen i elevgrunnet og kommunens økonomiske utfordringer har ført til at skolen over tid har redusert årsverkene. Omorganisering av skolens drift gjør at skolen nå i større grad enn tidligere driftes etter fådeltsprinsippet (jf. organisering). Selv om årsverkene og elevtallet er redusert, er gjennomsnittskostnaden større enn snittet i Hedmark og kommunegruppe 12..

Andel elever med § 5.1 vedtak – Rett til spesialundervisning

Skolen gikk inn i skoleåret 2016-2017 med ingen elever som har enkeltvedtak med særskilt individuell tilrettelegging på skolen.

Økonomisk resultat

Regnskapsresultatet for 2016 viser et overforbruk på kr. 65 000. Dette tilsvarer at skolen brukte 101,4 % av budsjetterramme.

Tjenesteproduksjonen

Tjenesteproduksjonen gjennom ett budsjettår er delt mellom to skoleår. Det må en ta hensyn til når en skal beskrive innholdet av tjenesteproduksjonen.

Personal

I skolehalvåret høsten har skolen solgt tjenester til Tyllaldalen skole. Det har medvirket til at skolen har hatt et netto årsverk gjennom hele året på ca. 7,2 som var innenfor det årsverket vi skulle ha.

Administrasjon og skoleutvikling

Lokale læreplaner har vært i fokus siden 2014, og på våren 2016 mener vi at skolens fagplaner er tilpasset den inndelingen skolen nå har.

Kultur for læring

Skolen deltar sammen med alle skolene i Hedmark i FoU-prosjektet «Kultur for læring» i regi av SePu (senter for praksisrettet utdanning). November 2016 gjennomførte vi en omfattende kartlegging av ståsted. Fire kartlegginger gjennomført av elever, foreldre, kontaktlærere og lærere, samt skolens ledelse. Resultatene på kartleggingene er nå kjent og det jobbes internt på skolen og i nettverk med andre skoler for å analysere dataen, og sette inn tiltak der vi ser at vi har forbedringspotensial. Målene med prosjektet er som følger:

- De faglige resultater i grunnskolen i Hedmark skal heves og elevene skal forberedes på framtidens samfunns- og arbeidsliv.
- Lærernes, skolelederens og skoleeieres kompetanse skal økes gjennom kollektiv kompetanseutvikling
- Ulike kartleggingsresultater og andre data skal brukes aktivt for å forbedre den pedagogiske praksis.
- Styrende skolemyndigheter, skoleeiere (kommunene), høyere utdanning og interesseorganisasjoner har et nærmere og mer forpliktende samarbeid

Intern skolering på ulike læreplattformer. Totalt sett koster læringsplattformene en del og utfordringen er at lærerne utnytter de mulighetene som finnes der. Vi har kontinuerlig felles fokus på *Fronter*, *Salaby* og *Kunnskap.no*.

Rutiner og maler for utviklingssamtaler for alle trinn er utarbeidet.

Skolen som nærmiljøområde. Rektor er med i prosjektgruppe for å utvikle skolens område til et bedre nærmiljøområde. En regner med at prosjektet avsluttes sent på høsten 2017.

FAU

FAU arrangerte på våren en temakveld om leksefri skole.

Den kulturelle skolesekken

Dette er et flott tiltak for at elevene skal få andre inntrykk som de ikke får i den ordinære undervisningen. Prosjektet som har vært knyttet til DKS i 2016 har vært dans. I løpet av en fikk alle ungene på skolen, og de eldste i barnehagen trening i dans. Dansegruppene som ble satt sammen avsluttet danseprosjektet med et forrykende danseshow på samfunnshuset til glede for foresatte og andre interesserte i bygda.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Vi har hvert år et tett samarbeid med lag og foreninger i bygda. Det kan være samarbeid tilknyttet ulike arrangement og som har faglige vinklinger. *Foreldre, besteforeldre og andre ressurspersoner* stiller også opp når skolen ønsker det. I år har vi hatt; strikke- og vevkurs, arrangert åpen skole og fredagskaffe, elevkvelder og elevlunsjer. Barnehagen er også delaktig i noen sammenkomster.

Tyllaldalen skole og Lkestua Barnehage har et tett samarbeid for å ivareta et godt inkluderende miljø på tvers av alderstrinn.

Bygdekvinnelaget stiller opp med tradisjonell påskelunsj, og i vår tok de initiativ til å ordne en grønnsakshage som elevene og familiene tok ansvar for i sommer. Som avslutning på dette prosjektet ble grønnsakene høstet, og elevene hjalp til med å lage grønnsakssuppe som ble servert som middag for alle familiene på skolen.

Skolen deltar aktivt på juletreffesten og i 17.mai feiringen.

Andre prosjekt

- *Høstturen* for alle trinn gikk i år til Ripan.
- Fagdager med elevene i fagene *matematikk, engelsk dag og norsk*.
- Egen *skøytedag* i februar på Nytrømoen for alle trinnene.
- Våren 2016 reiste 6.og 7.trinn på *leirskole* til Hitra.
- *Friidrettsdag* for alle trinnene i juni på Åkrestrømmen i Rendalen.
- *Samarbeid med kirkekontoret* i forbindelse med ulike temaer.

Viser ellers til vår nyhetsside på nettet som fanger opp mesteparten av våre aktiviteter.

SFO

SFO har åpent i 4 dager i uken med morgentilbud 07.30-08.15 og på ettermiddag 14.00-16.30. På onsdager er det ikke tilbud om SFO. Antall elever som har benyttet seg av SFO var fire på våren og fem elever til høsten. Det gis også tilbud i høst, vinter og sommerferien.

Tynset barneskole

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>30,5 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>26,4 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>39,4</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		Stein Sagbakken

Organisering:

Lærerne er organisert i team. Teamet har ansvar for ett trinn og skal, med få unntak, dekke alle faglige behov på trinnet. De har faglig ansvar og felles omsorg for elevene på trinnet. Elevene er organisert i sju enheter med hvert sitt base-rom som blir kalt landskap. Det finnes mindre rom som gir noe anledning til å dele i grupper. Det åpner for fleksibilitet i valg av metode og organisering. Klassebegrepet er bestemt tatt bort fra sentralt hold. Elevene skal organiseres i basisgrupper med kontaktlærere. Dette begynte Tynset barneskole med i 1997.

Fra og med skolestart 2008 har skolen også en spesialpedagogisk avdeling, der det både er ansatt spesialpedagog og barnevernspedagog. På denne avdelingen har skolen for tiden to elever som krever full en-til-en bemanning.

Videre har vi 33 elever med et § 2.8 vedtak. (Krav om særskilt norskopplæring) Skolen har tatt tak i signaler fra sentralt hold om å redusere antall elever med enkeltvedtak, spesialundervisning

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • «Et trygt sted å være, sammen leke og lære»
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2014	2015	2016	2017	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,4	4,3	4,6	4,5	4,4
	Mobbing	1,3	1,2	1,2	1,1	1,2
	Vurdering for læring	3,9	3,9	3,6	4,0	3,9
	Mestring	4,0	4,1	4,2	4,1	4,0
	Faglig utfordring	4,3	4,2	4,0	4,1	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	52	x	51	52	50
	Regning 5. trinn	52	51	46	52	50

	Engelsk 5. trinn	52	50	48	52	50
	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) SFO					Landet
	Respektfull behandling	5,6	5,8	x	5,6	5,1
	Tilgjengelighet	5,0	5,2	x	5,2	4,7
	Informasjon	4,2	4,8	x	4,8	3,9
	Brukermedvirkning	4,8	5,2	x	5,2	4,3
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	x	x	4,3	4,4	4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	x	3,7	4,0	3,9
	Rolleklarhet	x	x	4,3	4,4	4,3
	Mestringsklima	x	x	3,9	4,2	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	5,6	5,5	10,2	5,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	101,1	99,8	100,3	100	x
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse, lærere i videreutdanning	1	1	3	2	x

Kommentarer til tabellen

Læringsmiljø

På elevundersøkelsen er det ikke så store forskjeller fra i fjor, men vi er glad opp, noe ned på enkelte områder. Dette varierer litt fra år til år, men en ser som før sagt ikke store «negative» forskjeller. Faglig veiledning må det fortsatt jobbes med. Mobbeprosenten er glad opp, og vi har et godt og forutsigbart program når det gjelder arbeidet med det psykososiale miljøet. Målet er å ha en mobbefri skole!

Læringsresultat / nasjonale prøver

Resultater på de nasjonale prøvene for Tynset barneskole 5. trinn (lesing, regning, engelsk) viser litt nedgang. Fortsatt har vi litt for mange på nivå 1 og litt for få på nivå 3 (nivå 1 er lavest, nivå 3 er høyest). Her er målet framover at «middelhavsfareren» skal, og bør strekke seg litt. Erfaring tilsier som før sagt at resultater kan svinge fra år til år, avhengig av elevmassen som testes.

Sykefravær

Sykefraværet har gått opp. Det skyldes for det meste to langtidssykemeldinger. Korttidssjukemeldinger er omtrent på samme nivå som i fjor.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Elevtall	350	360	367		
2	Årsverk – lærere	32,8	30,9	31,8		
3	Netto driftsutgifter pr elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	71 068	68 285	72 032	97 954	85 775
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	13,1	13,5	13,6	10,8	12,3
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	16,6	16,7	17,5	14,1	15,5

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
6	Andel elever med § 5-1 vedtak	5,3	5,4	5,2	9,5	7,9

Kommentarer til tabellen

Elevtall

Elevtallet har gått litt opp igjen det siste året, og prognosen 2-3 år framover, viser at en får et noe høyere elevtall igjen. Fortsatt er det «fysiske» utfordringer på enkelte trinn, spesielt der det er mangel på grupperom i tilknytning til landskapene.

* SFO har pr. dags dato 74 elever.

Netto driftsutgifter

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigerende. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO-utgifter.

Økonomisk resultat

Regnskapsresultatet for 2016 viser et overforbruk på kr 88 000.

SFO har en innsparing på om lag kr 249 000. Dette skyldes økt foreldrebetaling og flere barn. Skyldes også samarbeid skole, sommer-SFO. Dette varierer fra år til år. Noen år er det et overforbruk.

I og med at SFO ikke har noen grense oppad på hvor mange barn det tas inn, er det ikke så lett å anslå fra år til år.

Prosjekter

* M⁵- prosjektet er ferdig, men matematikk har vært og skal være et satsingsområde. Vi har fortsatt to regneveiledere til å stå for framdriften, og vil fortsette med det.

* Utvikling av elevens egen bygdebok og lokalhistorisk spel. Våren 2008 ble det første av tre spel avholdt med suksess, og det tredje ble presentert våren 2010. Også dette lokalhistoriske prosjektet har blitt videreført på alle trinn i 2016. (nedfelt i den sosiale læreplanen.)

* IKT (P) – arbeid med læringsplattformen FRONTER og SKOLE-FARTT.

Det arbeides kontinuerlig med å skolere personalet. En lærer med solid kompetanse har fått ressurs for å ivareta dette arbeidet. Samtidig er det samarbeid med utdanningssjef, slik at alle skolene blir involvert i IKTP-arbeidet (P= pedagogikk). Arbeid med I-pad fortsetter, og en har prøvd ut diverse pedagogiske program. Det blir interessant å følge den videre utviklingen her.

* Tidlig satsing med lesing og skriving i fokus.

En dyktig leseveileder jobber aktivt opp mot trinn 1-3. Etter hvert må en også involvere mellomtrinnet. (Lesekurs). Det har blitt en god kultur ved skolen på dette området Språkplanen muntlig og skriftlig, er grunnlaget for alle trinn. «Ble» ferdigstilt» våren 2014. Skriveprosjektet «Skriveglød» er implementert i norskopplæringa, og alle elevene har også i 2016 skrevet sin egen bok.

* I 2016 har vi også mestringskurs i friluftsliv og «byggegruppe».

* Vi har i 2016/17 velkomstklasse der 9 elever deltar. 34 elever med 2.8 vedtak har særskilt norskopplæring.

* Lokale læreplaner. Her har det vært intensivt arbeid. Disse blir på en måte aldri ferdigstilt. Malen er der, og en må stadig videreutvikle innhold.

* Kultur for læring. I regi av fylkesmannen ble vi høsten 2016 med i dette prosjektet. Et prosjekt hele Hedmark deltar i. (Et 6-årsløp)

* Trivselslederprogrammet med oppstart høsten 2016 har vært en suksess. Elever på 4-7. trinn organiserer aktiviteter i friminutt sammen med en voksen leder.

Kompetanseheving

En lærer fullfører 30 studiepoeng «Andrespråkpedagogikk». En fagarbeider og en barnevernspedagog fullfører 30 studiepoeng, ASK (alternativ kommunikasjon). Ass.rektor har fullført rektorutdanning. Det er ukentlig en eller flere lærere som deltar på ulike kurs eller opplæringstilbud, og mye av det vi deltar på, er rettet mot spesialpedagogikk og enkeltelever. Det har vært, og blir enda større fokus på tilpasset opplæring/inkludering og relasjonskompetanse. En vil tilstrebe mer kursing og kollegalæring på dette området.

Tynset pedagogiske senter, organisering

Tynset opplæringssenter ble etter en omorganisering delt i to pr 01.08.16

Den spesialpedagogiske avdelingen lokalisert i Olaf Røsts gt. 36, med *spesialundervisning for voksne på grunnskolenes område, interkommunale barne- og ungdomsgrupper og dramagrupper Teatralis*, er skilt ut fra Tynset opplæringssenter og er nå tilhørende Tynset barneskole sitt ansvarsområde. Opplæringen gis som enetimer, gruppetimer og drama/dans og musikkundervisning i dramagruppen Teatralis. Elever er:

- Voksne som har særlig behov for å kunne utvikle eller holde ved like grunnleggende ferdigheter.
- Personer som i voksen alder har fått et opplæringsbehov som følge av skader og/eller endret livssituasjon.
- Barnehagebarn med behov for spesialpedagogisk hjelp
- Grunnskole og videregående elever med behov for spesialundervisning

Avdelingen heter nå Tynset pedagogiske senter, avdelingsleder er Ulla Karin Lervang.

Tynset pedagogiske senter deler lokaler med TFF (tjenesten for funksjonshemmede) sitt aktivitetssenter og sansesenter og har tett samarbeid, men er to forskjellige enheter.

Tynset pedagogiske senter arbeider etter Opplæringsloven og har oppgaver fremst i lokalene ved Olaf Røsts gt. 36 men også på Tynset barneskole.

	2012	2013	2014	2015	2016
Elever spes. ped. avdeling	40	44	44	41	37
Årsverk spes. ped. avd.	4,4	4	3,9	1,8	1,8

Ved **Tynset pedagogiske senter** er det 37 elever. Elevene får sitt opplæringstilbud med individuell voksenopplæring, barne- og ungdomsgrupper og i dramagrupper. Noen elever har flere forskjellige tilbud.

Vi har 2 barne- og ungdomsgrupper med elever fra 4 kommuner, samt elever fra Fylkeskommunen i Hedmark. Elever med voksenopplæringstilbud var i 2016 representert fra 2 kommuner. I dramagrupper Teatralis deltok 22 deltakere representert fra 6 kommuner samt Fylkeskommunen i Hedmark.

Organisasjonsutvikling: Tynset pedagogiske senter (TPS) og Tynset barneskole (TB) har hatt som intensjon om å bruke den spesialpedagogiske kompetansen ved TPS på TB og arbeider aktivt for denne utviklingen. PPT har også vært en del av denne prosessen. Det har hittil omhandlet bl.a. utførelse av tester, IOP arbeid og oppfølging av elever med tale- og kommunikasjonsvansker. Det foreligger planer for ytterligere utvikling.

Kvikne skole og barnehage

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>10,8 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>9,5 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>15,8</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		<i>Kristoffer Flaa Sørensen</i>

Organisering

Kvikne skole

- 4-delt skole fra 1. til 10. trinn. Lærere organisert i tre team.
- Elevene i 1. og 2. trinn har fri hver onsdag.
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36,5 t/u i 100% stilling.
- SFO-tilbud fem dager i uka.

Kvikne barnehage

- 1 avdeling, 0 – 6 år. 18 barn Januar 2017.
- Egen styrer og to førskolelærere/pedagogisk leder.
- Åpent 5 dager pr. uke. 07.00 – 16.30
- Barnehagen har sommerstengt 3 uker i juli.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Kvikne skole og barnehage: Et trygt og godt sted å være, for å leke, oppleve og lære. • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt	
		2014	2015	2016	2016		
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet	
	Trivsel	7.trinn	4.3	4.3	4.6	4.4	4.4
		10.trinn	4.0	3.7	3.9	4.2	4.2
	Mobbing	7.trinn	1.1	1.2	1.6	1.2	1.3
		10.trinn	1.0	1.1	2.0	1.2	1.3
	Vurdering for læring	7.trinn	4.1	3.8	3.6	4.0	4.0
		10.trinn	3.3	3.0	3.2	4.0	4.0
	Mestring	7.trinn	4.2	4.1	4.0	4.1	4.0
10.trinn		3.9	4.1	4.2	4.0	4.0	
Faglig utfordring	7.trinn	3.7	4.1	3.8	4.2	4.2	

	10.trinn	5.0	4.3	4.4	4.2	4.2	
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-6)Bhg					Landet	
	Respektfull behandling	5,6	5,4	5,6	5,4	5,4	
	Tilgjengelighet	5,5	5,3	5,3	5,5	5,5	
	Informasjon	5,0	5,1	5,3	4,8	4,8	
	Brukermedvirkning	4,9	4,9	5,1	4,8	4,8	
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet	
	Lesing 5. trinn	51	54	49	50	50	
	Regning 5. trinn	55	53	49	50	50	
	Engelsk 5. trinn	51	58	47	50	50	
	Lesing 8. trinn	52	55	55	55	50	
	Regning 8. trinn	52	59	57	55	50	
	Engelsk 8. trinn	51	57	58	55	50	
	Lesing 9. trinn	61	55	59	55	54	
	Regning 9.trinn	60	57	61	55	54	
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse					Landet	
	Grunnskolepoeng	43,4	44,6	44,7	42,0	41,2	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet	
	Selvstendighet	Skole	x	x	4,6	4,6	4,2
		Bhg			4,8	4,8	4,2
	Mestringsorientert ledelse	Skole	x	x	4,5	4,5	3,9
		Bhg			4,6	4,6	3,9
	Rolleklarhet	Skole	x	x	4,7	4,7	4,3
		Bhg			4,6	4,6	4,3
Mestringsklima	Skole	x	x	4,4	4,4	4,1	
	Bhg			4,6	4,6	4,1	
Fravær i %							
Sykefravær	Skole	3,2	3,6	2,4	x		
	Bhg	4,8	3,6	1,1	x	x	
	SFO	0,0	4,8	2,8	x		
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %		99,8	98,4	99,3	100	x
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse		0	2	2	1	x

Kommentarer til tabellen

Brukere:

Resultatene fra elevundersøkelsen høsten 2016 viser at vi fortsatt har utfordringer omkring «trivsel». Vi jobber kontinuerlig med det psykososiale miljøet ved skolen. Vi velger å ta med alle elevene i 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn på undersøkelsen. Dette for å få et større utvalg i undersøkelsen. Undersøkelsen viser at elevene trives i timene og er fornøyd med de faglige utfordringene, men trivselen elev – elev er en utfordring. I 2016 viser resultatene at vi ligger høyt på parametere «mobbing». Det er noe vi tar alvorlig og jobber aktivt med kartlegging gjennom elevsamtaler, foreldresamtaler og det generelle miljøet på skolen. Gjennom FoU -prosjektet «Kultur for læring» vil vi sette fokus på nettopp disse utfordringene.

Brukerundersøkelsen i barnehagen viser at vi har svært fornøyde foreldre, barnehagen drives godt og har et tett samarbeid med foreldrene og de andre barnehagene i Tynset kommune.

Nasjonale prøver viser at vi fortsatt har et sterkt fokus på det faglige utbytte for elevene. På 5. trinn ligger vi like under landsgjennomsnittet, mens på 8. og 9. trinn er vi godt over. Vi ligger i tillegg over landsgjennomsnittet på grunnskole-poeng og eksamenskarakterer. Resultatene er oppgitt i skala-poeng da dette er den nye presentasjonsformen til UDIR. Vi håper at arbeidet med «Kvikne skole i utvikling» og fokus på klasseledelse vil vise seg gjennom resultatene fremover.

Medarbeidere:

Gjennom medarbeiderundersøkelsen kommer det frem at vi har et godt miljø på arbeidsplassen. Kvikne skole og barnehage har hatt økt fokus på arbeidsmiljøet og det gir utslag i positive svar på undersøkelsen og gjennom medarbeidersamtaler med leder. Lavt sykefravær i skolen og barnehagen bygger opp om dette.

Økonomi:

Kvikne skole og barnehage holder seg innenfor de rammene som blir gitt. I 2016 viste resultatet et underforbruk på kr. 68000. Det er kontroll på ressursbruken Gjennom et godt samarbeid med barnehagen og tynsetskolene generelt er det en oversiktlig og god kontroll på økonomien.

Organisasjon:

En lærer tar videreutdanning i rådgivning 30 stp. gjennom kompetansesenteret på Tynset og Høgskolen i Nesna. Rektor fullførte rektorutdanningen (30 stp) ved høgskolen i Oslo og Akershus i desember 2016.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Elevtall	71	78	71		
2	Årsverk-lærere	8,0	8,0	7,7		
3	Netto driftsutgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	98 701	89 576	103 929	124 435	109 138
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	10,2	10,8	10,0	10,6	12,4
5	Lærertetthet 8.-10 trinn	11,5	12,8	12,9	11,9	13,5
6	Lærertetthet – ordinær undervisning	12,1	12,7	12,7	14,0	15,6
7	Andel elever med §5.1 vedtak %	4,2	3,8	4,2	9,2	7,3

Kommentarer til tabellen

I 2015 var elevtallet ved Kvikne skole og barnehage 78 og i 2016 71. Vi ser ut i fra prognosene at dette vil gradvis synke de neste 5 – 10 årene. Utfordringene vil først komme i barnehagen og deretter i skolen. Årsverk lærere henger til dels sammen med nedgang i elevtallet, men det er ingen automatikk i at nedgang i elevtall gir nedgang i antall årsverk lærere. Netto driftsutgifter per elev henger sammen med nedgang i elevtall, lønns- og prisvekst generelt. Spesialpedagogiske tiltak ligger på nivå med tidligere år. Fremover ser vi en økning i elever som krever ekstra ressurser gjennom §5.1 vedtak.

Økonomisk resultat

Som nevnt tidligere har vi en sunn og god økonomistyring ved Kvikne skole og barnehage. Merker at det blir «trange» tider fremover. Vi vil ha forsterket fokus på tidlig innsats i skolen og styre ressursbruken deretter.

Tjenesteproduksjonen

Kvikne skole i utvikling:

Kvikne skole i utvikling har vært hovedfokuset gjennom 2016. Vi har jobbet aktivt med klasseledelse, med fokus på motivasjon, forventninger, relasjoner, læringsmiljø og struktur. Gjennom dette arbeidet har vi utarbeidet en egen pedagogisk plattform for Kvikne skole og barnehage og standarder for god undervisning. Vi håper at dette vil gi utslag på økt læringsutbytte for elevene og ikke minst økt trivsel blant elevene ved skolen. Selv om prosjektperioden er over vil dette fortsatt være satsningsområder fremover. Vi vil knytte dette spesielt opp mot «kultur for læring»

Kultur for læring:

Skolen deltar sammen med alle skolene i Hedmark i FoU-prosjektet «Kultur for læring» i regi av SePu (senter for praksisrettet utdanning). November 2016 gjennomførte vi første ledd, som var en omfattende kartlegging av ståsted. Seks kartlegginger gjennomført av elever, foreldre, kontaktlærere, lærere, fagarbeidere og assistenter samt skolens ledelse. Resultatene på kartleggingene er nå kjent og det jobbes internt på skolen og i nettverk med andre skoler for å analysere dataen, og sette inn tiltak der vi ser at vi har forbedringspotensial. Målene med prosjektet er som følger:

- De faglige resultater i grunnskolen i Hedmark skal heves og elevene skal forberedes på framtidens samfunns- og arbeidsliv.
- Lærernes, skolelederes og skoleeieres kompetanse skal økes gjennom kollektiv kompetanseutvikling
- Ulike kartleggingsresultater og andre data skal brukes aktivt for å forbedre den pedagogiske praksis.
- Styrende skolemyndigheter, skoleeiere (kommunene), høyere utdanning og interesseorganisasjoner har et nærmere og mer forpliktende samarbeid
-

Trivselslederprogrammet:

For å aktivisere elevene i friminuttene og for å øke trivselen blant elevene har Kvikne skole valgt å gå inn i trivselsprogrammet. Her vil vi legge til rette for lek og aktivitet i friminuttene. Målene for trivselsprogrammet er som følger:

- Fremme økt og mer variert lek/aktivitet i storefriminuttene
- Legge til rette for at elever skal kunne bygge gode vennskapsrelasjoner
- Redusere konflikter blant elever
- Fremme verdier som inkludering, vennlighet og respekt
- Fremme økt og mer aktivitet i undervisningen

Vi ser at dette er en positiv aktivitet for en del elever, og vil videreføre dette i 2017.

Uteskole:

Uteskole er et satsningsområde på skolen og i barnehagen. Vi har et nærmiljø som ligger til rette for aktivt bruk. Elevene viser stor utvikling og får en variert skolehverdag i et annet læringsmiljø. De minste er ute 1 skoledag i uka, mellomtrinnet 1 skoledag hver 2. uke og ungdomstrinnet minimum 1 skoledag i måneden. 10. trinn har også i år deltatt på 3 dagers tur til Rondane i samarbeid med Tynset ungdomsskole. Her får elevene knyttet god kontakt med sine fremtidige medelever på VGS. 9. og 10. trinn har deltatt på et opplegg i regi av SNO i Forollhogna nasjonalpark. Elevene får her et innblikk i villreinens rike. I tillegg får vi hvert år tildelt jakt av Kvikne fjellstyre på en reinskalv i Forollhogna nasjonalpark.

Uteområdet:

Det har gjennom flere år vært jobbet med å få til et nærmiljøanlegg med ballbinge på Kvikne skole og barnehage. Tynset kommune tok dette inn på investerings budsjettet for denne perioden. Oppstart er våren 2017. Det vil bli satt opp en ballbinge med muligheter for å islegge om vinteren.

Samarbeid med barnehagen:

Vi har et godt samarbeid mellom skole og barnehage. Forsterket fokus på overgangen mellom skole og barnehage. Vi utnytter ressursene på en meget bra måte, flere ansatte i barnehagen som har en liten stilling i skolen eller SFO. Dette gjør at vi får en større fleksibilitet i styringen. Barnehagen har en avdeling og en styrer som tar seg av den daglige driften. Rektor har budsjett og regnskapsansvar. Vi har i år fått innvilget dispensasjon på normen ang. pedagogisk leder i barnehagen. Dette gjelder noen dager i uken der vi ikke klarte å oppfylle kravene, søknaden er behandlet og godkjent av samarbeidsutvalget ved Kvikne skole og barnehage. Satsningsområdet dette barnehageåret har vært lek og vennskap.

Tynset ungdomsskole

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>22,9 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>19,9 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>33,0</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		Kjell Olav Høistad

Organisering

Lærerne ved Tynset ungdomsskole er organisert i klassetrinnsteam. Hvert årskull er delt i tre klasser. Tre teamledere sammen med rådgiver, assisterende rektor og rektor utgjør skolens styringsgruppe. Ved skolen arbeider 32 lærere, 5 assistenter, barnevernspedagog og sosionom/miljøarbeider. Skolens bibliotek er bemannet alle fem ukedager. Fronter benyttes som læringsplattform. Elevene tilbys leksehjelp morgen og ettermiddag 2-3 ganger pr uke.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene på Tynset ungdomsskole skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring i en skole som er for alle og har blick for den enkelte. • Vi ønsker å skape et fleksibelt læringsmiljø gjennom varierte arbeidsmåter der elevene trives, trenes i å søke kunnskap, settes krav til og får utfordringer etter egne forutsetninger.
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,3	4,3	4,1	4,4	4,2
	Mobbing	1,2	1,1	1,3	1,0	1,3
	Vurdering for læring	3,6	3,4	3,2	4,0	3,3
	Mestring	4,0	3,9	3,8	4,0	4,0
	Faglig utfordring	4,4	4,5	4,1	4,5	4,2
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Helhetsvurdering					
	Brukerresultat nasjonale prøver (skalapoeng)					Landet
	Lesing 8. trinn	51,0	50,0	53,0	53,0	50,0
	Regning 8. trinn	52,0	48,0	54,0	53,0	50,0
	Engelsk 8. trinn	48,0	49,0	52,0	53,0	50,0
	Lesing 9. trinn	56,0	53,0	54,0	54,0	53,0

	Regning 9.trinn	54,0	54,0	53,0	54,0	54,0
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse					Landet
		40,6	44,2 *	41,1	41,2	41,2
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	x	x	4,5	x	4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	x	4,2	x	3,9
	Rolleklarhet	x	x	4,5	x	4,3
	Mestringsklima	x	x	4,5	x	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,3	4,3	4,7	3,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,2	96,9	98,7	100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	2	3	5		

* brudd i tidsrekke. Tall ikke sammenlignbart med tidligere år (Skoleporten)

Kommentarer til tabellen

1. Brukere:

Elevundersøkelsen ble gjennomført høsten 2016. Dette året deltok kun elevene på 10. trinn. Grunnet til det er at alle skolens elever deltok på den omfattende kartleggingsundersøkelsen i satsingen «Kultur for læring» i høst. Skolens resultater viser god trivsel. Etter undersøkelsen har lærerne i elevsamtaler spurt alle elever på trinnet om de opplever mobbing. Ingen elever svarer gjennom samtalene at de blir mobbet nå. Skolen følger alltid tett opp på dette området. Vi jobber kontinuerlig med å ha fokus på at elevene skal oppleve et godt psykososialt miljø. Skolen har null-toleranse for mobbing.

Resultatet av Elevundersøkelsen og skolens egen trivselsundersøkelse gjennomgås hvert år i klassene, i personalet, FAU og i Samarbeidsutvalget. Skolen er godt fornøyd med resultatet av de nasjonale prøvene denne høsten. I årsmeldinga oppgis resultatene for første gang i skalapoeng. I regning ligger vi omtrent på landssnittet på 9. trinn. I lesing akkurat på landssnittet. På 8. trinn ligger vi over landssnittet på prøvene i regning og engelsk. I lesing akkurat på landsnittet. Det blir igangsatt lesetreningsgrupper for elever som ligger under kritisk grense i lesing. Vi håper at satsingen Ungdomstrinn i utvikling, og økt fokus på lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag, vil medføre gode leseresultater over tid.

2. Medarbeidere:

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført tidlig i 2016, og kommentert i fjorårets årsmelding. Denne viste at lærerne ved Tynset ungdomsskole er meget godt fornøyd med arbeidsforholdene. Scoren er 5,1 mens snittet for landet er 4,6. Indikatoren stolthet over egen arbeidsplass viser hele 5,2 mens landssnittet er 4,8.

Fokusområdene i lærerundersøkelsen var:

Lærernes tilfredshet og kompetanse, Samarbeid om undervisningen, Vedlikehold, Samarbeid om elevene, Struktur i undervisningen, Feedback i undervisningen, Utvikling av læringsstrategier, Kontakt med elevene, Støtte til elevene, Pedagogisk samarbeid, Observasjon og veiledning. Lærernes tilfredshet og kompetanse, samarbeid om undervisningen og pedagogisk samarbeid er faktorene vi er mest fornøyd med i lærerundersøkelsen.

Sykefraværet for 2016 er på 4,7%. Dette er på akseptabelt nivå, men målet må være å komme ned på et sykefravær på 3%. Arbeidsmiljøet ved skolen vurderes av de ansatte som svært godt. Dette har vært et kjennetegn ved skolen i mange år. Medarbeidersamtaler er gjennomført med alle ansatte. Verneombud, tillitsvalgt og leder har regelmessige møter med hensyn til arbeidsmiljø. Vernerunden med verneombud, tillitsvalgt og vaktmester er gjennomført. Det fysiske arbeidsmiljøet (skolebyggets forfatning) er det medarbeidere som svarer noe negativt på. Dette gjelder generell klasse-romstandard og garderobefasiliteter for elever og lærere.

3. Økonomi:

Driftsregnskapet for 2016 viser et mindreforbruk på kr. 261 000,-. Resultat i forhold til budsjett ble 98,7%. Årsaken til resultatet er refusjoner i forbindelse med fosterhjemsplasseringer (spesped), og inntekter i forbindelse med videreutdanning lærere (Kompetanse for kvalitet). I noen grad har vi klart å vikariere for disse lærerne uten å måtte leie inn hjelp. I forbindelse med sykemeldinger har vi klart å unngå å måtte leie inn for mye hjelp. Ledelsen ved skolen har gjort mye vikararbeid for å avhjelpe ved læreres fravær. 2017 vil bli et mer krevende år økonomisk sett for ungdomsskolen. Rammen er betydelig redusert. Det er færre fosterhjemsplasseringer, og til høsten ingen lærere på videreutdanning.

4. Organisasjon:

Det er flere lærere i videreutdanning på ulike områder som matematikk, norsk, tysk, spesped og engelsk. Lærere på etter- og videreutdanning vil tilføre skolen nyttig kompetanse. Skolen har hatt 2 lærere i praksis for å fullføre praktisk-pedagogisk utdanning og 3 læringer som skal ta fagbrev i Barn- og omsorgsarbeiderfaget. Skolen har også vært språktreningsplass for elever ved Tynset opplæringscenter.

I 3 semestre har skolen deltatt i prosjekt «Ungdomstrinn i utvikling». Alle lærerne har vært med i satsingen med å styrke skolens kollektive kompetanse (se mer under tjenesteproduksjon). Hovedsatsingen for skolen er nå forsknings- og utviklingsprosjektet «Kultur for læring». Det er et forsknings- og utviklingsprosjekt initiert av fylkesmannen. Andre aktører i prosjektet er KS, NHO, Utdanningsforbundet og høgskolen i Hedmark/Senter for praksisrettet utdanningsforskning. Hovedmålet med å delta i prosjektet er å forbedre elevenes grunnleggende skolefaglige ferdigheter, og samtidig gi elevene ferdigheter som forbereder dem på morgendagens samfunn.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Elevtall	210	208	209		
2	Årsverk – lærere	26,6	27,2	26,5		
3	Netto driftsutgifter pr. elev	94 776	97 495	96 517	124 435	109 188
4	Lærertetthet 8.-10. trinn	12,4	11,9	11,9	11,9	13,5
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	19,1	17,4	18,6	14,0	15,6
6	Andel elever med § 5.1 vedtak	7,1	7,7	7,6	9,2	7,3

Kommentarer til tabellen

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigerende. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Innføring av valgfag i ungdomsskolen medførte lengre skoleuke for elever og lærere. Antall ressurskrevende elever på vil avgjøre hvor høye de netto driftsutgiftene blir. Behovet for ressurser til spesialundervisning øker med antallet elever på enkeltvedtak.

Elevtall: Stabilit, tilflytting av minoritetsspråklige elever er den vesentligste årsaken til at elevtallet opprettholdes.

Årsverk lærere: Årsverkstallet har holdt seg stabilt, men en liten reduksjon det siste året.

GSI-telling 01.10-16: 26,5 årsverk lærere.

Lærertetthet: Lærertettheten ved Tynset ungdomsskole er på 18,6 om man ikke regner inn ressurser til spesialundervisning. Sammenlignet med snittet i fylket er dette noe over (15,6).

Iberegnet spesped er lærertettheten 11,9 elever pr. lærer, noe under Hedmarksnittet (13,5).

Spesped:

Skoleåret 2016/17 har vi 16 elever med enkeltvedtak om spesialundervisning. Dette utgjør 7,6 % av elevene. Flere elever er nå over på «tilpasset opplæring.» Ressurser i form av hjelp/lærertetthet vil fortsatt være nødvendig, om antall spesialpedagogiske vedtak reduseres. Det er viktig at grunnressursen pr. klasse opprettholdes. Skolen har 26 minoritetsspråklige elever. 11 av disse elevene har vedtak etter opplæringsloven § 2.8 med rett til særskilt språkopplæring. Vi opplever en tilflytting av minoritetsspråklige elever (flyktninger, familiegjennforening, arbeidsinnvandring). Felles for alle er at de har svært mangelfulle norskkunnskaper, som følge av kort eller ingen tidligere botid i Norge.

Tjenesteproduksjon:

Inventar og utstyr:

Det er innsatt nye inngangsdører med automatisk døråpner i begge etasjer. Dette gir mye bedre tilgjengelighet for elever som er avhengig av rullestol. Ny personheis ble bygd i høst. Ny Smartboard-tavle ble innkjøpt og sju undervisningsrom har nå interaktive tavler. To klasserom er utstyrt med Whiteboard.

PC-tetthet:

Det er leaset nye bærbare pc-er for elever på 8. og 9. trinn. En nødvendig og kjærkommen investering som gjorde tilgjengeligheten av maskiner svært god for elevene. Maskinene er plassert ute på klasserom i egne ladestasjoner. 10. trinn har et eldre sett Pc-er. Disse er oppgradert med nye disk. Utfordringen her er svært dårlig batterikapasitet. Strømtilgang er nødvendig etter en times bruk. Vi håper å få leaset tilsvarende Pc'er også for 10. trinnet til neste skoleår. Da vil alle elever ha samme type maskiner, og dermed lettere å vedlikeholde

Læreplanarbeid:

Lokalt læreplanarbeid pågår kontinuerlig i fagmøter og ved planleggingsdager/kompetansehevingdager.

Ungdomstrinn i utvikling:

Hovedsatsingen for ungdomsskolen 2015-16 var «Ungdomstrinn i utvikling.» .

Ungdomstrinn i utvikling består av tre sentrale elementer:

1: Skolebasert kompetanseutvikling, 2: Arbeid i lærende nettverk, 3: Bruk av pedagogiske nettressurser.

Dette er forskningsbasert skoleutvikling etter modell fra Ontario, Canada. Våre satsingsområder i skoleutviklingsprosjektet har vært lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag, og kollegaveiledning som metode for å utvikling i lærerrollen. Lærerne jobber kontinuerlig med dette, og har prioritert felles møtetid i prosjektet hver tredje uke. Målet har vært at deltakelsen i prosjektet skulle et kollektivt kompetanseløft, og at skolen gir elevene et best mulig læringsutbytte med høy grad av motivasjon, aktivitet og læringsvilje.

FN-skole. Samarbeid med FN-sambandet:

Gjennom flere år har vi hatt samarbeid med FN-sambandet. Vi har skrevet samarbeidskontrakt med FN-sambandet. Det medfører gjensidige forpliktelser. Ressurspersoner kommer til skolen med forelesninger og opplegg for elevene. Lærere reiser til Oslo for skolering. Eksempler er å lage FN-avis, delta i rollespillet Sikkerhetsrådet (Hamar) og et opplegg som kalles Handelsspillet. Dette handler om fordeling av ressurser i verden.

Samarbeid hjem – skole:

Skolen ble for en tid tilbake utfordret av Utdanningsdirektoratet om å være med å sette søkelyset på hva et godt skole-hjem-samarbeid betyr i arbeidet med elevenes læring. Vi var en av tre skoler i landet som ble forespurt om å bidra. Dette på bakgrunn av gode skolerresultater over tid (elevundersøkelsen, foreldreundersøkelsen). De andre skolene det ble laget reportasjer fra var Tingvoll barneskole og Re videregående skole. Intervjuer og filmopptak ble gjort på skolene. Bakgrunnsstoff og refleksjonsspørsmål ble skrevet. Resultatet ligger ute under «Bedre læringsmiljø» på Utdanningsdirektoratet sine sider på nettet. Dette som en inspirasjon og ressurs for andre skoler som vil sette fokus på godt skole-hjem samarbeid.

Kulturelle skolesekken:

Dette har vært et danseprosjekt for alle elever på 10. trinn, og en dagstur til Trondheim for elevene på 9. trinn. I Trondheim ble div. kulturseverdigheter besøkt som Nidarosdomen, synagogen, Rockheim og en forestilling i Trøndelag teater.

Prosjekt med psyk. sykepleier/miljøterapeut i skolen:

Dette er en 50% prosjektstilling. Psyk. sykepleier jobber på oppdrag fra psykiatri- og rustjenesten i kommunen. Engasjeres i rusforebyggende arbeid blant ungdom ved skolen, og skal ellers bidra sammen med helsesøster når elever strever med psykisk helse eller samværsformer med andre elever.

Prosjektmålene er:

- Bidra til å fange opp elever som sliter, og som står i fare for å utvikle psyk. problemer eller rusproblemer.
- Være en tilgjengelig voksen som elever kan ta kontakt med ved behov
- Forebygge uheldig utvikling
- Motivere for videre skolegang og utdanning

Dette er et prosjekt vi har meget gode erfaringer med så langt. Arbeidsoppgavene for psykiatrisk sykepleier har være mange og krevende.

Skolens uteområde:

Oppgradering og nyanlegg på skolens uteområder har vi jobbet mye med gjennom idedugnader og planlegging. Målet er å få etablert nye og gode lek- og oppholdsplasser for elevene utendørs. Vedtak om utbygging av uteområdet ved skolene ble gjort i kommunestyret november. Vi har oppgradert det « sosiale rommet» på skoleplassen. Det er snart ferdigstilt Tuftepark og volleyballbane med kunstgress mellom ungdomsskolen og Tynset opplæringscenter. Områdene blir ferdigstilt i løpet av våren.

Tynset opplæringscenter

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>27,8 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>1,9 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>17,1</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		Svanhild Næverdal

Organisering

Tynset opplæringscenter er organisert med 3 lærerteam; ved norskavdeling, ved bosetting og integreringsavdelinga og ved grunnskoleopplæring for voksne.

2810 Norsk- og samfunnskunnskap:

- 6-7 nivådelte grupper à 20/24 t/u, Interkommunalt samarbeid for kommunene Tolga- Alvdal- Folldal- Tynset

2811 Grunnskoleopplæring for voksne

- Grunnskoleopplæring for voksne i samarbeid med NØVGS om innføringsklasse for de i alder 16-24 år.
- Grunnskoleopplæring for voksne for de i alder fra fylte 25 år.

2812 Koordinering av bosetting og integreringsarbeidet

- Bosetting av flyktninger
- Oppfølging av alle innvandrere Tynset kommune
- Flyktningebudsjett/ integreringstilskudd Tynset kommune

3430 Introduksjonsprogram

- Introduksjonsprogram for flyktninger
- Oppfølging av språktreningsplasser
- Kurs i samfunnskunnskap. Arrangerer kurs med deltakere fra omkringliggende kommuner.

Avdelingene og de ulike funksjonene er samlet i et felles tjenesteområde som ledes av rektor.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte. • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring. • Opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal gi muligheter og plikter til deltakelse, likestilling og integrering i det norske samfunnet.
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2014	2015	2016	2017	2016
Brukere	<i>Introduksjonsprogrammet</i>					
	<i>Norsk og samfunnskunnskap:</i>	Målt	Målt	Målt nivå	Målt nivå	Landet

		nivå B1 og A2	nivå B1 og A2	B2,B1,A2	B2,B1,A2	
	-lytteforståelse, skriftlig prøve	100%	96%	89%	90%	88 %
	-leseforståelse, skriftlig prøve	86%	83%	71%	90%	79 %
	-skriftlig fremstilling	46%	73%	90%	90%	82 %
	Muntlig fremstilling	65%	87%	91%	95%	91 %
	<i>Introduksjonsdeltaker:</i>					
	I lønnet arbeid eller utdanning etter endt intro. program	63 %	63%	-	70%	63%
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
				4,5	4,7	4,2
				4,4	4,7	3,9
				4,7	5	4,3
				4,7	5	4,1
		Sykefravær	3,9	6,1	2,4	1,5
Økonomi	Regnskapsresultat					
		100	106,2	103,1	100	-
Organisasjon	Antall ansatte i videreutdanning					
		2	3	3	2	
		3	3	-	2	
					1	
				1	1	
		Suggestopedi, metode i språkopplæringen for voksne innvandrere.		1	1	1

Kommentarer til tabellen

Brukere

Introduksjonsprogrammet, prøver i norsk og samfunnskunnskap

Tynset har arrangert språkprøver for kommunene Tynset- Tolga- Alvdal-Folldal fra og med sommer 2014. Prøveformen ble endret i 2014 fra språkprøve 2 og 3, skriftlig og muntlig, til å måle etter nivå A1-A2-B1, der A1 og under A1 viser laveste resultat. Fra språkprøver sommer 2016 ble nytt nivå innført, B2, som viser til høyere nivå tilsvarende Bergenstest. Tynset opplæringscenter har som mål å få raskere progresjon i norskopplæring for elever med liten eller ingen skolebakgrunn. Fra 2014 har det vært fokus på å øke skriftlige ferdigheter, noe som har gitt positive resultater. Vi har nå fokus på å oppøve leseferdighetene for å få bedre resultat innen dette ferdighetsnivået. For å kunne nå mål der flere elever oppnår nivå A2 og bedre har vi øket kompetansen innen ulike opplæringsmetoder og styrket pedagogisk oppfølging på språktreningsplasser for deltakere i introduksjonsprogrammet. Vi samarbeidet høst-16 med Regionrådet for fjellregionen om et prosjekt for arbeidsretting med styrket oppfølging på språktreningsplasser.

Introduksjonsprogrammet, introduksjonsdeltakelse

Tynset kommune kan over tid vise til jevnt gode resultater ved overgangen til lønnet arbeid eller utdanning for deltakere etter endt introduksjonsprogram. Fra 2009-2013 var resultatet 100 % aktivitet etter endt program. Resultatet for 2015 ble 63,3% (landsbasis 63%) og for 2014, 63 %. Resultatet for 2014 og 2015 er lavere enn vår målsetting om 70%, men fortsatt noe høyere enn landsgjennomsnittet for 2015.

Medarbeidere

Ved enheten ser vi verdien av systematisk bruk av kompetanse og samarbeid på tvers av enhetene. Ansatte må være godt rustet til å utføre oppgaver av høy kvalitet. For å oppnå forventet mål ved tjenesten er god faglig kompetanse,

delingskultur og rolleavklaring viktig i alle ledd. Vi har lavt sykefravær og de ansatte viser til trivsel på arbeidsplassen og godt samarbeid

Organisasjon

Enheten har over flere år hatt ansatte i høyskolestudier, både knyttet til Kompetanse for kvalitet og Kompetanse for mangfold, og også ansatte i høyskolestudier utenfor denne statlige ordningen. Ved arbeidsrettet norskopplæring jobber vi med å utvikle læringsmapper og fagplaner til bruk på språktreningsplasser. Dette arbeidet gjøres i samarbeid med Regionrådet for fjellregionen høsten 2016.

Økonomisk resultat

Enheten kan vise til god økonomistyring der det ikke har vært store avvik mellom budsjett og regnskap. For 2016 gikk enheten med et overforbruk kr 58 000.

Nøkkeltall for tjenesten

		2011 Pr 1.10	2012 Pr 1.10	2013 Pr 1.10.	2014 Pr.1.10.	2015 Pr.1.10.	2016 Pr 1.10.
1	Elevtall spes.ped. avd.	39	40	44	44 (55 elev- plasser)	41	40
2	Årsverk spes.ped.avd, ped.ressurs	4,0	4,4	4	3,9	1,8	
3	Elevtall norskavd.	65 dag og kveld	54	76	82	94	120
4	Årsverk norskavd., ped.ressurs	3,3	4,1	7,1	7	6,32	7,5
5	Elevtall grunnskole vo					14	13
6	Årsverk grunnskole vo., ped.ressurs					1,4	1,5
7	Introduksjonsdeltakere	22	25	26	28	40	53
8	Årsverk bosetting / intro.avd	2	2	2	2	2	4,3

Kommentarer til tabellen

Vi gir opplevelse av mestring og læring ved våre opplæringsavdelinger. Med kvalifiserte lærere og godt samarbeid mellom de ansatte skaper dette en trygg læringsarena. For oss er det viktig med sosial- og kulturell kompetanse for å forstå den enkelte elevs ulike utfordringer, og deretter legge til rette for at den enkelte elev kan utvikle sine evner og tilegne seg målretta kunnskap. Spesialpedagogisk avdeling var frem til august 2016 organisert under Tynset opplæringscenter. Avdelingen rapporteres derfor for vår 2016 i denne årsmeldinga.

1. Ved spesialpedagogisk avdeling er det 40 elever vår 2016. Elevene får sitt opplæringstilbud med individuell voksenopplæring, barne- og ungdomsgrupper og i dramagrupper. Vi har 3 barne- og ungdomsgrupper med elever fra 3 kommuner. I dramagruppera Teatralis deltar 22 deltakere representert fra 4 kommuner, samt Fylkeskommunen i Hedmark. Det har vært nedgang i elevtallet med individuelle timer spes.ped. og i barne-ungdomsgruppe noe som resulterer i lavere årsverkstall.
2. Elever ved avdelingen for norsk og samfunnskunnskap er fordelt på 6-7 grupper. Elevene er delt inn i grupper etter mestringsnivå i norsk. Elevtallet ved norskavdelinga er i stadig endring. Det har totalt vært gitt undervisning til 191 elever i 2016. Det er i snitt ca 130 elever til enhver tid ved norskundervisningen.
3. Ved grunnskoleopplæring for vo startet 14 elever i august 2016. I desember var det 13 aktive elever registrert ved dette tilbudet. En kommuner kjøper elevplass ved grunnskole for voksne. Grunnskoleopplæring VO er et tilbud for de i alder 25 år og eldre og organiseres av Tynset opplæringscenter. Innføringsklasse ved NØVGS gir grunnskolet-

ilbud for innvandrere i alder 16- 24 år og er et samarbeid mellom Hedmark Fylkeskommune og kommuner i Nord-Østerdal. Elevstatistikk er ikke tatt med i tabellen.

4. Ved introduksjonsordningen er det 57 aktive deltakere i desember 2016. Tynset opplæringscenter organiserer kurs i 50 timer samfunnskunnskap fordelt på to uker/år, vinter- og høstferieukene. Ved gjennomføring av samfunnskunnskapskurset høst 2016 var det deltakere fra 7 kommuner, hvorav 72 deltakere fra Tynset og nærliggende kommuner. Det var 8 forskjellige språkgrupper representert ved høstkurset. Hver språkgruppe fikk opplæring på eget morsmål. Deltakere kan gjennomføre sitt introduksjonsprogram ved arbeidsrettet språktreningsplass, grunnskole vo / innføringsklasse, videregående skole eller ved norskopplæring kombinert med introduksjonskurs og språktreningsplass.

Deltakere med introduksjonsprogram	2015	2016
Antall mottakere stønad (sum)	45	63
Norskopplæring med samfunnskunnskap i løpet av året:	25	63
Språkpraksis i løpet av rapporteringsåret:	17	16
Godkjenning av utdanning fra hjemlandet:	3	4
Arbeid utenom språktreningsplass i løpet av året:	4	3
Arbeidspraksis utenom språktr. plass i løpet av året:	3	2
Yrkesprøving i løpet av året:	2	0
Kurs i regi av kommune/stat i løpet av året:	0	1
Grunnskole i løpet av året:	5	5
Fag i videreg skole i løpet av året:/ arbeid	3	5
Sluttet / flyttet fagutdanning, videreg. skole i løpet av året	0	1
Annet tiltak/kurs pr år:	1	1
Antall menn	13	35
Antall kvinner	12	28
Antall med inntektsgivende arbeid ved siste kontakt:	0	3
RESULTAT I %: intro.deltakerer over i lønnet arbeid eller utdanning etter endt intro. program	63,3%	Venter på SSB-KOSTRA

Kommentarer til tabellen

Det er en liten nedgang i forhold til antall deltakere med språkpraksis og antall deltakere med arbeid utenfor introduksjonsordningen. Fortsatt har vi en del deltakere med arbeid etter skoletiden og flere har også kommet inn på videregående, grunnskole opplæring og innføringsklasse. Fortsatt er det store utfordringer knyttet til å skaffe arbeid eller et utdanningsløp til introduksjonsdeltakere som har lav eller ingen utdanning fra hjemlandet. Vi trenger å igangsette fagopplæring over tid for voksne flykninger for å møte fremtidige behov for sysselsetting når det gjelder denne gruppen. Introduksjonsprogrammet skal gi muligheter og plikter til deltakelse, likestilling og integrering i det norske samfunnet. Det er derfor viktig at hele kommunen deltar i dette arbeidet for at vi skal lykkes med å nå tiltaks mål.

Bosetting og integreringsavdelingen

Koordinator for flerkulturelt arbeid er hovedkontakt opp mot Integrerings- og mangfoldighetsdirektoratet (IMDi) ved forespørsel om mottak/bosetting av flykninger. Koordinators oppgaver er å forberede og gjennomføre mottak og etablering av flykninger samt å yte service opp mot alle innvandrere i kommunen som har behov for veiledning og informasjon. Koordinator har oppfølgingsarbeid i samarbeid med andre kommunale tjenester ved bosetting av innvandrere. I tråd med vedtak 59/2015 i Tynset kommunestyre, «Organisering av Tynset opplæringscenter». ble det i august 2016 ansatt en fagleder for bosetting og integrering av innvandrere i Tynset kommune, i tillegg til en programveileder/rådgiver/søker ekstratilskudd for introduksjons-programmet for nyankomne flykninger. Det ble med disse ansettelsene opprettet en avdeling for bosetting og integrering som ligger under Tynset opplæringscenter. Fagleder er leder av tverrfaglig team.

Årsrapport integrering Tynset

I 2016 mottok Tynset Kommune 35 tilskudds-berettigede personer, hvorav 26 etter avtale med IMDi og 9 familiegjennforente. Av de 35 bosatte var 6 enslige mindreårige. Det var ikke kvoteflykninger i 2016. Tre av de bosatte ble bosatt etter å ha først oppholdt seg i kommunen gjennom ordningen med alternativ mottaksplass, der kommunen inngår en

avtale med UDI for personer som har nær familie på Tynset og som venter på svar på sin søknad om oppholdstillatelse. Ved utgangen av året var det totalt 142 personer bosatt i Tynset kommune som utløste integreringstilskudd i løpet av 2016.

Tilskuddsberettiget	2013	2014	2015	2016
Sum bosettingsår	18	19	47	35
Nasjonalitet	Somalia, Syria, Eritrea, Afganistan	Somalia, Syria, Eritrea, Sudan, Afganistan	Afgghanistan, Eritrea, Somalia, Syria	Eritrea, Somalia, Sudan, Syria,

Økonomisk resultat

Enheten gikk med et overforbruk i 2016 kr 58 237

1. **Spes.ped avd.** rapporteres under Tynset barneskole.
2. **Avd. norsk- og samfunnskunnskap:**
interkommunalt samarbeid for kommunene Tolga- Tynset- Alvdal- Folldal:
Driftsbudsjettet interkommunalt samarbeid avregnes mot tilskudd persontilskudd og grunntilskudd. Samlet gikk regnskapet for interkommunalt samarbeid 2016 med en innsparing. Egen avregning.
3. **Innføringsklasse ved NØVGS og grunnskoleopplæring for voksne ved Tynset opplæringscenter:**
For budsjettåret 2016 gikk tjenesten med overforbruk kr 300 000. Overforbruket knyttes til flere elever ved innføringsklassa fra Tynset kommune og færre elever fra andre kommuner enn budsjettet.
4. **Koordinering av flyktningbosetting og integrering** gikk regnskapsår 2016 med en innsparing på 175 000. Innsparingen knyttes til utsatt tilsetning av fagleder.
5. **Tilskuddsordning ressurskrevende brukere:** mottatt statlige tilskudd kr 181 000. Midlene er øremerket og overført til 2017 for gjennomføring av tiltak.
6. **Introduksjonsprogrammet**
Tjenesten driftes i sin helhet av integreringstilskudd. Tjenesten får overført kun det reelle behovet fra kommunens flyktningetilskudd(integreringstilskudd). Tjenesten hadde et merforbruk på kr 117 000 i 2016. Merforbruket ses opp imot oppgradering av kontorer og digitalt utstyr.
7. **Kafedrift Holmen**
Tjenesten organiseres som språktreningsplass. Tjenesten gikk med innsparing kr 50 000
Drift av kafeen er viktig for integreringsarbeidet, er møteplass og medvirker til godt sosialt miljø på skolen

Tjenesteproduksjonen

- Tynset arrangerer språkprøver for kommunene Tynset- Tolga- Alvdal-Folldal.
- En torsdag i måneden arrangeres kvinnekafe på frivillighetssentralen for innvandrerkvinner og etnisk norske kvinner. Målet er å knytte vennskap og å skape arena for god integrering.
- Svømmeopplæring for innvandrerkvinner og menn. Vi tilbyr svømmeopplæring til barn, unge og voksne.
- Samtalegruppe for kvinner sammen med helsesøster og psykiatrisk tjeneste. Tilbud for flyktninger.
- Samarbeid med frivillige om Tea-time og «Velkommen hit». Tilbudet er for flyktninger.
- Teatergruppa Teatralis. Tynset opplæringscenter samarbeider med elever fra andre skoler i Tynset, videregående skole, kulturetaten og TFF. Hvert semester gjennomføres skoleforestilling / åpen forestilling.
- Prosjekt i samarbeid med Regionrådet for Fjellregionen om Arbeidsrettet norskopplæring.
- Samarbeid med kulturtjenesten om ulike aktiviteter som kan bidra til å styrke integreringsarbeidet og norskopplæringa.

PP-tjenesten

Brutto driftsutgifter:	11,3 mill. kr	
Netto driftsutgifter:	2,5 mill. kr	
Antall årsverk:	9.9	
Tjenesteområdeleder:		Ragni Hole

Organisering

PP-tjenesten for Nord-Østerdal er en interkommunal tjeneste, og dekker kommunene Tynset, Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Os, og Hedmark fylkeskommune. Tynset kommune er vertskommune.

Tjenesten er organisert i:

- Barnehageteam, Grunnskoleteam, Videregående skoleteam
 - *Hver skole og barnehage har en kontaktperson i PPT som har fast besøksplan mot den enkelte enhet. Kontaktpersonen har et ansvar for det systemiske arbeidet i organisasjonen. I tillegg har tjenesten tre team som arbeider med kompetanseheving innen følgende områder:
 - *Lese- og skrivevansker, matematikkvansker, språkvansker og flerspråklighet.
 - *Sosiale og emosjonelle vansker.
 - *Sammensatte lærevansker.
- Lederressurs er 50 % av en fagstilling.

Logopedtjenesten er også en interkommunal tjeneste bestående av en 100% stilling, og er administrativt underlagt PP-tjenesten og arbeider i de samme kommunene.

Måloppnåelse

Overordnede mål for PP-tjenesten, 1-3	1. Bidra til tidlig innsats i barnehage og skole.
	2. En tilgjengelig tjeneste som bidrar til helhet og sammenheng i tiltak.
Overordnede mål for Logopedtjenesten, 4-5	3. Arbeide forebyggende og systemrettet med fokus på læringsmiljø og pedagogisk ledelse.
	4. Diagnostisere, utrede, behandle og veilede målgruppen som har krav på logopediske tjenester.
	5. Logopedtjenesten samarbeider tett med PP-tjenesten i veiledning av skole/ barnehage.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet			4,5	5,0	4,2
	Mestringsorientert ledelse			4,1	5,0	3,9

	Rolleklarhet			4,3	5,0	4,3
	Mestringsklima			4,4	5,0	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	5,2	7,1	13,9	5,0	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,5	90,0	94,0	100	x
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (antall i et videreutdanningsløp)		3	4	3	

Det finnes ikke kostratall for PP-tjenesten. Derfor er det ført opp andre faktorer som er viktige overordna mål.

	Avgjørende faktorer	Indikatorer	Mål 2016	Resultat 2016
1	Henvisning i tidlig alder	Klientstatestikk førskolealder	15%	21%
2	Tidlig intervensjon ved vansker	Klientstatestikk	Ikke venteliste	Venteliste
3	DUÅ (De utrolige årene), foreldreveiledning	Antall grupper symptom på vansker	Nedgang i symptomer på vanker	
4	Tilgjengelighet gjennom kontaktpersoner i skoler og barnehager	Fast besøksplan	Utsendt besøksplan	Utsendt besøksplan
5	Tverrfaglig/tverretatlig samarbeid	BUT i alle kommuner	Minimum 4 møter pr år	Minimum 4 møter pr. år
6	Systemisk tilnærming i individsaker	Standard for systemisk arbeid i saker	Implementering av standard	Fortsatt i implementeringsfasen
7	Skoleutvikling	LP-læringsmiljø og pedagogisk analyse	Opprettholde kompetansen i PPT	Opprettholdt
8	Skoleutvikling	Ungdomstrinn i utvikling, avsluttet. Oppstart med Kultur for læring	Delta i satsingen	Delta med kunnskap om analyse og tiltak
9	Fagkompetanse i teamet	Kvalitet på sakkyndige uttalelser	Opprettholde kvaliteten	
10	Volum på logopedtjenesten	Utdannet logoped	Ikke ventetid	Lang behandlingstid og noe ventetid
11	Brukertilfredshet	Undersøkelse	Ikke utarbeidet for PPT	
12	Arbeidsmiljø	Sykefravær	På nivå med 2014, 5,0	13,9%
13	Arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	På nivå med 2015, 5,0	Ca.4,5

Kommentarer til tabellen

1. Bra økning av tilmeldte barn i førskolealder. Det er et mål å arbeide mer systematisk med flere barn i barnehagen uten at de er formelt oppmeldt til PPT/ logopedtjenesten.
2. Tidlig innsats både når det gjelder alder og i forhold til problematikk. I grunnskole og barnehager er faste besøksdager med egne kontaktpersoner for skoler og barnehager medvirkende til at vi kommer tidlig inn i saker. Deltakelse i spesialpedagogisk team i videregående skole øker også muligheten for tidlig innsats. Alle saker som meldes tjenesten skal være kjent og drøftet med kontaktperson på forhånd, det er ikke alltid det skjer.
3. PPT har i mindre grad deltatt i DUÅ-grupper i 2016, kun som reserve. Det har sammenheng med utfordringer vedr. rekruttering til gruppene og bemanningssituasjonen i PPT. PPT har vært opptatt av å opprettholde kompetansen man har opparbeidet seg i fellesskap og at det skal iverksettes nye grupper.
4. På grunn av bemanningssituasjonen har skoler og barnehager fått mindre besøk dette året.
5. Vi er faste medlemmer av BUT i alle kommuner. I tillegg til faste samarbeidsmøter med BUP-Tynset, Habiliteringstjenesten og Statped. Dette bidrar til økt fokus og muligheter for tverrfaglig samarbeid.
6. Systemarbeid. Det er et mål å redusere antall enkeltklienter for å frigjøre tid til å kunne jobbe systemisk, dvs. veilede på læringsmiljø for å fremme tilpasset opplæring. Tendensen er imidlertid at en del klienter blir re-henvist ved overgang til barnetrinn-ungdomstrinn, ungdomstrinn-videregående skole. Det er utfordrende for skolene å overføre kunnskap og kompetanse. Ny systemstandard med observasjon av læringsmiljøet har hatt positiv effekt ved at fokus har blitt dreid fra individ mot systemet rundt eleven. I 2016 har vi ikke klart å bruke systemstandard systematisk, det har sammenheng med bemanningssituasjonen.
7. Alvdal og Tynset kommune valgte å ikke begynne med LP-modellen i 2015. PPT har forsøkt å vektlegge LP i arbeidet, da 4 kommuner tidligere har implementert modellen. Oppfriskningskurs er avholdt.
8. PPT har deltatt i nettverk sammen med kommunene i Nord-Østerdal, jevnlig nettverkssamlinger. Alle skoler er nå er i gang med Kultur for læring og PPT vil ha en rolle i det arbeidet. Dette arbeidet ligner på LP modellen og er også på en måte en videreføring av ungdomstrinn i utvikling.
9. PPT jobber med å opprettholde god kvalitet på våre sakkyndige vurderinger. Det gjøres med felles internjobbing, deltagelse i PP-ledernetverket i Hedmark, hvor temaet tas opp jevnlig, og med god dialog med skoleeier i Tynset kommune. Vi har tiltak i gang innen tre mnd. dvs. utredninger er foretatt skole/barnehage har fått veiledning. Det er ikke alltid at skriftliggjøring av tiltak i form av sakkyndig vurdering og utredningsrapporter er skrevet innen fristen.
10. Logopedtjenesten har jevn tilstrømning av nye klienter. Siden kapasiteten er begrenset gis det en del avslag, det har sammenheng med begrenset kapasitet, saker som kan bli avslått går til Helfo. Det er noe ventetid og lang behandlingstid som følge av lav kapasitet i logopedtjenesten.
11. Brukertilfredshetsundersøkelse er ikke gjennomført siden 2010. Det er ikke utarbeidet en kommunal undersøkelse som PPT kan bruke. Undersøkelsen fra 2010 var i samarbeid med 2 andre PPT kontor i Hedmark gjennom kjøp av private tjenester. PPT har forsøkt å gjenta undersøkelsen, men ingen andre PPT kontor i Hedmark vil være med å finansiere den kostnaden.
12. Sykefraværet er høyt og det har sammenheng med langtidssykmelding som ikke er jobbrelatert.
13. Arbeidsmiljøet må betegnes som meget godt, noe medarbeiderundersøkelsen fra mai-16 viser. Medarbeidersamtaler er gjennomført med alle ansatte. Det gjennomføres plangruppemøter jevnlig. Gruppen består av leder, nesteleder, tillitsvalgt og verneombud.

Økonomisk resultat

PP-tjenesten hadde en samlet innsparing på kr 161 000. Det har sammenheng med at en ansatt har permisjon og at bare deler av stillingen har vært besatt.

Bemanning

PPT har hatt en langtidssykmelding i 2016 som er ikke arbeidsrelatert. En annen medarbeider har fullført sin masteroppgave, høsten 2016. En fagpersonen i logopedtjenesten er i videreutdanningsløp og blir ferdig logoped våren 2018. Vi har leid inn en fagperson i logopedtjenesten i 30%, og har kjøpt tjenester av private logopeder da behovet for behandling har vært stort.

Klientstatistikk

PPT har arbeidet med i alt 415 klienter i løpet av 2016. Det er en økning på 5 klienter. PPT har en økning av tilmeldte barn i førskolealder. Mange av sakene i førskolealder og skole er omfattende med store behov for

tilrettelegging og behov for tverrfaglig arbeid i kommunen. Det er stor variasjon mellom kommunene mht. antall tilmeldte. Høyeste kommune ligger på 13,3 % tilmeldte av elevtallet, mens laveste ligger på 8,2 %. I logopedtjenesten har det blitt arbeidet med 98 klienter i løpet av 2016. Antall saker i logopedtjenesten er fremdeles for høyt med tanke på bemanningssituasjonen.

Tjenesteproduksjonen

Sakkyndighetsarbeid.

Vi har stort sett klart å overholde rimelig saksbehandlingstid på 3 mnd, men klarer ikke alltid å ferdigstille skriftlige vurderinger innen tidsfristen. De sakkyndige vurderingene bygger på bred utredning både av individet og av læringsmiljøet og det brukes mye tid på å avklare begrepene spesialundervisning og tilpassa opplæring. Klienter i logopedtjenesten skal også ha sakkyndig vurdering. Det er PPT som skal skrive dem, det er bare et fåtall av klientene i logopedtjenesten som får sakkyndig vurdering. Kapasiteten i PPT og logopedtjenesten har i 2016 vært for liten.

Organisasjonsutvikling i skole og barnehage.

Tjenesten har vektlagt observasjon av læringsmiljøet når det har blitt henvist nye saker, der det har latt seg gjøre. Systematisk observasjon av klasseledelse og voksenrollen i barnehagen har ført til gode refleksjoner og drøftinger omkring læringsmiljøets betydning for læring og utvikling. Dialogmøter med alle kommunene: Det er gjennomført to møter i hver kommune. Skoleeier, skole- og barnehageledelse deltok. Møtene evaluerte samarbeidet og dannet grunnlag for prioriteringer og samarbeidsrutiner. De utrolige årene (DUÅ) foreldreveiledningsprogram for foreldre med barn i alderen 3-6 år fortsetter. Dette er et forebyggende tiltak som skal styrke foreldreferdighetene og bevisstgjøre på positive oppdragelsesstrategier. PPT er meget positive til at Høgskolen i Hedmark gir ett studietilbud innenfor spesialpedagogikk, desentralisert i Kompetansesenteret på Tynset for skoleåret 2016-17. Det er et stort behov for spesialpedagogisk kompetanse i barnehager og skoler.

Kompetanseutvikling i skole og barnehage.

Fagteamene i PPT har en aktiv rolle i forhold til planlegging og gjennomføring av ulike kurs, for å bidra med kurs på "Plan for kompetanseheving i grunnskolen" i Nord-Østerdal.

Kompetanseheving av PP-tjenesten:

Det har i 2016 vært lite rom for å delta på nødvendig kompetansehevende kurs. Statlige kompetansemidler til etter- og videreutdanning for PP-tjenesten er blant annet brukt til:

- To ansatte fikk plass på videreutdanning for PP-tjenesten (Sevu-PPT) som er et statlig initiert program, det startet i august 2015 og ble avsluttet våren 2016.
- En medarbeider avsluttet sin masteroppgave høsten 2016.
- En annen går på psykososialt helsearbeid for barn og unge.
- PPT er medlem av ledernetverket i Hedmark. I sammen med Fylkesmannen har vi arrangert et kurs for alle PPT ansatte: «Se barnet og eleven innenfra» v/Guro Øiestad
- Kontoret har mottatt veiledning fra Statped sørøst (Øverby), 2 ganger i 2016. Siste søknad om veiledning ble avslått.

Videregående skole.

Tjenesten har vært med på å videreutvikle spes.ped avdelingen ved Nøvgs.

Det er startet et samarbeid mellom videregående skoler i NØ og Røros om utveksling av kompetanse.

Det er avholdt dialogmøter med skolene. Vi har deltatt i kompetanseheving av PPT i regi av Hedmark fylkeskommune. Spes.ped.team i videregående skole:

- PPT har fast deltakelse med tre PP-veiledere i teamet.
- Det er fast møtестruktur.
- Det har vært mest fokus på arbeid rundt enkeltklienter.
- Det har vært en økning av tilmeldte elever, både minoritetsspråklige og elever med spesifikke vansker der en del av tjenesteytinga har vært utredning.

Deltagelse i PP-ledernetverket i Hedmark.

Det er 9 PP-kontor i Hedmark og de har et ledernetverk sammen med fylkesmannen. PPT v/ leder og nestleder har deltatt i ledernetverket

Tynsetbarnehagene

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	42,6 mill. kr	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	35,7 mill. kr	
<i>Antall årsverk:</i>	52,4	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		Mariann Hagen

Organisering

De kommunale barnehagene er organisert under 3 tjenesteområder:

- Fåset skole og barnehage
- Kvikne skole og barnehage
- Tynsetbarnehagene (Haverslia, Skogstua, Tronstua)

Private barnehager:

- Eggen barnehage
- Furumoen barnehage (jan-juli 2016)
- Lekestua barnehage
- Øyan barnehage

Tilsynsmyndigheten og det barnehagefaglige ansvaret er delegert leder av Tynsetbarnehagene. Kommunen samordner barnehageopptaket for kommunale og private barnehager. Tynsetbarnehagene har budsjettansvar for spesialpedagogiske tiltak og andre støttetiltak i samtlige barnehager, både kommunale og private. Videre har tjenesteområdet ansvar for å beregne og utbetale det totale offentlige tilskuddet til private barnehager i henhold til forskrift om økonomisk likebehandling av barnehager. For 2017 utgjorde tilskuddet til private barnehager 9,7 millioner kroner av budsjettet til Tynsetbarnehagene.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • God ressursutnyttelse • Kvalitet i barnehagetilbudet • Ansatte med riktig kompetanse
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,9	4,8	5,1		5,1
	Respektfull behandling	5,0	5,0	5,4		5,4
	Tilgjengelighet	5,3	5,4	5,5		5,5
	Informasjon	4,5	4,7	4,9		4,8
	Brukermedvirkning	4,4	4,4	4,8		4,9
	Antall barn på venteliste (jan/aug)	0/0	0/0	0/0	0/0	X

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	x	x	4,3		4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	x	4,1		3,9
	Rolleklarhet	x	x	4,4		4,3
	Mestringsklima	x	x	4,2		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	9,1	7,6	4,6	6,0	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,2	92,9	91,7		x
Organisasjon	Indikator					
	Andel ansatte med barnehagelærer- utdanning	28,5 (36,5)*	30,4 (42,2)*	30,2 *	40,0	35,6
	Andel ansatte med deltakelse i pro- sjekt/utviklingsarbeid	100	100	100	100	X
	Antall kursdager for alle ansatte	2	2	2	2	X
	Antall ansatte under videreutdan- ning/etterutdanning		7	9	10	X

Tynset kommune har ikke hatt barn på venteliste for barnehageplass etter 2013, verken i august eller i januar. Målet om riktig antall barnehageplasser er nådd. Totalt sett har kommunen nå et overskudd av barnehageplasser. Dette var også målet, slik at kommunen skal være rustet til å ta imot tilflyttere, blant annet i forbindelse med arkiv. Å ha fokus på god ressursutnyttelse er dermed ekstra viktig. Dette har barnehagene lyktes med, både i 2015 og 2016. Fleksible barnehageavdelinger gjør at barnehagene har klart å utnytte personalressursene godt. Ved hovedopptaket, både i 2015 og 2016 søkte noen færre barn enn forventet, og budsjettet med. Et styrt barnehageopptak gjorde at Tynsetbarnehagene kunne redusere personalkostnadene også utover de nedskjæringene som var lagt inn i budsjettet.

Brakerundersøkelsen viser at brukertilfredsheten har vært økende og at barnehagene nå ligger på landsgjennomsnittet. Målet for 2016 var å nå landsgjennomsnittet, som for barnehager ligger svært høyt. «Informasjon» og «brukertilfredshet» scorer fortsatt lavest, men ikke dårlig. Her har barnehagene satt inn tiltak. Det ser ut som tiltakene virker, for tilfredsheten har økt noe hvert år fra 2014 til 2016. Tynset kommune har innført en ny medarbeiderundersøkelse, 10-faktor(KS). Resultatene er ikke sammenlignbare med tidligere undersøkelser, men viser at Tynsetbarnehagene ligger over landsgjennomsnittet. Sykefraværet har fortsatt å gå ned, i 2016 var det på 4,6 %. For barnehagesektoren er det meget bra!

Den gode utviklingen når det gjelder andel ansatte med førskolelærerutdanning/barnehagelærerutdanning har stoppet litt opp. Vi vet at dette kommer av at flere barnehagelærere hadde permisjon i 2016, og at ikke alle vikarer hadde barnehagelærerutdanning. Kommunens mål er fortsatt 50 %, dette ser også ut til å bli et nasjonalt krav. Tre av barnehagens ansatte er under utdanning (arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning) og er ferdigutdannet våren 2018. Det er fortsatt flere ungdommer fra kommunen som har startet på utdanning som barnehagelærer. Slik sett ser det ut som tiltakene som er satt i gang gir resultater. Barnehagesektoren har over år satset spesielt på kompetanse- og kvalitetsutvikling i barnehagene. En svært høy andel av assistentene i barnehagen har nå fagutdanning (barne- og ungdomsarbeidere). I tillegg til kurs, videre- og etterutdanning for de ansatte, har barnehagene også stort fokus på organisasjonsutvikling generelt, og på å ta i bruk den kompetansen som allerede finnes blant de ansatte.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	96,7	96,4	97,9	91,9	92,9
2	Andel barn 1-2 år med barnehageplass	94,4	91,4	91,4	83,0	84,4
3	Andel 0 år med barnehageplass	6	2,2	5,4	4,0	5,6

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
4	Andel 3-5 år med barnehageplass	97,7	99,0	100,0	97,5	98,0
5	Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	75,1	73,1	78,3	66,9	56,6
6	Korrigerte brutto driftsutgifter per barn i kommunale barnehager (kroner)	175 046	188 614	194 491	184 843	183 820
7	Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	9 666	9 726	12 382	12 535	12 705
8	Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per oppholdstime (funksjon 201)	51	52	52	51	51
9	Andel barn med opphold 4 eller 5 dager/uke i kommunale barnehager	91,3	94,9	96,3	96,0	96,3
10	Andel minoritetsspråklige barn i forhold til alle barn med barnehageplass	8,7 %	10,2 %	13,4 %	11,5 %	11,9 %
11	Andel minoritetsspråklige med barnehageplass (1-5 år)	87,5 %	74,4 %	86,0 %	88,9 %	81,0 %

Kostratallene gjelder hele barnehagesektoren (alle barnehager) i Tynset kommune.

Kommentarer til tabellen

1. Det er fortsatt en høyere andel av barn i Tynset kommune som har barnehageplass enn gjennomsnittet i kommune-gruppe 12 og Hedmark.
2. Det er også en høyere andel av de yngste barna som har barnehageplass Tynset enn snittet i kommune-gruppe 12 og i Hedmark.
3. Andel barn som har barnehageplass før fylte 1 år er på linje med gruppe 12 og Hedmark.
4. Alle barn i alderen 3-5 år har barnehageplass.
5. Andelen barn i kommunale barnehager har økt som følge av at Furumoen barnehage ikke er i drift.
6. Kostra viser for høye brutto driftsutgifter per barn i kommunale barnehager. Rapporteringstidspunkt for barn og årsverk er 15. desember. På dette tidspunktet er barnetall lavere enn vårhalvåret, og også lavere enn gjennomsnittet i et barnehageår. Dermed blir kostnadene per barn høyere enn det som er riktig. Dette er en utfordring så lenge barnehagesektoren har såpass ulik drift vår- og høst-halvår. I 2016 var forskjellene større enn tidligere år.
7. Oppholdstimer per årsverk viser at avdelinger er fylt opp og at personalressursene utnyttes godt.
8. Når vi vet at Kostra viser for høye utgifter per barn og oppholdstime betyr disse resultatene at barnehagene drives effektivt.
9. De aller fleste barna har barnehageplass 4 eller 5 dager i uken.
10. 13,4 % av barn i barnehage er minoritetsspråklige. De aller fleste av dem går i Tynsetbarnehagene, i Skogstua og Tronstua er ca 25 % av barna minoritetsspråklige
11. 86 % av alle minoritetsspråklige barn i Tynset kommune har barnehageplass.

Økonomisk resultat

Sluttregnskapet for Tynsetbarnehagene viser en netto innsparing i forhold til budsjett på 3,2 mill kroner. Noe skyldes stenging av Furumoen barnehage, noe skyldes at både kommunale barnehager og private barnehager har hatt færre barn enn forventet, og budsjettet med. Fleksible barnehagebygg og økt styring av hovedopptak og løpende opptak har gjort det mulig å tilpasse bemanningen og gjøre denne innsparingen mulig.

Tjenesteproduksjonen

Kostratall viser at kostnadene per barnehageplass er forholdsvis høye og at kostnadene har økt de siste tre årene. Dette skyldes til en viss grad at barnehagene samlet har et større antall ledige plasser på rapporteringstidspunktet den

15. desember, enn det vi har hatt tidligere. Dette gjelder også Fåset og Kvikne barnehager. Det må i tillegg påpekes at Kostratallene er høyere enn det som er riktig. Se pkt 6 i kommentarer til tabellen med Kostratall.

Det har vært politiske føringer på at alle barn med behov skal tilbys barnehageplass etter hvert som behovet er der, også i løpet av barnehageåret. Dette er et viktig tiltak for å fremme vekst og positiv befolkningsutvikling i kommunen. Tynset kommune har per i dag et riktig antall barnehageplasser i forhold til ambisjoner og målsettinger. Sett i forhold til ambisjonene om plass til alle med behov, uansett tid på året, har vi en relativt god ressursutnyttelse av plassene. I 2015 satte barnehagesektoren inn effektiviseringstiltak ved å styre ledige barnehageplasser, i forbindelse med opptak. Dette ble videreført i 2016. Dette var helt nødvendig for at barnehagesektoren skulle klare å ta sin del av kommunens totale innsparingsbehov. Da det viste seg at antallet barn i barnehage ble noe lavere enn forventet, kunne barnehagene kjøre tiltakene over en lengre periode og dermed oppnå større innsparinger. Kostratallene viser at oppholdstimer per årsverk har økt gradvis, og det betyr at kommunen har lyktes svært godt med å utnytte personalressursene til tross for at barnetallene har gått ned. Tiltakene er gjennomført uten at det har gått noe særlig utover fleksibiliteten opp imot foreldre.

Når det gjelder kvalitet i tilbudet, har kommunens største utfordring vært at vi har hatt for få utdannede førskolelærere/barnehagelærere. Her er det satt inn flere tiltak, det viktigste er satsingen på arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning og ordningen med veiledning av nyutdannede. Disse ordningene fungerer svært godt. Kommunen har også hatt tiltak rettet mot høyskoler/utdanningsinstitusjoner og avgangsklassene i videregående skole. Andelen pedagoger i barnehagene har de siste årene økt fra 26 % til 42,2%. (Riktignok bare en stabilisering av tallene fra 2015 til 2016). Dette viser en god utvikling og at tiltakene virker. Andelen barnehagelærere er litt lavere, men barnehagene har meget god nytte av både barnevernspedagoger og lærere. Samtidig har kommunen satset på assistentutdanning, og her ser vi en gledelig utvikling. Andel assistenter med fagutdanning er fortsatt økende, og også i 2016 har 3 av våre fagarbeidere deltatt på etterutdanning i regi av høyskolen i Hedmark. Alle barnehagene satser på felles kompetanseutviklingstiltak og utviklingstiltak for hele personalgruppa. I 2016 er det blitt gjennomført nettverkssamlinger for styrere og pedagogiske ledere på tvers av barnehager og kommuner. Kompetansen hos de ansatte i barnehagene er avgjørende for kvaliteten i barnehagene, og er fortsatt et viktig satsingsområde for barnehagesektoren.

Helse og omsorg, fellestjenester

Brutto driftsutgifter:	5,1 mill. kr	
Netto driftsutgifter:	4,1 mill. kr	
Antall årsverk:	4,4	
Tjenesteområdeleder:	Øystein Kyrre Johansen	

Organisering

Stillinger tilhørende området:	
Helse- og omsorgssjef:	100 %
Systemkoordinator individuell plan	50 %
1. konsulent	60 %
Systemkoordinator SLT	20 %
Folkehelseeressurs	20 %
Kommuneoverlege	40 %
Vedtaks kontor	150 %

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. • Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis».
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,7	-	5,0	-	5,0
	Respektfull behandling	5,1	-	5,7	-	5,7
	Tilgjengelighet	5,3	-	5,3	-	5,2
	Informasjon	4,9	-	4,9	-	5,0
	Brukermedvirkning	5,2	-	5,2	-	5,1
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	x	x	4,6	x	4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	x	3,9	x	3,9
	Rolleklarhet	x	x	4,0	x	4,3
	Mestringsklima	x	x	4,5	x	4,1
	Fravær i %					

	Sykefravær (Hele HO)	6,7	8,8	8,7	6,7	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	83,7	134,3	74,8	x	x

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hed- mark 2016
	Prioriteringer:					
1	Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	3 526	3 375	3 969	3 459	2 508
2	Netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter, kommunehelse	6,1	5,6	6,3	5,3	4,9
3	Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	34,8	34,4	35,1	32,6	34,3
4	Netto driftsutgifter pr innbygger i kroner pleie- og omsorgstjenesten Enhet : kroner	20 275	20 615	22 157	21 119	18 845
5	Plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester	19,1	21,8	20,3	-	18,0
	Produktivitet / Enhetskostnader					
6	Korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester	-	481 803	514 243	626 224	408 947

Kommentarer til tabellen

- Her rapporteres netto driftsutgifter til funksjonene 232 Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste, 233 Forebyggende arbeid, helse og sosial og 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering. I Tynset vil det si følgende avdelinger og tjenester: Tjeneste 3200 Helsestasjon, skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom, jordmor. Tjeneste 3100 Fastlegetjenesten, 3104 Kommunal legetjeneste, 3112 Tynset kommunes andel av interkommunal legevakt, 3113 Tynset kommunes andel av interkommunallegevaktsentral, 3301 Psykiatri- Rustjenesten.
- Indikatoren viser netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter. Netto driftsutgifter til funksjonene 232 Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste, 233 Forebyggende arbeid, helse og sosial og 241 Diagnose, behandling.
- Indikatoren viser driftskostnadene til pleie og omsorg i prosent av kommunens totale driftskostnader.
- Indikatoren viser driftsutgiftene til pleie og omsorg inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene som bla. inneholder øremerkede tilskudd og ev. andre direkte inntekter, er trukket fra.
- Indikatoren viser plasser i institusjoner i prosent av alle mottakere av pleie- og omsorgstjenester ved utgangen av rapporteringsåret. Plasser i barneboliger og avlastningsinstitusjoner inngår i beregningene
- Indikatoren viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger ved egen tjenesteproduksjon. Korrigerte brutto driftsutgifter pr. bruker av kommunale pleie og omsorgstjenester = (Korrigerte driftsutgifter til funksjonene / mottakere av hjemmetjenester pr 31.12 + antall plasser i kommunale institusjoner pr 31.12)) *1000

Økonomisk resultat

Programområde Helse og omsorg felles fikk en innsparing i 2016 på ca. 1,4 millioner. Dette skyldes i hovedsak økte refusjoner fra staten, noe reduserte lønnsutgifter og ubrukte midler som var avsatt til ulike omstillingskostnader.

Helse- og omsorgssektoren hadde et betydelig overforbruk i 2016. Dette skyldes blant annet en omstillingsprosess som delvis ble stoppet og reversert grunnet store utfordringer i gjennomføringen. Overforbruket for sektoren samlet ble til slutt ca. 7,6 millioner. Det ble i siste kvartal 2016 startet et arbeid for å skape driftsmessig kontroll. Disse tiltakene vil ta tid, og forventet effekt vil komme i løpet av 2017 og 2018.

Tjenesteproduksjonen

Helse- og omsorgssektoren var uten enkelte sentrale ledere i deler av 2016. Ny tjenesteområdeleder for Hjemmetjenesten startet 1 april, Nye Helse- og omsorgssjef var på plass 1 oktober og ny Tjenesteområdeleder for Helsetjenesten startet 1 november. Nå lederkabalene var på plass startet arbeidet med å skape ro i sektoren, samt starte arbeidet med å få satt struktur og drift til riktig nivå. Dette i tråd med tidligere vedtatte mål for sektoren.

Vedtakskontor

Vedtakskontoret ble opprettet høsten 2015. Dette har blitt en sentral funksjon for å skape best mulig koordinerte tjenester for våre brukere. Vedtakskontoret har gjort seg erfaringer gjennom 2016 og vil videre inn i 2017 sammen med sektoren gjøre forbedringer, revisjoner og utviklingsarbeid i tråd med gjeldende behov og lovverk.

Folkehelse

Tynset har i flere år hatt en tverrfaglig sammensatt folkehelsegruppe som har initiert gode folkehelseiltak for ulike grupper. Folkehelsekoordinator ble etablert i 2013. Det er planer om å gjøre en folkehelse kartlegging for kommunen i 2017, samt utarbeide en overordnet folkehelseplan.

Sluttkommentar

Helse- og omsorgssektoren i Tynset kommune har vært igjennom store endringer og mye uro de siste to årene. I siste del av 2016 startet arbeidet med å få satt kursen videre for sektoren. Dette arbeidet kom man godt i gang med ved utgangen av året, men med en erkjennelse av at det må jobbes bevisst og hardt i de nærmeste årene for å bygge gode relasjoner, skape et godt arbeidsmiljø og utvikle våre tjenester slik at vi fortsetter å gi et godt tilbud til de som trenger det innenfor de rammer vi råder over.

Helsetjenesten

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>34,5 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>20 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>26,1</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		<i>Knut Selmer</i>

Organisering: Legtjeneste med fastlegeansvar for ca 6500 personer, der de 6 legene har bistillinger ved helsestasjon eller sykehjem. Helsestasjonsvirksomhet som inkluderer skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom og jordmortjeneste. Ergoterapitjeneste med ergoterapi, kommunalt hjelpemiddellager og trygghetsalarmer, samt dagsenter.. Psykiatri og rustjeneste med lavterskel tjenestetilbud for innbyggere over 16 år med psykiatri og/eller rusproblemer. Alle deler av tjenesten bidrar i ansvarsgrupper og tverrfaglig samarbeid. Reduksjon av årsverk som følge av reduksjon i administrasjon Helsetjenesten og at Kongsheim er overført til institusjonstjenesten.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Tjenesten skal bidra til faglig god helse og omsorgstjeneste med fokus på egen mestring og samarbeid. • Forebyggende arbeid og folkehelseperspektiv skal være synlig i alle deler av tjenestene vi deltar i. • Viderutvikle robuste fagmiljøer innenfor våre fagfelt. • Bidra til å redusere netto driftsutgifter pr innbygger i kommunehelsetjenesten uten å redusere kvaliteten på tjenesten.
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,55		4,9		
	Respektfull behandling	5,1		5,8		
	Tilgjengelighet	4,67		5,1		
	Informasjon	4,43		4,5		
	Brukermedvirkning	4,67		5,3		
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvtendighet			4,8		4,3
	Mestringsorientert ledelse			4,4		3,9
	Rolleklarhet			4,3		4,3
	Mestringsklima			4,6		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,1	8,3	7,6		x

Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	103,6	90,2	92,9		x

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hed- mark 2016
1	Netto driftsutgifter pr.innbygger i kroner i kommunehelsetjenesten	3 526	3 375	3 969		2 669
2	Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjenesten	2 270	1 787	2 534		2 530
3	Legetimer per beboer sykehjem	0,26	0,43	0,42		0,45
4	Gjennomsnittlig listelengde (6 fastleger)	1 080	1 078	1 086		1 060

Kommentarer til tabellen

1. Tynset ligger høyt i netto driftsutgifter pr.innbygger i kommunehelsetjenesten. Dette kan skyldes at Psykiatri og rustjenesten er organisert i helsetjenesten og rapporterer under Kostra funksjon 241. Flere sammenlignbare kommuner har psykiatri og rus som en del av hjemmetjenesten.
2. Årsverk i helsestasjonen må vurderes opp mot kvaliteten og den lave terskelen det skal det skal være for å søke tjenesten. Netto driftsutgifter samsvarer med gjennomsnitt for kommunene i Hedmark for 2016. Ved økt antall flyktninger og gjenforeninger med barn blir helsestasjonen sterkt involvert i førstegangsundersøkelsene og vaksinasjonsprogram. Tjenesten er styrket ved arbeid i Videregående skole i 2016.
3. Det skrives ut stadig sykere pasienter fra sykehus. Kommunen har mange alvorlig syke eldre i sine avdelinger på sykehjem. Legetimer pr beboer på sykehjem er styrket de siste år og er adekvat og samsvarer med normtall for Hedmark forøvrig.
4. Fastlegene flere oppgaver som ikke er pasientkonsultasjoner.. Elektronisk korrespondanse med kommunale samarbeidspartnere, apotek og spesialisthelsetjenesten øker og kommer i tillegg til ordinære legetimer. Nasjonale føringer tilsier at listelengden vår per lege er adekvat. Likevel er det et prekært behov for ny fastlegehjemmel i kommunen. Kommunen har ca 1000 pasienter fra nabokommuner, og flere tilflyttere står uten fastlege. Kommunen har p.t null ledige plasser men samtidig plikt til å ha ledige legelister.

Økonomisk resultat

Det er en innsparing i tjenesten på 1 516 000 kr. Langtidssykemeldinger ved legetjenesten gjennom hele 2016 er registrert, der bruk av vikar ikke har dekket hele fraværet. Stilling som kommuneoverlege har vært vakant store deler av året.

Tjenesteproduksjonen

Legetjenesten: Fastlegekapasiteten er sprengt ved at listene er fulle. Kommunen har mer enn 1000 pasienter som er bosatt i nabokommunene. Det arbeides med å opprette en ny fastlegehjemmel i Tynset kommune. Faktorer som mange pasienter fra andre kommuner, krav om legeattest ved fravær fra videregående og avtalefestet fri etter legevakt for legene har minsket mulighetene for den enkelte lege til å øke listelengden.

Helsestasjon: Helsestasjonen skal arbeide som lavterskeltilbud med vekt på forebygging av helseproblemer. Tilgjengeligheten skal være lett og tverrfaglig samarbeid er viktig i tjenesten. Helsestasjonen har styrket skolehelsetjenesten på videregående skole i 2016. Tidlig i året hadde tjenesten økt belastning pga antall flyktninger på akuttmottak i kommunen. Generelt gir innvandrere og gjenforeninger økt arbeidsbelastning for helsestasjonen. Tjenesten er involvert

i førstegangsundersøkelse av flyktninger og gjennomføring av vaksinasjonsprogrammet for barn som kommer som følge av gjenforening.

Psykiatri og rustjenesten.Tjenesten driver lavterskeltilbud for mennesker over 16 år med psykiske og/eller rusproblemer. Det drives utsrakt ambulant tjeneste der brukerne møtes på deres bosted eller følges til behandler eller aktivitetstilbud.. Dette sikrer lavterskeltilbud, der gruppeaktivitet eller oppmøte hos behandler ikke er hensiktsmessig. Det er utsrakt bruk av individuell plan (IP) for den enkelte bruker, og tjenesten har gjennomført ulike gruppeaktiviteter i 2016.Tjenesten har ansvar og veiledning av støttekontakter

Fysioterapitjenesten:Fysioterapeutene er viktig ressurs i arbeid med at flest mulig skal bo hjemme lengst mulig. Hverdagsmestring er fokus. Tjenesten bidrar til å bedre livskvalitet for langtidspasient på institusjon, samt bidrar til riktig rehabilitering etter sykdom eller skade.Tjenesten består av 5 fysioterapeuter med driftstilskudd. 3 av dem arbeider på timesbasis i kommunal regi (ca 18 timer per uke). Folkehelsekoordinator utgjør 6 timer per uke. Ventetid på ordinære timer hos fysioterapeut har vært uhensiktsmessig lang det meste av året.

Ergoterapitjenesten: Det er økt etterspørsel etter tjenesten i 2016. Dette har vært innen områdene rehabilitering, habilitering og demensomsorgen. Dagsentertilbudet ble utvidet i 2016, som ledd i målet om at folk skal kunne bo hjemme så lenge som mulig og samtidig bidra til mindre press på institusjonstjenesten. Det er etablert egne dagsenterplasser for hjemmeboende personer med demens. Tjenesten har ansvar for og drifter kommunens hjelpemiddellager og trygghetsalarmer.

Generelt om brukerundersøkelser i helseavdelingen. Det er gjort undersøkelser i Ergoterapiavdeling, psykiatri og helsestasjonen i 2016. I tabell er det tatt med helsestasjonens undersøkelser. Tall fra ulike år kan ikke uten videre sammenlignes. Det er variasjon i hvilke avdelinger som er tatt med.

Barneverntjenesten i Nord- Østerdal

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>37,6 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>8,3 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>Saksbehandlere 12,3 Avd. EM 11,5</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		Linda Granrud

Organisering

Barnevernet er et interkommunalt samarbeid mellom Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset kommuner der Tynset er vertskommune. Tjenesten er inndelt i team; undersøkelse-, tiltak- og omsorgsteam. Hver skole, barnehage og helsestasjon i de fem kommunene har sin kontaktperson i barneverntjenesten. Barneverntjenesten har en vakttelefon i tjenesten sin åpningstid. Formålet er at vi skal være lettere tilgjengelige for de som ønsker å nå oss.

Barneverntjenesten har årlige møter med PPT, familievernkontor, psykiatritjeneste, fødeavdelingen og NAV-kontorene. I tillegg deltar barnevernet i BUT (barne- og ungdomsteam) i den enkelte kommune, og OBS-team og tverrfaglig team i Tynset kommune.

Barnevernet har ansvar for enslige mindreårige bosatt i Tynset kommune. Det bor enslige mindreårige i bofelleskap, ute i egne oppføringsboliger med oppfølging og i vertsfamilier og fosterhjem. Vi har ansatte som er miljøarbeidere og miljøterapeuter i døgnturnus som er ansvarlige for oppfølgingen av de som er bosatt.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. • Sikre god integrering av enslige mindreårige flyktninger, gi dem en trygg hverdag med gode muligheter for utvikling, slik at de er rustet til å stå på egne ben i nytt land.
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2014	2015	2016	2016	2016
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	1,7	3,5	-	-	
	Respektfull behandling	1,5	3,8	-	-	
	Tilgjengelighet	1,9	3,5	-	-	
	Informasjon	2,1	3,0	-	-	
	Brukermedvirkning	2,1	3,6	-	-	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet

	Selvstendighet			4,4		4,2
	Mestringsorientert ledelse			4,1		3,9
	Rolleklarhet			4,0		4,3
	Mestringsklima			4,2		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	7,7		7,8		x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	125,4	116,4	125,0		x
Organisasjon	Indikator					Hed- mark
	Struktur med team (mot- tak/undersøkelse, oppfølging tiltak og oppfølging foster- hjem).Spesialistmodellen	Gjennom- føring	etablert	etablert	stabilitet	De fleste kommuner har spesia- listmodell
	Antall meldinger i alt		45	67		
	Startede undersøkelser i alt		40	38		-
	Avsluttede undersøkelser i alt		38	40		-
	Totalt antall henlagte saker i %	73%	58%	74,5%		66%
	Barn med bare tiltak		54	52		
	Barn med omsorgstiltak		8	10		

Kommentarer til tabellen

- Brukere:** Barneverntjenesten har de senere årene benyttet seg av brukerundersøkelse som har vært rettet mot barn og ungdom mellom 9 og 18 år som mottar hjelpetiltak fra barneverntjenesten. I og med at vi de senere årene har hatt mye foreldrestøttende tiltak ønsket vi å spørre foreldregruppa hvordan de synes hjelpen de får fra barnevernet fungerer og hjelper. Dette lyktes vi ikke med. Vi fikk inn kun to svar.
- Medarbeidere:** Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres både i det interkommunale samarbeidet og for de ansatte i avdelingen enslige mindreårige. I 2016 hadde barneverntjenesten, som resten av Tynset kommune, 10-faktor undersøkelse. Derfor blir det vanskelig å sammenligne tall her med årene før. Men resultatet for barnevernet er som landsgjennomsnittet og litt over. Vi hadde en total svarprosent på 88%. 100% oppslutning på saksbehandlersiden, og 77% hos miljøarbeiderne. Undersøkelsen er gjennomgått og arbeidet med ved bruk av kulturdugnad i personalgruppene.

Faktorene vi har valgt ut er;

Selvstendighet: Her ligger vi litt over landsgjennomsnittet. Medarbeiderne er fornøyd med muligheten til å være selvstendig. De opplever at det er rom for egne vurderinger, basert på egen kompetanse innen en definert jobbrolle.

Mestringstro ledelse: Her ligger vi også over landsgjennomsnittet. Tjenesten føler de har en leder som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at hver enkelt medarbeider opplever mestring og yter sitt beste. Teaminndeling hvor en kan jobbe på det feltet man har interessen sin i er positivt. Det legges vekt på kompetanseheving, og at alle ansatte skal få mulighet til å utvikle seg og tilegne seg ny kompetanse.

Rolleklarhet: Der ligger vi under landsgjennomsnittet. Dette er et område vi hadde som fokusområde i gjennomgangen vår og jobber med for å komme høyere. Det trengs en rolleavklaring i fht hvem som til enhver tid kan ta beslutninger mellom leder og nestleder/fagleder. Det trengs også rolleavklaring mellom ledelse og merkantilfunksjonene.

Mestringsklima: Her ligger vi som landsgjennomsnittet. Vi hadde mestring som fokusområde på hvor vi kan bli enda bedre. Vi må jobbe med tillit mellom teamene og tillit til hverandre. Vi kan bli enda bedre på feedback, se fremover og være løsningsorienterte.

3. **Sykefraværet:** gjengir totalen i tjenesten. Avdelingen for enslige mindreårige har hatt en sykefraværprosent på 12,9, mens på saksbehandlersiden har andelen vært på 5,5. Sykefraværet skyldes langtidssykemeldinger, som ikke nødvendigvis kan knyttes til det å jobbe barnevern.

4. **Økonomi:** Barneverntjenesten hadde et merforbruk i forhold til budsjettet på kr. 1 657 000

5. **Organisasjon:**

Struktur med team har fått satt seg. Dette gjør at saksbehandlerne har et mer konsentrert felt å jobbe på og det er lettere å holde fokus på arbeidsoppgavene. Undersøkelsesteam jobber sammen som et godt og strukturert team, hvor kvalitet og internkontroll på undersøkelsene er forbedret. Det er enklere å lage gode planer i undersøkelsen når det er færre som jobber med det. Dette gjelder også de som følger opp tiltak, hvor det er krav til at tiltak skal evalueres hver 3. måned. Med saksbehandlere som kun er dedikert denne oppgaven så blir denne jobben i større grad kvalitetssikker. Egne saksbehandlere som følger opp barn under omsorg, som er i fosterhjem eller annen omsorgsbasis, gjør at kvaliteten på denne oppfølgingen er betraktelig bedret fordi saksbehandler er godt kjent med rutine og prosedyrene for oppfølgingen.

Hovedtallene for andelen av saker i barnevernet vises gjennom meldinger, undersøkelser og tiltak. Tallene for 2016 ble slik.

- Alle meldinger som kommer inn behandles, men vi er blitt klarere på vilkårene for om meldingen skal gå til undersøkelse eller henlegges. Mange av sakene som kommer til oss kan også høre til annen instans. Dette blir kartlagt i behandlingsmøte.

For Tynset gikk antall mottatte meldinger kraftig opp i 2016. Fra 45 i 2015 til 67 i 2016.

For samarbeidskommunene ser tallene slik ut:

Alvdal: 25, samme som i 2015

Folldal: 10, samme som i 2015

Rendalen: 24, mot 20 i 2015

Tolga: 14, mot 11 i 2015

- Antall startede undersøkelser i alt, er meldinger som konkluderes med å undersøkes i løpet av året.

For Tynset har antallet gått litt ned i 2016, fra 40 i 2015 til 37 i 2016.

For samarbeidskommunene ser tallene slik ut:

Alvdal: 16, samme som i 2015

Folldal: 3, mot 7 i 2015

Rendalen: 19, mot 16 i 2015

Tolga: 8, mot 11 i 2015

- Antall avsluttede undersøkelser, er undersøkelser som etter frist ikke konkluderer med videre tiltak fra barnevernet

For Tynset ble det avsluttet et par undersøkelser flere i 2016, mot i 2015, selv om vi hadde flere undersøkelser.

Alvdal: 13, mot 26 i 2015

Folldal: 4, mot 7 i 2015

Rendalen: 14, mot 20 i 2015

Tolga: 9, mot 10 i 2015

- Barn med bare hjelpetiltak er de sakene der undersøkelsene konkluderer med hjelpetiltak inn i familien.

For Tynset var det 52 barn med hjelpetiltak i 2016, mot 54 i 2015.

For samarbeidskommunene ser tallene slik ut:

Alvdal: 14, mot 20 i 2015

Folldal: 4, mot 7 i 2015

Rendalen: 15, mot 19 i 2015

Tolga: 7, mot 9 i 2015

- Barn med omsorgstiltak er barn vi har overtatt omsorgen for, og som er plassert i fosterhjem eller institusjon eller annen omsorgsbasis. Dette er barn som har vært plassert over lengre tid, eller som har blitt plassert i løpet av året.

I Tynset var det i 2016 10 barn med omsorgstiltak, mot 8 året før.

For samarbeidskommunene så tallene slik ut:

Alvdal: 2, mot 3 i 2015

Folldal: 3, samme som i 2015

Rendalen: 4, mot 3 i 2015

Tolga: 6, mot 7 i 2015

Andel fristbrudd er også en av faktorene vi måles på i barnevern, og som fylkesmannen har hatt stort fokus på de senere år. Fristbrudd går på både antall meldinger (behandling innen 1 uke) og antall undersøkelser (behandlet innen 3 mnd. eller hvor en har fått godkjent utvidelse til 6 mnd.). For alle våre kommuner, var det 0 fristbrudd i 2016.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hed- mark 2016
1	Andel barn med hjelpetiltak i fht innbyggere 0-17 år	5,1%	5%	5,1%	-	-
2	Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	4 566	5 315	5 672	9 957	10 788
3	Netto driftsutgifter (244, 251, 252) pr.barn i barneverntjenesten	65 241	106 458	79 605	-	-
4	Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f. 251)		13%	3,7%	9,7%	11,2%
5	Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet		50,7%	60,9%	57,7%	64,6%
6	Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (f. 244)		36,3%	35,4%	32,6%	24,2%
	Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f.252)	94 133	101 455	126 333		

Kommentarer til tabellen

1. Vi ser at andel barn med barneverntiltak ikke er så uforandret fra året før. Og har vært stabilt de tre siste årene. Det er vanskelig å peke på noe konkret i forhold til hvorfor tallene ser slik ut. Det vi ser, er at flere er nok blitt mere bevisste sin meldeplikt til barnevernet, noe som gjør at vi får flere meldinger. Barnevernet på sin side er blitt bedre til å undersøke om barn lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, og sørge for at de får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barneverntjenesten er også blitt flinkere til å evaluere tiltakene og se på om dem virkelig nytter i fht målsettingen, dette kan både føre til avslutning av hjelpetiltak, men kan også føre til flere plasseringer. Denne andel med barn med barneverntiltak gjelder både de som mottar hjelpetiltak og de som vi har overtatt omsorgen for og plassert. Saker i barnevernet er økende på landsbasis.
2. Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17år er utgifter knyttet til barn som mottar hjelpetiltak i familien og barn som er plassert utenfor familien. Vi har i 2016 gått litt opp fra året før, men det er ikke snakk om mye, og vi ligger godt under sammenligningskommunene i kostragruppe 12 og Hedmark. Som det vises til over og med de økte ressurser barnevernet er tilført de senere årene og bedre kommunikasjon med samarbeidspartene mener vi dette kan ha en betydning på de tallene vi ser her. Undersøkelsene gjøres mer grundig, og konklusjonene på type tiltak eller henleggelse er nøyere vurdert enn tidligere. For Tynset kommune, så gir dette seg utslag slik nå. Vi vet at dette kan svinge. Ut fra hvilke saker vi har hatt i 2016 ser det slik ut nå, men det kan også gi utslag andre veien. I 2016 kan vi nok se ut fra antall saker og tallene her at vi avdekker mer, som gjør at type hjelp som må settes inn, for eksempel plasseringer, kan være med å gjøre at netto driftsutgiftene er blitt noe høyere i år.
3. Netto driftsutgifter (244, 251, 252) pr. barn i barneverntjenesten, er driftsutgifter knyttet til både administrasjon og tiltakene. Her ser vi at Tynset gikk ned igjen i 2016, mot at vi lå høyt året før. Dette har noe sammenheng med at kostnadene vi har hatt på noen av plasseringene har gått noe ned. Samtidig, så har alle stillinger i tjenesten vært besatt, advokatstillingen har blitt økt opp i perioder for å dekke opp behovet.
4. Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet er utgifter til hjelpetiltakene i familiene. Her har vi stort fokus på endringstiltak og ikke så mye kompensering, selv om i noen tilfeller må det også til. I endringsarbeidet er det saksbehandlerne selv som jobber i familiene, men i noen tilfeller strekker ikke de til i fht arbeid på ubekvem tid, slik at det må leies inn folk som kan gjøre dette arbeidet. Men vi ligger med lav andel, mot kostragruppe 12 og Hedmark generelt, og mye lavere enn i 2015. Vi hadde også noen færre barn i tiltak i 2016 mot 2015, og noen av tiltakene i 2015 var «tyngre» enn i 2016.

5. Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet vet vi er kostnadskrevende. Både i form av dyre institusjonsplasser, lønn til fosterhjem og utgifter generelt knyttet til plasseringene, som f.eks utgifter til rettssakene og reiseutgifter og samværsutgifter til biologiske foreldre. Her er vi ikke så ulik verken kost-ragruppen eller Hedmark. Vi lå høyere i 2016 enn i 2015, dette må ses i sammenheng med at vi hadde to flere under omsorg i 2016 mot året før.
6. Andel netto driftsutgifter til saksbehandling er stabilt som året før, og som de vi sammenligner oss med.
7. Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet tas med for å synliggjøre utgiftene på plasseringer. Her ser vi en gradvis økning de siste årene. Dette har sammenheng med økte satser på tiltakene og økning av barn under omsorg.

Økonomisk resultat

Barneverntjenesten er delt inn i tre KOSTRA-funksjoner, 244 som er administrasjon, 251 som er barneverntiltak når barn ikke er plassert av barneverntjenesten og 252 som er barneverntiltak når barn er plassert av barneverntjenesten.

I tillegg har vi regnskap for enslige mindreårige flyktninger på vårt område.

På administrasjonssiden fikk vi et overforbruk på kr. 35 000 for Tynset. Til sammen var overforbruket på kr. 105 640, som fordeles på de fem kommunene etter fordelingsnøkkel, 20% fordeles likt mellom kommunene og 80% etter folketall. Overforbruket skyldtes noe høyere lønninger enn budsjettet med, og at vi måtte øke opp advokatstillingen vår til tider.

På barneverntiltak i familien (251) hadde vi en innsparing på kr. 50 000. Innsparingen var på områdene knyttet til dekning av barnehage/ SFO og bruk av besøkshjem.

På barneverntiltak utenfor familien (252) hadde vi et overforbruk på kr. 570 000. Overforbruket er knyttet til institusjonsplassering, diverse utgiftsdekning til brukere og fosterhjemmene, og en økning av bruk av avlastning for barn i fosterhjem.

Avdelingen for enslige mindreårige flyktninger, har tidligere vært delt inn i to budsjetter, et for oppfølgingen inne i bofellesskapet og ett for oppfølging av de i boliger ute. Dette ble i løpet av 2016 slått sammen til ett budsjett. I 2016 var ordningen fortsatt slik at Tynset kommune får refundert 80% av sine driftsutgifter. Her fikk vi et overforbruk på kr. 1 121 000.

Vi hadde et samlet overforbruk i barneverntjenesten på Tynset på kr. 1 657 000.

Tjenesteproduksjonen

Barnevern

Norsk barnevernlovgivning er tuftet på prinsippet om at det beste for barn er å vokse opp i sin egne familie. Barnevernets viktigste oppgave er å hjelpe de mest sårbare familiene slik at barna kan få forsvarlig omsorg i hjemmet sitt, hos foreldrene sine.

Barneverntjenesten i Nord-Østerdal tar denne oppgaven på største alvor, og det kan gjennom årsmeldingen vises innenfor noen områder. Det at vi i stadig større grad bruker ressursene inn i hjemmet.

I enkelte og helt spesielle tilfeller er det ikke mulig å oppnå forsvarlige omsorgsbetingelser i hjemmet.

Loven stiller strenge krav for å kunne plassere barn utenfor hjemmet mot foreldrenes vilje, og myndigheten til å beslutte omsorgsovertakelse ligger hos fylkesnemnda og domstolene, ikke hos barnevernet. Foreldrene har krav på en fullstendig rettslig behandling av spørsmålet i to instanser på det offentlige bekostning.

Barneverntjenesten i Nord-Østerdal har hatt fokus på endringsarbeid de senere årene. Mye av jobbingen ligger på saksbehandlingssiden, hvor det har vært stabil og god bemanning med bred kompetanse og høy arbeidseffektivitet. Dette gjør at vi løser mye av sakene på en god måte. Vi ser at arbeidet med gode rutiner på undersøkelsene, som gjør at vi kan treffe bedre på iverksetting av tiltak, eller henlegge uten tiltak, har ført frem. Dette førte også til at i noen saker fikk man bedre oversikt, og tiltak måtte opprettholdes og/eller endres. Det har også ført til at mange flere saker er oppe

til vurdering om omsorgen faktisk er god nok, og hvor man fatter forslag om omsorgsovertakelse. Her skjer mer av plasseringene i fosterhjem enn i institusjoner.

I tillegg har det vært rettet et ekstra fokus på tverrfaglig samarbeid, og fokus på tidlig innsats opp mot barn og unge med spesielle behov. Vi er med på samarbeid med PPT, helsestasjon og barnehagene om foreldreveiledningsprogrammet; «De Utrolige Årene». I tillegg har vi tilegnet oss mye egne verktøy på foreldreveiledningssiden, blant annet har vi hatt bra suksess med COS-P veiledning, hvor fire saksbehandlere er skolerte veiledere og holder kurs ukentlig i flere familier gjennom hele året.

Enslige mindreårige flyktninger.

Tynset kommune bosatte 6 enslige mindreårige flyktninger i 2016. Alle var gutter, fra Afghanistan, Syria, Somalia og Eritrea. Alle med vedtak i henhold til lov om barneverntjenester § 4-4,2.ledd.

Pr. 31.12.2016 var det bosatt 22 enslige mindreårige i Tynset kommune med aktive tiltak.

Tjenesten består av:

- Bofellesskap med egen teamleder/ fagleder.
Pr. 31.12.2016 er det bosatt 2 afghanske gutter på 16 år i bofellesskapet..
- Oppfølging/ uteteam med egen teamleder/ fagleder.
Pr. 31.12.2016 har vi 16 boende utenfor bofellesskapet, i alder fra 14 til 20 år. Av disse bor 10 stykker i egne boliger, 4 stykker i vertsfamilieltak, 1 i fosterhjem på Tynset, 1 i fosterhjem på Gjøvik hos familie, og en bor på Elverum med oppfølgingstiltak fra barneverntjenesten. I tillegg er tre under ettervern etter fylte 20 år, fra barneverntjenesten. I løpet av året gikk 4 på ungdomsskole, 10 på opplæringscenteret og 5 i innføringsklasse.

Tjenesten har 11,5 årsverk i døgnturnus, disse er fordelt på 7,93 årsverk på oppfølging inne i bofellesskap (inkl. daglig leder i 100% og tjenesteområdeleder i 20%) og 3,57 årsverk på oppfølging ute. I tillegg dekker avdelingen 30% av lærerressurs på ungdomsskolen, som benyttes opp mot våre elever.

Når det gjelder økonomien i forbindelse med bosetting av enslige mindreårige, mottar kommunen særtilskudd og integreringstilskudd for den enkelte. Kommunen får refundert 80% av utgiftene. I 2016 var egenandelen for kommunen på kr. 16 040,- pr.mnd. pr. person. Egenandelen dekkes i sin helhet av tilskuddene.

Vi kan se tilbake på et godt samarbeidsår med kulturavdelingen, hvor teaterstykket Reisen, der tre av våre ungdommer var deltagende og to av våre ansatte var initiativtakere, ble en stor suksess. I tillegg har ungdommene vært aktive inn i kulturskolen gjennom musikk og maling. I tillegg har vi også tiltak på Rambu med middag en ettermiddag i uken, som suksessfaktor.

3 av våre beboere var til Gjendesheim på vinterferie, hvor de koste seg med ski og norske tradisjoner på DNT sin turisthytte til fjells, sammen med andre enslige mindreårige i Norge. Tur til Oslo på sommeren med overnatting og julebord i Glåmtun i desember er faste aktiviteter som vi bedriver i avdelingen.

Når det gjelder kompetanseheving hadde vi i 2016 fokus på å tilegne oss verktøy på hvordan møte ungdommene og se oss selv utenfra i måten vi jobber på. Veiledningen ble gitt av to andre ansatte i barneverntjenesten, slik at vi kunne utnytte kompetanse og kompetanseheving internt i tjenesten.

NAV – sosiale tjenester

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>8,0 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>5,2 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>3,0</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		Brit Kværness

Organisering

NAV Tynset har to styringslinjer; En linje er den statlige styringslinjen med NAV-direktøren på Hamar som leder og en styringslinje er kommunal, underlagt rådmann. Det er **partnerskapsmøtet** som er samhandlingsarenaen for det lokale NAV-kontoret. Rådmann og fylkesdirektøren i NAV Hedmark deltar der, lokal NAV-leder er sekretær for møtet.

«NAV Arbeidslivssenteret for Nord-Østerdal» er samlokalisert med det lokale NAV-kontoret på Tynset. I tillegg har også «NAV Rådgivning og virkemidler» en arbeidsplass samlokalisert med oss.

Litt som følge av at prosjekter er avsluttet i perioden 2015 til 2016 og litt på grunn av intern omrokking av ressurser i Tynset kommune har bemanningen gått ned fra 5,5 årsverk (4,5 uten prosjekter) i 2015 til 3,0 årsverk i 2016.

Tjenesteområdet arbeider etter **Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen**, fra 22.06.2012. Våre oppgaver på den kommunale siden er hjemlet i denne loven og vi har blant annet fem konkrete områder som kan være knyttet til rettigheter og individuelle tjenester til alle som oppholder seg i kommunen:

- Opplysning, råd og veiledning etter § 17,
- Stønad til livsopphold etter § 18,
- Stønad i særlige tilfeller etter § 19,
- Individuell plan etter § 28 og
- Tilbud om deltagelse i Kvalifiseringsprogram etter § 29

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • «Vi gir mennesker muligheter» • Flere i arbeid og aktivitet, - færre på langvarige stønader • Bidra til at våre brukere får den bistand de trenger for å bli selvhjulpne • Ha aktive brukere
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2014	2015	2016	2016	2016
Brukere*	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,7	4,5		4,6	
	Respektfull behandling	4,9	4,9		5,0	

	Tilgjengelighet	4,5	4,9			
	Informasjon	4,3	4,2		4,5	
	Brukermedvirkning					
Medarbeidere*	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Energi		3,0	4,2		4,0
	Kunnskap og identitet		3,1	4,3		4,1
	Sikkerhet og forbedring			4,3		3,9
	Fravær i %					
	Sykefravær	2	8,2	1,2		x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	86,7	122,5	119,5		x
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse; medarbeidere med mer enn 3-årig høyskoleutdanning	50 %	50 %	50 %		
	Avvik knyttet til HMS			1	<5	
	Avvik knyttet til saksbehandling			1	<5	

NAV Tynset foretok ikke egen brukerundersøkelse i 2016. Medarbeiderundersøkelsen som er brukt er den samme som brukes i alle andre NAV-kontor. Den er ikke helt lik 10-faktor undersøkelsen som brukes i kommunen ellers. Resultatene fra undersøkelsen var for øvrig svært gode – kontoret utmerket seg med best positive utvikling fra tidligere år i Hedmark.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Netto driftsutgifter til sosialtjeneste per innbygger 20 – 66 år	1564	1507	2017	2344	2314
2	Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp per innbygger 20 – 66 år	2688	2596	3454	3943	3845
3	Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sosial forebyggende arbeid per innbygger 20 – 66 år (enhet: kroner)	1711	1015	2045	2093	1420
4	Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter	2,7	2,5	3,2	3,6	4,2
5	Gjennomsnittlig stønadslengde 18 – 24 år			4,1		
6	Gjennomsnittlig stønadslengde 25 – 66 år			3,6		

Kommentarer til tabellen

- Vi ser at Tynset kommune sine utgifter til sosialtjenesten som sådan har økt i perioden, samtidig ligger den totale kostnaden under snittet i Hedmark fylke og under snittet i sammenlignbare kommuner (gruppe 12).

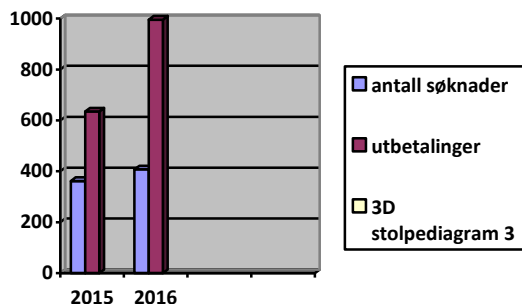
2. Driftsutgiftene til kommunen knyttet til utbetaling av økonomisk sosialhjelp har totalt sett økt i perioden. Samtidig er også denne summen lavere i vår kommune enn den er i sammenlignbare kommuner. I Tynset kommune går utgifter til livsopphold de første månedene for nyankomne flyktninger fra denne budsjettposten. Vi har ikke skilt ut denne gruppen særskilt, samtidig kan kunnskapen om dette være av interesse når man sammenligner tall med andre kommuner.
3. Netto driftsutgifter til råd og veiledning ligger noe under snittet i gruppe 12 og over gjennomsnittet i Hedmark fylke. Det anses svært nødvendig å satse på forebyggende arbeid på dette området, - særlig er dette viktig for gruppene av unge brukere og de nyankomne innvandrene.
4. I tråd med utviklingen av indikator 1 og 2 ser vi at den prosentvise andelen av kommunens driftsutgifter til dette tjenesteområdet ligger lavere i Tynset kommune enn snittet i gruppe 12 og også lavere enn snittet i Hedmark
5. og 6. Det er tatt inn to nye indikatorer i år. Disse viser tidsperspektivet for gitte økonomiske stønader. Sett i lys av at noe av formålet med sosialtjenesteloven er å bidra til at folk blir selvforsørget så er det et ønske fra vår side å holde perioden for økonomiske ytelser så lav som mulig (med unntak av Kvalifiseringsstønad). Målet er å bidra til å få folk ut i ordinært arbeid og aktivitet så snart som mulig. Vi har per i dag noen brukere som er avhengig av økonomisk sosialhjelp over (for) lang tid.

Økonomisk resultat

NAV Tynset avsluttet budsjettåret 2016 med et overforbruk på kr 855 000.

Tjenesteområdet hadde et betydelig merforbruk i forhold til opprinnelig budsjett for 2016. Hovedsakelig ligger forklaringen på dette i at budsjettet for 2016 knyttet til utbetaling av økonomisk sosialhjelp var satt opp vesentlig for lavt. Budsjettet ble justert høsten 2016. Driften av tjenesteområdet (lønn, sosiale kostnader og kontordrift) har holdt seg innenfor budsjetttrammen. Samtidig har utbetalingene av økonomisk sosialhjelp økt. Det er bekymring knyttet til både økningen av antall søknader fra 2015 til 2016 og til det faktum at vi har for mange som er avhengig av denne ytelsen i for lang tid (jfr. KOSTRA-tall)

Tjenesteproduksjonen

Diagrammet viser en økning i antall ferdigbehandlede søknader fra 2015 til 2016, samt en betydelig økning i antall utbetalinger i samme periode. Diagrammet viser hvordan arbeidsmengden har økt på kontoret i 2016. Denne trenden ser (dessverre) ut til å fortsette i 2017.

Tjenesten for funksjonshemmede

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>43,5 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>28,0 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>65,0</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>	<i>Sissel Urset</i>	

Organisering

Tjenesteområdet består av:

Tilrettelagte botilbud

Avlastning

Dagtilbud / sansesenter

Støttekontakt

Tjenesten har et lederteam bestående av leder TFF og 4 avdelingsledere. Disse er ledere for bolig (4 avdelinger), avlastning og dagsenter. 2 bofellesskap ledes av en teamleder med ansvar for den daglige drift.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. • Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis». • Bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap.
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	1,2	1,2	1,2	1,1	1,2
	Respektfull behandling	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
	Selvbestemmelse	1,1	1,1	1,0	1,0	1,1
	Informasjon	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
	Brukermedvirkning	1,1	1,1	1,2	1,1	1,3
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet			4,0		4,2
	Mestringsorientert ledelse			3,8		3,9
	Rolleklarhet			3,9		4,3

	Mestringsklima			4,1		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,5	6,6	6,0	5,0	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,5	104,9	96,9	100	x
Organisasjon	Indikator					
	Lederutviklingsprogram	Ja	Ja	Ja	Ja	
	Utarbeide informasjonsstrategi	Nei	Nei	Nei	Ja	

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hed- mark 2016
1	Korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester	501 774	481 803	514 243	626 224	408 947
2	Mottakere av hjemmetjenester til hjemmeboende pr 1000 innbyggere 0-66 år	15	15	14	16	25
3	Andel hjemmeboende med høy timeinnsats	7	7,0	5,1	8,7	6,8
4	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand	14,6	15,8	12,0	11,6	12,2
5	Andel beboere i bolig med heldøgns bemanning	89,1	44,6	91,1	94,6	35,5
6	Andel hjemmetjenestemottakere 0-66 år med omfattende bistandsbehov	36,8	37,7	41,3	19,4	21,4

Kommentarer til tabellen

KOSTRA- tall for hjemmetjenester hentes ut fra KOSTRA-funksjon 254. Under denne funksjonen ligger tjenestene praktisk bistand, praktisk bistand og opplæring, brukerstyrt personlig assistanse, hjemmesykepleie, avlastning utenfor institusjon, omsorgslønn, pleie og omsorgstjenester i alle våre omsorgsboliger.

Punkt 1: Sammenlignet med gruppe 12 ligger kommunen høyt i kostnad. Tynset har gode tjenester. I tillegg kan årsaken være at Tynset har relativt mange ressurskrevende brukere innenfor TFF. Ressurskrevende brukere utløser refusjoner fra staten som ikke framgår av KOSTRA.

Punkt 2: Tynset har lav andel institusjonsplasser som påvirker behovet for hjemmetjenester. Tjenester i omsorgsboligene registreres som hjemmetjenester.

Punkt 3: Viser at timeinnsatsen ikke er høy i forhold til bistandsbehovet.

Punkt 4: Praktisk bistand og opplæring som ytes til beboere i TFF er her inkludert.

Punkt 5: Tynset har mange beboere i omsorgsboliger med heldøgns bemanning jfr punkt 4. Reduksjonen skyldes at eldreomsorgen ikke lengre har heldøgns bemanning på boliger hvor dette tidligere var tilfellet.

Punkt 6: Tallet her er høyt da Tynset har en stor andel psykisk utviklingshemmede i denne aldersgruppen i forhold til sammenlignbare kommuner. Mange av disse har omfattende bistandsbehov.

Økonomisk resultat

Tjenesteområdet har en innsparing i forhold til budsjettet på kr 892 000,-. Dette har sammenheng med større refusjoner i forhold til ressurskrevende tjenester enn det som var forutsatt i opprinnelig budsjett.

Tjenesteproduksjonen

Tjenestene tildeles med bakgrunn i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §§ 3-2.

Sentralt i tjenesteytinga står tilrettelegging og utvikling av individuelle ferdigheter. Målet er å ha et så sjølstendig og godt liv som mulig vedrørende mestring av dagliglivets gjøremål, det være seg på ulike arenaer som bolig, arbeid/sysselsetting og fritid. Antall eldre i tjenesten er økende, for disse er fokus å skape en så god hverdag som mulig med opprettholdelse av ferdigheter.

Vi legger stor vekt på fritidsaktiviteter i nærområdet. Utendørs er det bl.a. stor aktivitet lagt til gapahuk og lavvo.

Lavvoen er et utfluktsmål og en samlingsplass som benyttes mye, blant annet til vedproduksjon.

Innendørs er mye aktivitet knyttet opp mot bassenget på Litun senter.

Bofellesskap

TFF har 9 bofellesskap fordelt på 4 ulike avdelinger. Totalt disponerer TFF 33 leiligheter samt 3 rom i ett bokollektiv. TFF har 9 godkjente vedtak i samarbeid med voksenhabiliteringstjenesten og Fylkesmannen på begrenset bruk av tvang og makt overfor 9 brukere, etter kapittel 9 i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Vedtakene har ulik karakter og omfang, men 4 av disse er tiltak som er krevende økonomisk, faglig og personalmessig. Det er krevende å rekruttere personal med høgskoleutdanning i samsvar med det som vedtakene stiller krav om.

TFF yter også praktisk bistand og opplæring til brukere som bor utenfor bofellesskapene i tjenesten.

Litun senter / Tynset sansesenter

Dagsenteret har åpent 5 dager i uka, fra kl. 08.00-15.30. I tillegg er det bruk på ettermiddags- og kveldstid. TFF er samlokalisert med Tynset Pedagogiske senter som gir tilbud om voksenopplæring og spesialpedagogiske tjenester.

I tillegg til brukere fra kommunen, selges fortsatt tjenester til annen kommune i fjellregionen.

Antall dager for den enkelte bruker varierer fra 2–5 dager i uka.

TFF har en tekstilavdeling med vekt på produksjon av strikkeprodukter. TFF har i tillegg en servicegruppe som for en stor del holder på med vedproduksjon. Omfanget har vært økende de siste årene.

Tynset sansesenter har fra høsten 2014 vært bemannet 100 %, dette er fordelt på to stillinger (40/60). Denne bemanningen er opprettholdt i 2015 og 2016.

Målgruppene er per i dag barn med spesielle behov fra barnehager og grunnskoler i Nord – Østerdal, elever i interkommunale barne – og ungdomsgrupper ved Tynset Pedagogiske senter, og voksne funksjonshemmede ved dagsenteret i TFF. Det har gjennom året vært 60 faste brukere av sansesenteret per uke.

Salg av tjenester til andre kommuner inngår i denne virksomheten.

Vi har i hele 2016 hatt tilbud om åpent sansesenter en ettermiddag per måned, hvor allmennheten kan benytte bassenget og alle sanserommene. Totalt antall besøkende på ettermiddagsåpent var 205.

Det har blitt avholdt 4 runder med hjelperkurs, som er obligatorisk for alle som har en ledsagerrolle i sansesenteret.

Utadrettet informasjon om sansesenteret skjer fortløpende gjennom året, og det er stadig forskjellige grupper på besøk med omvisning og tilbud om «utprøving» av de forskjellige rommene. Studenter som ønsker hospitering øker også.

Kjennskapen til og interessen for sansesenteret er økende, noe vi merker på henvendelsen fra eksterne aktører. Det er også en tydelig dreining og utvidelse av brukergrupper som blir innsøkt for tid i sansesenter/basseng.

Avlastning

TFF bygde ny avlastningsbolig i 2015, denne har vært i bruk hele 2016. Erfaringene med den nye boligen er svært gode. Dette gjelder både sett fra et bruker- og et ansattperspektiv.

9 familier har hatt avlastning for barn/ ungdom i alderen 10–20 år. 4 av familiene har hatt avlastning for sitt barn i private hjem. I tillegg har 1 familie fra annen kommune regelmessig avlastning. Avlastningsboligen holder åpent etter behov. Tendensen er at det er økt behov for avlastning. Dette gjelder også for brukere med andre diagnoser enn det som opprinnelig har vært målgruppa. Kommunen har egen ferieordning for sommer- og høytidsavlastning.

Støttekontakt

Det er 19 personer med funksjonshemninger som har hatt støttekontaktvedtak i 2016. Mange av disse er hjemmeboende. I gjennomsnitt får brukerne støttekontakt 3 timer i uka. Det er en svært stor utfordring å rekruttere støttekontakter til enhver tid da det ikke er samsvar mellom de krav som stilles til en støttekontakt kontra de som kan være interessert i å ta på seg en slik jobb.

Hjemmetjenesten

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>41,3 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>34,4 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>50,3</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		Geir Arne Nordfjord

Organisering

Tjenesten er delt inn i følgende områder

- Avdeling Furumoen og Enan/Kvikne
- Avdeling Omsorgsboligene
- Avdeling Utegruppen (hjemmesykepleie til innbyggere i Tynset kommune)
- Direkte underlagt tjenesteområdeleder; Praktisk bistand, BPA og omsorgslønn

Avvik mellom faktisk antall årsverk (50,3) og antall årsverk oppgitt i budsjett (43,2) er tidligere kommentert i tertial-rapportering 2016, og skyldes:

- Endret organisering av hjemmetjenestene 4,43 årsverk
- 0,26 årsverk kokk ved Enan
- 1,91 årsverk for å opprettholde nattjenesten ved Enan/Kvikneregionen
- 0,5 årsverk avdelingsleder Furumoen/Enan

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	Hjemmetjenesten skal tilby nødvendige helsetjenester og tilrettelegginger i hjemmet, slik at brukere kan bo hjemme og være selvhjulpen så lenge som mulig.
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	5,1		5,1	5,1	
	Respektfull behandling	4,9		4,9	5,0	
	Tilgjengelighet	5,0		4,9	5,0	
	Informasjon	5,0		4,9	5,0	
	Brukermedvirkning	4,4		4,6	4,6	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet			3,5		4,2
	Mestringsorientert ledelse			2,8		3,9
	Rolleklarhet			3,9		4,3

	Mestringsklima			3,5		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,5	11,9	8,4	5,5	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,3	108,8	105,4	100	x
Organisasjon	Indikator; Avvik, antall avvik fordelt på hovedområder.					
	HMS			74		
	Organisasjon/Internt			23		
	Tjeneste/bruker			305		

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hed- mark 2016
1	Andel hjemmetjenestemottakere 0-66 år med omfattende bistandsbehov	36,8%	37,9%	20,8%	13,5%	12,7%
2	Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr. innbyggere 67 år og over	124 195	124 631	130 371	132 701	100 441
3	Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innbyggere 67-79 år	72	75	78	50	72
4	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand pr. uke	14,6	15,8	12	11,6	12,2
5	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand pr. uke (Kun for hjemmetjenesten)			0,96		
6	Gjennomsnittlig antall tildelte timer hjemmesykepleie pr. uke	4,0	3,9	4,1	5,9	3,5
7	Andel beboere i bolig m/heldøgns bemanning	89,1%	44%	91,1%	94,6%	35,5%

Kommentarer til tabellen

1. Har ligget stabilt høyt de siste årene. De aller fleste har tjenester fra TFF og ikke fra hjemmetjenesten.
2. Gjelder i hovedsak hjemmesykepleie til eldre. Vi ligger litt lavere enn sammenlignbar gruppe, men betydelig høyere enn snitt i Hedmark. Ligget på samme nivå i flere år. Det er usikkert hvorfor netto driftsutgift pr mottaker har økt for 2016. Netto driftsutgifter for hjemmetjenesten er konstant fra 2015 til 2016, mens antall mottakere har økt. Skulle derfor tilsi motsatt trend (nedgang i netto driftsutgift)
3. Vi har få institusjonsplasser og mange eldre er avhengig av hjemmetjenester for å kunne bo hjemme lengst mulig.
4. Dette beskriver både *praktisk bistand opplæring* og *praktisk bistand*. *Praktisk bistand opplæring* ytes til beboere innenfor TFF. *Praktisk bistand* tildeles eldre og funksjonshemmede ellers i kommunen. Siste gruppe tildeles gjennomsnittlig 3 timer pr. måned. Praktisk bistand utføres av både hjemmehjelp og hjemmesykepleien.
5. Tallet er ikke hentet fra Kostra, men er statistikk fra Cosdoc som viser gjennomsnittlig vedtakstimer for praktisk bistand.
6. Hjemmesykepleie innvilges for hjemmeboende, inkludert de som bor i tilrettelagt bolig (omsorgsbolig). Med tanke på at eldre skal bo hjemme lengst mulig vil dette føre til større behov for hjemmesykepleie. Vi ligger godt under gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner, men litt over gjennomsnittet for Hedmark.

7. Tynset kommune tilbyr heldøgns bemanning til mange beboere i alle aldre innenfor både hjemmetjenesten og tjenesten for funksjonshemmede. Endringen i tallene fra 2014 til 2016 er at for 2015 var ikke de tilrettelagte boligene på Enan, Furumoen og omsorgsboligene på Tjønnsenteret innrapportert som boliger med heldøgns bemanning, det var de i 2014 og 2016.

Økonomisk resultat

Hjemmetjenesten har et overforbruk i 2016 på kr. 1,8 mill. Ved inngangen til 2016, hadde tjenesten en overtallighet på 4,9 årsverk som ikke var lagt i budsjett for 2016. Dette ble gjennom året redusert til 4,43 årsverk pr 31.12.2016. Gjennom endring/reversering av prosessen satt i gang ved budsjettvedtak desember 2014 for budsjett 2015, ble disse årsverkene gjennom 2016 tatt inn i den ordinære drift. Dette ved at det ble knyttet fast bemanning til de tilrettelagte boligene ved Tjønnsenteret, Furumoen og Enan. Disse årsverkene, utgjorde et merforbruk ut over budsjetttramme 2016 på ca. kr. 3,6 mill.

I tillegg til dette hadde kjøkkenet ved Enan 1,26 årsverk kokk som ikke var en del av budsjett 2016. Ett årsverk av dette ble overflyttet kjøkkenet ved Tjønnsenteret 18. april, mens 26,3% kokk ble værende på Enan. Kostnaden for dette ut over budsjett er for 2016 kr. 0,33 mill.

Mangelen på vikarer og redusert kompetanse, har gjennom det store og langvarige fraværet vært med å redusert overforbruket til det faktiske resultat. Selv om det ikke er indikasjoner på at brukere har fått en dårligere tjeneste, har situasjonen preget det indre organisatoriske liv. Dette kan sees på oppnådd skår på medarbeiderundersøkelse (10 faktor) ved at denne ligger lavt. Det kan sees på at sykefraværet ved utgangen av 2016 fortsatt var høyt, noe som indikerer slitasje på organisasjonen. Brukerundersøkelsen indikerer et høyere stressnivå hos de ansatte selv om kvaliteten på selve tjenesten er tilfredsstillende.

Tjenesteproduksjonen

Tjenester i hjemmetjenesten tildeles på bakgrunn av et vedtaket. Dette vedtaket forteller hvilke tjenester som er innvilget og et tidsestimat for å utføre disse tjenestene. Det er derfor i denne sammenhengen relevant å benytte disse dataene for å se endring over tid.

Statistikk på dette får vi fra Cosdoc (journalssystem), på dato. På denne måten kan vi sammenligne disse tallene over tid, for å se endring på sum av tjenester som ytes, og på denne måten få en klare tall på endringer på vår tjenesteproduksjon. Dersom man benytter disse tallene i sammenheng med antall årsverk, eller brutt ned på uke; antall timeverk, får vi et bilde av hvor mye av tilgjengelig (lønnet tid) tid er knyttet opp mot direkte produksjon (vedtakstid). På denne måten vil man få en framstilling som viser «presset» i tjenesten, eller som viser tilgjengelig kapasitet eller mangel på sådan.

Det skal legges til i dette at det gjennom 2016 har vært oppdaget feil i Cosdoc på disse tallparameterne. Dette f.eks. ved at brukere som har vært avsluttet på tjenester ikke har vært avsluttet på vedtak, at faktiske tiltak har vært oppdatert men at vedtak ikke har vært det, og andre feil. Dette har det vært jobbet aktivt med i 2016, og vil pågå inn i første halvdel av 2017. Når dette er ryddet opp i, skal dette være produksjonstall som skal være relevante og gi et godt innblikk i tjenestens tjenesteproduksjon.

Hjemmetjenester:

Pr. 31.12.2016 ble det gitt tjenester til 98 hjemmeboende eldre (aktive tjenestemottakere). Disse mottok tjenester tilsvarende 427,12 timer/uke, som tilsvarer 4,36 timer/bruker/uke.

Tilsvarende tall for tilgjengelige arbeidede timer er 505,59 timeverk/uke, noe som utgjør at de ansatte er i direkte brukerrettet tid på 84,3% av tilgjengelig tid. Dette tilsier at det er svært mye av tiden som går med til direkte brukerrettet tid, og svært lite på kjøring, rapportering og kontakt med lege/andre. Det er å anta at dette tallet er for høyt, og at årsaken til dette er at den vedtaksfestede tiden for brukere er for høy sett i forhold til reelt medgått tid.

Tilrettelagte boliger:

Pr. 31.12.2016 ble det gitt tjenester til 41 brukere i tilrettelagte boliger (samt noen hjemmeboende på Kvikne – kan ikke skilles) (aktive tjenestemottakere). Disse mottok tjenester tilsvarende 310,61 timer/uke, som tilsvarer 7,58 timer/bruker/uke.

Tilsvarende tall for tilgjengelige arbeidede timer er 1059,58 timeverk/uke, noe som utgjør at de ansatte er i direkte brukerrettet tid på 29,3% av tilgjengelig tid. Dette tilsier at det er svært mye av tiden som går med til andre aktiviteter enn planlagte vedtaksfestet direkte brukerrettet tid. Det er å anta at dette tallet er for lavt, og at årsaken til dette er at den vedtaksfestede tiden for bruker er for høy sett i forhold til reelt medgått tid.

Praktisk bistand:

Pr. 31.12.2016 ble det gitt tjenester til 121 bruker (aktive tjenestemottakere). Disse mottok tjenester tilsvarende 116,08 timer/uke, som tilsvarer 0,96 timer/bruker/uke. Av de 116,08 timene med bistand, ble ca 32,4 timer utført av personell ved de tilrettelagte boligene, da til brukere som bor i disse.

Tilsvarende tall for tilgjengelige arbeidede timer er 96,87 timeverk/uke, noe som utgjør at de ansatte er i direkte brukerrettet tid på 86,4% av tilgjengelig tid. Dette er en høy faktor for denne tjenesten, men reell, og som forteller at tjenesten er velorganisert og drevet.

Brukerstyrt personlig assistanse:

Det ytes ved utgangen av 2016 tjenester til 5 brukere med BPA. Disse mottar 128,6 timer hjelp/uke. Noe som medfører et gjennomsnitt på 25,72 timer hjelp/uke. De som mottar mer enn 25 timer bistand/uke kan kreve å få dette organisert som BPA. Ettersom gjennomsnittlig timeantall/uke for en BPA mottaker i Tynset er på 25,72 timer, gir dette en indikasjon på at Stortingets intensjon vedr BPA ordning er ivaretatt og oppfulgt.

Omsorgslønn:

Det er 7 mottakere av omsorgslønn ved utgangen av 2016.

Institusjonstjenesten

Brutto driftsutgifter:	66,5 mill. kr	
Netto driftsutgifter:	51,4 mill. kr	
Antall årsverk:	64,5	
Tjenesteområdeleder:		

Organisering

Tjenesteområdet består av:

- Institusjonskjøkken
- Langtidsavdeling 24 plasser (midlertidig 30)
- Skjermet avdeling 20 plasser
- Korttidsavdeling 10 plasser

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	Individuelt tilrettede tjenester som ivaretar pasientens evne til egenomsorg, identitet og integritet.
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,6	-			
	Respektfull behandling	5,2	-			
	Tilgjengelighet	4,7	-			
	Informasjon	4,6	-			
	Brukermedvirkning	4,5	-			
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet			4,2		4,2
	Mestringsorientert ledelse			3,9		3,9
	Rolleklarhet			4,3		4,3
	Mestringsklima			4,1		4,0
	Fravær i %					
	Sykefravær	10,5	6,9	9,5		x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	112,9	108,0	123,3		x

Organisasjon	Indikator					
	Avvik:					
	HMS	28	38	51		
	Organisasjon/internt	39	35	12		
	Tjeneste/bruker	80	147	113		

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hed- mark 2016
1	Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	-	905 172	1 154 450	1 169 285	1 068 785
2	Andel innb. 67 – 79 år som er beboere på institusjon. Enhet %.	10,3	-	2,4	0,9	1,5
3	Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsplass	97,6	-	95,7	87,8	85,2
4	Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens %		60,9	66,7	22,8	29,5
5	Andel plasser avsatt til rehabilitering %		9,4	3,3	6,5	8,3
6	Legetimer pr uke pr beboer i Institusjon	0,26	0,43	0,42	0,94	0,5
7	Fysioterapitimer pr uke pr beboer i Institusjon			0,14	0,65	0,37

Kommentarer til tabellen

1. Indikatoren viser enhetskostnadene eller produktiviteten ved tjenesten. For 2016 er det rapportert inn drift av 6 ekstra plasser i institusjon, utgifter inkluderer også avlastningsboligen i TFF.
2. Dette synliggjør at det er en del yngre kronisk og eller alvorlig sjuke som har behov for institusjonsplass.
3. De som tildeles institusjonsplass har et behov for observasjon, sykepleiefaglig og medisinsk oppfølging og behandling samt hjelp til å ivareta grunnleggende behov. Synliggjør at terskelen for institusjonsplass er forholdsvis høy.
4. I omorganiseringsprosessen har vi tilpasset avdelingene til behovet vi har for plasser til demente i henhold til «demenstrappen», det er nå bare 10 av langtidsplassene i institusjon (Kårstua) som ikke er definert som demens plasser.
5. Det er vanskelig å definere plasser til rehabilitering, vi har 10 plasser i Kongsheim som dekker korttidsopphold, det er rapportert inn 2 plasser. Kriterier for å bli definert som en rehabiliteringsplass er omfattende, mange av våre pasienter er inne for å øke graden av hverdagsmestring og får da ikke vedtak på rehabiliteringsplass.
6. Tross økt ressurs de siste årene er det i takt med endringer i spesialisthelsetjenestens definisjon på «utskrivningsklare pasienter» behov for økt medisinsk kompetanse spesielt ved korttidsavdelingen.
7. Det er et stort behov for økt kapasitet på fysioterapeut for å dekke oppgaver i institusjon. Økt satsning på hverdagsmestring og rehabilitering krever tverrfaglig innsats der fysioterapeut kompetansen er avgjørende. Det er nå ansatt en kommunal fysioterapeut som vil bidra til økt tilgang i 2017.

Økonomisk resultat

Økonomisk resultat totalt for tjenesten ble et overforbruk på kr 9 715 000,- Dette skyldes i all hovedsak overtallige ressurser som ikke ble budsjettert inn i avdelingene i 2016, økte stillinger gjennom forhandlinger for flere ansatte, 6 ekstra plasser i drift og pasient belegg som medførte 1:1 bemanning utover grunnbemanning gjennom hele døgnet. Deler av året hadde tjenesten 11 årsverk mer enn budsjettert i drift.

Tjenesteproduksjon

Utskrivningsklare pasienter:

Her er det et overforbruk på 70 000,-, totalt har Tynset kommune brukt 40 liggedøgn. Bakgrunnen for dette er nok en stadig endring av terskelen fra sjukehuset sin side på hvilke pasienter som defineres som utskrivningsklare. Det store presset som har vært på tjenestene gjennom året og sammenfallende behov for tjenester har også medført at pasienter blir liggende å ta opp korttidsplasser i påvente av ledige plasser på langtidsavdelingen, skjermet avdeling eller tilrettelagt bolig.

Kongsheim korttid:

Har et overforbruk på 606 000,-, hovedårsaken her er sykefravær og turnover på sykepleiere, i tillegg medførte avviking av fleksible arbeidstidsordninger i avdelingen en større belastning på vikarbudsjet og overtid.

Det er avviklet 3401 liggedøgn, fordelt på 114 vedtak.

Av disse er det 2 vedtak om langtidsopphold til sammen 478 liggedøgn, samt en lengre periode med overbelegg pga. at ektefeller deler leilighet. Med forbehold om feilregistreringer av tjenester betyr det en belegningsprosenten på 93%. Erfaring tilsier at behov for plass ofte er sammenfallende og at det er tider på året med større og mindre press. Rundt høytider og sommeren er presset ofte større enn ellers i året.

Skjermet avdeling:

Her er overforbruket 3 787 000,-.

Pasientene her er de sykeste og mest ressurskrevende i institusjon. Antallet plasser er 20. Antallet pasienter som har hatt behov for 1:1 har krevd en økt bemanningsressurs på inntil 5 årsverk gjennom store deler av 2016. Avviks rapportering gjennom året synliggjør at det ofte oppstår situasjoner der det er reell fare for liv og helse til andre pasienter, pasienten selv og ansatte. Organisering av dagen, avdelingen og det fysiske miljøet tilstrebes å understøtte et godt faglig tilbud. Bemanningsbehovet og tiltak knyttet til den enkelte pasient drøftes fortløpende med spesialisthelsetjenesten. Fra desember ble behov for 1:1 bemanning utover grunnbemanning vurdert og gradvis avviklet innen utgangen av 2016.

Langtidsavdelingen:

Her er overforbruk på 5 583 793,-.

Denne avdelingen har i 2016 hatt 30 pasienter, 20 demensplasser og 10 plasser for pasienter med stort pleiebehov, sykepleiefaglig og medisinsk oppfølging. 30 pasienter fordelt på 2 plan har medført et behov for 2 nattevakter, ved reduksjon av plassene ned til 24 plasser vil det bemannes ned til en nattevakt. Også i denne avdelingen har det vært behov for 1:1 bemanning over en lengre periode i påvente av plass ved skjermet avdeling.

Institusjonskjøkkenet:

Overforbruk her er på 35 900,-, det er overflyttet et årsverk fra Enan, kostnadene her er dekket opp av økte inntekter til kjøkkenet.

Tanker om drift 2017:

Det er et potensiale innenfor de økonomiske rammene, det krever en bevist jobb med holdninger, kulturer og kunnskap på alle nivå. Det er behov for en kritisk gjennomgang av permisjonsreglement og arbeidstidsordninger, herunder løsninger knyttet til heltid/deltid og organisering av det indre arbeidsmarkedet. I tillegg må det være et økt fokus på forebygging av sykefravær, utvikling og utprøving av ny arbeidsmetoder og å ta i bruk erfaring og forskningsbasert fagkompetanse i praksis, herunder velferdsteknologi

Kulturtjenesten

<i>Brutto driftsutgifter:</i>	<i>15,8 mill. kr</i>	
<i>Netto driftsutgifter:</i>	<i>6,6 mill. kr</i>	
<i>Antall årsverk:</i>	<i>12,4</i>	
<i>Tjenesteområdeleder:</i>		<i>Beate Hjertager</i>

Organisering

Tjenesten er organisert som én enhet, men med såpass ulike virksomheter som kulturskole, bibliotek, kino, kunstgalleri, drift av kulturhus, behandling av spillemiddelsøknader, fysak-tiltak, forebyggende tiltak for barn- og unge, kulturvern og organisering av turistinformasjon. Tynset kommune er vertskommune for Ttrafo (Teater i Fjell-regionen)

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Gi regionen et kulturtilbud som har bredde, aktualitet og høy kvalitet. • Gi spesielt barn og ungdom som vokser opp i Tynset et godt kulturelt startgrunnlag • Skape gode kulturelle møteplasser med muligheter for utøvelse og opplevelse
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Brukerundersøkelse kulturskolen					
	Resultat for bruker	4,9	4,9	-		
	Respektfull behandling	5,4	5,4	-		
	Tilgjengelighet	4,9	4,9	-		
	Informasjon	4,3	4,6	-		
	Brukermedvirkning	4,9	4,9	-		
Medarbeidere						Landet
	Selvstendighet			4,6		
	Mestringsorientert ledelse			4,3		
	Rolleklarhet			4,3		
	Mestringsklima			4,4		
	Fravær i %					
	Sykefravær	5,3	6,5	2,7	5,0	x

Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	104,2	100,5	98,5		x

Kostraratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hed- mark 2016
1	Netto driftsutgifter for kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,1	3,2	3,1	4,1	3,6
2	Besøk per kinoforestilling	16,8	22,2	23,6	23,7	39,3
3	Netto driftsutgifter til kino per innbygger	52	15	-29	34	18
4	Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger	360	419	359	375	302
5	Korrigerte brutto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler per bruker	12 733	13 865	12 215	18 461	18 417
6	Andel elever i grunnskolealder i kommunens kulturskole, prosent av barn i alderen 6-15 år	27,6	27,0	28,5	16,7	15,6
7	Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud til barn og unge per innbygger	23	187	23	185	163

Kommentarer til tabellen

1. Netto driftsutgifter for kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter har holdt seg stabil de senere årene. Vi ligger under snittet for gruppe 12 og snittet for Hedmark.
2. 2016 var det nest beste kinoåret målt i antall besøkende siden kulturhuset ble bygget i 1988. Når økningen i antall besøk per kinoforestilling ikke er større, skyldes det at antall forestillinger også var høyere i 2016 enn i 2015.
3. Tynset kino hadde rekordinntekter i 2016, og driftsresultatet viser for første gang en netto inntekt i stedet for netto kostnad per innbygger.
4. Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler gikk ned til 2014-nivå i 2016. Dette avspeiler en økning i antall elevplasser, som gir økte inntekter. Økningen har skjedd gjennom å ta inn flere elever per gruppe i dans og billedkunst, men også ved mer gruppeundervisning på instrumenter. Kostnadsramma har altså vært den samme, mens inntektene har økt.
5. Korrigerte brutto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler per bruker viser at Tynset kommune driver sin kulturskole svært kostnadseffektivt. Dette skyldes igjen at en stor andel av elevene undervises i grupper.
6. Andel elever i grunnskolealder i prosent av barn i alderen 6-15 år har økt. Dette skyldes som før nevnt at flere er tatt opp i gruppeundervisningen. Tynset har en god dekning i forhold til kommunene vi sammenligner oss med.
7. Netto driftsutgifter til barn og unge per innbygger har gått tilbake til nivået for 2014.

Kostraratall for bibliotek er ikke tatt med fordi tallene ikke er klare i databasen enda. Biblioteket har derfor ingen tall å sammenligne seg med, men tallene for utlån og besøk i Tynset bibliotek er oppgitt nedenfor.

Økonomisk resultat

Kulturtenesten hadde en innsparing på kr 100 000 sammenlignet med budsjettet.

Tjenesteproduksjonen

Biblioteket

Tynset biblioteket omfatter hovedbiblioteket i kulturhuset og Kvikne bygdebibliotek. Både besøkstall og utlånstall er meget høye i landssammenheng – og stabile. I Norsk kulturindeks for 2016, er Tynset bibliotek rangert som landets beste bibliotek.

Arrangementsserien «Nysgjerrig?» har som mål å formidle kunnskap til barn mellom 6-12 år i 6 kommuner. Med prosjektledelse fra Tynset bibliotek, har vi avviklet 6 fullsatte forelesninger med temaer som bl.a. fjellreven, naturfag, vulkaner og matematikk. Prosjektet er støttet av Nasjonalbiblioteket og Hedmark fylkeskommune. Prosjektmidler fra Nasjonalbiblioteket har også gjort det mulig å kjøpe ny innredning, lerret og prosjektor til lesesal/lokalhistorisk rom. Ved hjelp av eksterne midler arrangerte vi 3 bokbad for voksne med kvalitet og godt besøk. Leseaksjonen Sommer-Les for barn, samlet også i år mange barn.

Det er økende interesse for lokalt stoff, og mange referansespørsmål i skranken. Biblioteket har utviklet seg som møteplass og arena for integrering. Biblioteket ble miljøsertifisert i 2016.

Antall utlån i biblioteket 2013 – 2016

2013	2014	2015	2016
47 936	48 116	49 634	48 141

Det registrerte utlånet gjelder alle slags media: bøker, e-bøker, lydbøker, filmer, musikk m.m.

Antall besøk i biblioteket 2013 – 2016

2013	2014	2015	2016
60 000	60 100	59 000	61 000

Tallene viser økt besøk i 2016.

Kulturskolen

Kulturskolen hadde ved årsskiftet 297 elevplasser og 21 elever på venteliste. Skolen har hatt 15 lærere (11 kvinner og 4 menn) fordelt på 4,7 årsverk. Det blir gitt undervisning innen piano, blåse- og strykeinstrumenter, gitar og slagverk, billedkunst, sang, teater og dans. Det er solgt tjenester til kulturskolen i Folldal. Det har vært holdt mange små konserter/ danseforestillinger gjennom hele året, samt innslag på møter og åpning av kunstutstillinger. Vi arrangerte ”myldredag” i mars som den store kulturskoledagen.

Antall elever, elevplasser og årstimer 2013 - 2016

	2013	2014	2015	2016
Antall elever	197	205	217	247
Antall elevplasser	226	241	268	297
Antall årstimer	2 250	2 461	2 489	2 443

Økningen i elever har skjedd innen danseklassene og har derfor ikke økt årstimetallet.

Kulturskolen fikk prosjektmidler i 2016 for å opprette tilbud innen skapende skriving, disse midlene er overført og vil bli brukt i 2017.

Barnas Verdensdager

Gratis arrangement i kulturhuset som nå har vært arrangert i fem år. Har som mål å vise kultur mangfoldet i tilflytning og befolkningen i Nord-Østerdalen. Egen prosjektleder, men hele kulturenheten og Tynset Opplæringsssenter deltar svært aktivt. Dette er en stor dugnad som involverer mange i Tynset. Vi opplever at mange nye østerdøler kommer til Tynset denne dagen og bidrar aktivt med sin kunnskap. Det er utfordrende å drifte så store prosjekter uten fast finansiering.

The Big Draw

Tynset kommune valgte å videreføre dette prosjektet uten Turneorganisasjonen. Det ble gjennomført i uke 42 av våre to billedkunstlærere i kulturskolen. Det ble et tegneprosjekt hvor elever fra grunnskolene, barnehagene, kulturskolen samt besøkende i kulturhuset fikk tegne med kullstift rett på veggen i Galleri Elgen. Vi ønsker å utvikle prosjektet til å bli en årlig billedkunstfestival for alle.

Kulturvern

Kulturtjenesten har ansvar for skjøtsel av pilegrimsleden gjennom kommunen. Idrettskonsulenten er vara til styret i Nettverk for Østerdalsleden. Kulturminneplan for Tynset og Alvdal ble utarbeidet ved hjelp av eksterne konsulenter. Prosjektet er støttet av Hedmark fylkeskommune og Riksantikvaren. Kultursjefen er sekretær i Stiftelsen Bortistu Neby. Tynset kommune er eneste kommune i Nord-Østerdalen som ikke er museumseier, men kultursjefen har deltatt i samarbeid med avdelingene Tyllidalen bygdetun og Museumsparken i forberedende drøftinger rundt nye avtaler mellom Anno museum og underavdelingene til Musea i Nord-Østerdalen.

Idrett og friluftsliv

Idrettskonsulenten er ansatt i 50 % stilling. Hovedarbeidsområder for idrettskonsulenten har vært spillemiddelordninga, FYSAK og barnetalsperson. Det ble innsendt 18 spillemiddelsøknader. Barnetalspersonen har bistått planavdelingen med uttalelser etter behov. I høst ble det delt ut strøsand til eldre i samarbeid med Frivilligsentralen. Vi er med og drifter Tjukkasgjengen og ei seniorgruppe kalt AKTIVINATUREN. Mellom 8 og 20 seniorer treffes annen hver onsdag og er sammen i naturen.

Ungdom og fritid

FYSAK-koordinatoren har jobbet mot barn og unge med Åpen hall, Teknolab og Paintball. Ungdoms-OL ble markert med aktivitetsdag for eldre ungdom. I høst gjennomførte vi en prøveordning med foreldredrevet fritidsklubb. Blandet erfaring, men et justert opplegg vil bli videreført. Disse tilbudene er ettertraktede og viktige for ungdom som faller utenfor andre organiserte aktiviteter. Kulturtjenesten har samarbeidet bredt med andre tjenesteområder for å kunne utvikle et best mulig forebyggende tilbud til barn og unge innenfor de rammene vi har hatt.

Tynset kino

Besøket økte med 2489 besøkende fra 2015 til 2016. Dette er et godt besøkstall, og har kun vært høyere de to første driftsårene i kulturhuset. I 1988 var det 16 782 besøk og i 1989 var det 17 271 besøk. Det ble i 2016 vist 64 forestillinger mere enn i 2015, og 68 flere filmtitler. Gjennomsnittsbesøk pr forestilling økte fra 22,04 i 2015 til 23,58.

Kinoforestillinger og besøk 2013 - 2016

	2013	2014	2015	2016
Forestillinger	700	762	636	700
Besøk	15 647	12 810	14 021	16 510
Inntekter	1 151 660	872 661	1 097 369	1 310 348

Kulturhuset

Mesteparten av bruken av møterom er til kommunenes egne tjenesteområder. Leieinntekter av romutleie blir da fortsatt betydelig mindre.

Antall besøk i kulturhuset 2013 – 2016

	2013	2014	2015	2016
Forestillinger	107	89	89	131
Besøk	14 909	12 368	12 076	18 479

Antall besøk viser publikumstallet på egne og andres arrangementer i kulturhuset.

Av de 131 forestillingene var 94 åpne (37 lukkede, mest skoleforestillinger), og 39 av 131 var i «vår regi» (Riksteatret, innleide av oss og egen-produserte, 5 lukkede).

I tallene ligger også 3 bokbad og utstillingsåpningen med Pushwagner.

Møter, øvinger, besøk i Galleri Elgen og Kulturkafeen er ikke med.

April var den best besøkte måneden (2806), der Barnas Verdensdager (ca. 1200) og Ttrafos «Fyrverkerimakerens datter» (865) sørget for store tall.

Året sett under ett har vært meget innholdsrikt og travelt, kanskje litt i overkant i perioder.

Galleri Elgen

Galleri Elgen hadde 10 utstillinger i 2016. Kulturtjenesten samarbeidet med Tynset kunstlag om en utstilling med Pushwagner som åpnet under Norsk spekematfestival. Denne utstillingen samlet nærmere 1000 personer på åpningen og hadde godt besøk fra mange kanter av landet hele sommeren. Noen turister kom til Tynset ens ærend for å se

utstillingen. Utstillingen ga også salgsrekord for Galleri Elgen. Kunstlaget hadde også ansvaret for én utstilling alene. Resten av utstillingene var i kulturtjenestens regi. Prosjektet «The Big Draw» ble gjennomført i galleriet.

Ttrafo – Teater i Fjellregionen

Fra 01.01.2010 ble Tynset kommune vertskommune for Ttrafo – Teater i Fjellregionen. I forbindelse med at Hedmark Teater ble nedlagt, og Teater Innlandet opprettet, ble de to ansatte på Hedmark Teaters lokalavdeling på Tynset overført til Tynset kommune. Tynset kommune er vertskommune for Ttrafo, og personal – og budsjettansvaret ligger under kulturtjenesten. Fylkeskommunen bidrar med litt over kr. 1,4 millioner til ordningen, mens hver av de deltagende kommunene bidrar med 6 kroner hver per innbygger. Teatret teller i dag to årsverk som er fordelt slik: 1 scenograf i 60%, 1 teknisk leder i 20 %, og daglig leder i 100 %.. Vakant stillingsprosent (20%) er brukt til ulike prosjektengasjementer. Ttrafo fungerer som en selvstendig enhet som skal tjene kommunene Os, Tolga, Alvdal, Follidal og Rendalen i tillegg til Tynset. Teatret hadde to store prosjekter i 2016: storproduksjonen "Fyrverkerimakerens datter" og danse- og integreringsprosjektet "Reisen" i samarbeid med PantaRei danse teater. I tillegg gjorde teatret følgende: Kortspillfestivalen 2016, regi på Tyllaldspelets 40-årsjubileum, innledende regi- og scenografiarbeid med "Folla Rein" ved Follidal skole og regi på Tynset Barne- og Ungdomsteaters juleforestilling "Et juleeventyr".

Øvrige samarbeidsordninger

Tjenesten gir økonomisk bidrag til, og har samarbeid med, Nord-Østerdalsmuseet og Nord-Østerdal Musiker.

Tynset kommunes kulturfond og Tynset kommunes idrettsfond

I 2016 var det budsjettert med kr 159 000,- til utdeling fra idrettsfondet. Restsum fra tidligere år tilbakeført til fondet var kr 140 000, disponibelt i fondet kr 299 000,-. Det var budsjettert med kr 139 000,- til utdeling fra kulturfondet. Restsum overført fra tidligere år var kr 197 500,-, restsum i fondet kr 336 500,- . Årsaken til at budsjettert sum var lavere for kulturfondet enn for idrettsfondet var at det i forbindelse med virksomhetsplanen for 2016 ble vedtatt å avsette kr 20 000,- fra kulturfondet til opprettelsen av et talentstipend for ungdom. (Denne prisen ble ikke utdelt i 2016 da sak om vedtekter og retningslinjer kom opp sent på året.) Fondene har to årlige søknadsfrister, 15. februar og 15. september. I 2016 kom det inn 17 søknader til kulturfondet og 11 søknader til idrettsfondet. Samlet søknadssum for kulturfondet var kr 753 910,- og for idrettsfondet kr 871 000,-. 10 av idrettsfondsøknadene ble innvilget med samlet bevilgning på kr 274 000 -. 9 av søknadene til kulturfondet ble innvilget med en samlet bevilgning på kr 232 800,- . Tilskuddet blir utbetalt etterskuddsvis etter regnskap. Søkerne har en frist på 1,5 år for å fullføre sine prosjekter, og kan få utbetalt inntil 50 % av tilskuddsbeløpet før prosjektet er avsluttet. Utbetalingene kommer ofte på et annet år enn tilsagnene. Til sammen ble det utbetalt kr 245 342,- fra kulturfondet og kr 265 500,- fra idrettsfondet i 2015.

Tynset kommunes kulturpris

Sjaan Strømseng fikk Tynset kommunes kulturpris for 2016. Prisen består av 10 000 kr og en kunstgjenstand til samme verdi. Dette var i 2016 et maleri malt av Esther Breslin.

Rambu fritidshus

Kunstnerne Esther Breslin og Marius Reed har etablert seg i Rambu med Tynset grafikkverksted. De har også noe av kulturskolens billedkunstundervisning her. Marie Magdalena Widsteen og Bryndis Sigfusson leier en annen del av 1. etasje til kunstnerisk virksomhet. De har overtatt lokalene etter kunstnergruppen «4 hjerter». Salen i 1. etasje brukes fast som møterom for 4H. Bekkmoen bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger bruker salen fast én gang i uka til leksehjelp og sosial aktivitet. Eritreere fra hele regionen samles nesten hver helg til gudstjeneste og sosialt samvær i Rambu. Redd barna har hatt utsalg fra 2. etasje i Rambu og har også brukt noen rom som lagerplass.

Turistinformasjon

I 2016 fungerte servicetorget som turistinformasjon i sin åpningstid og biblioteket på lørdager og onsdag ettermiddag etter servicetorgetets stengetid. Det ble ikke leid inn egne turistverter. Bakgrunn for reduksjon i åpningstid i forhold til 2015 var erfaring med at turistinformasjonen hadde svært få henvendelser på kveldstid og søndager.

Teknisk drift og eiendomsavdelingen

Brutto driftsutgifter:	61,5 mill. kr	
Netto driftsutgifter:	42,7 mill. kr	
Antall årsverk:	40,3	
Tjenesteområdeleder:		

Organisering

Tjenesteområdet er organisert i avdelingene: teknisk drift og eiendom. I tillegg er det en felles administrasjon med teknisk sjef og 2 bygge-/prosjektledere. Avdelingene har følgende ansvarsområder:

- Administrasjon, ledelse og personal
- Kommunale bygg og utleieboliger
- Vei, gatelys og grøntområder
- Tomtesalg, startlån og boligtilskudd.
- Gjennomføring av anleggs- og byggeprosjekt.
- Budsjettet for Tynsets del av brann- og forebyggende brann i Midt Hedmark brann og redning IKS.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Være en konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – innbyggerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Standard på veier og gater	3,2	Ikke gj.ført	Ikke gj.ført	3,5	
	Utvikling av kommunesenteret	4,5	Ikke gj.ført	Ikke gj.ført	4,5	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet			4,7	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse			4,5	4,5	4,3
	Rolleklarhet			4,5	4,5	4,3
	Mestringsklima			4,0	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	12,2	3,9	8,1	5,0	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	103	102,8	100,3	100	x

Organisasjon	Indikator					
	Antall ulykker og skader som medfører fravær/sykemeldinger	0	0	0	0	
	<i>Energieffektivisering av kommunale bygg:</i>	<i>KW/h pr. m²</i>	<i>KW/h pr. m²</i>	<i>KW/h pr. m²</i>	<i>TEK 10 KW/h pr. m²</i>	
	Skole	187	191	170	120	
	Barnehage	152	184	178	140	
	Kultur/administrasjon	221	235	248	165	
	Helse	189	205	208	215	

Det er ikke gjennomført innbyggerundersøkelser i 2016. Energitalle er graddagskorrigert, med unntak for 2014. Det er ikke realistisk at en med kommunens eldre bygg skal kunne nå TEK 10 kravene som gjelder for nye bygg, men det gir en indikasjon på energiforbruket. I tallene for skole er svømmehallen med og for barnehager er det ikke korrigert for bytte til ny barnehage.

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Netto driftsutg. kommunal eiendomsforvaltning pr. innbygger	4 773	4 865	5 067	5 963	4 842
2	Korrigerede brutto driftsutg. til eiendomsforvaltning pr. m ²	602	614	624	962	963
3	Samlet areal på formålsbygg kommunen eier i m ² pr. innbygger	7,5	7,5	8,2	5,7	5,1
4	Netto driftsutg. kommunens disponerte boliger i kr pr. innbygger	114	118	456	-3	-167
5	Kommunalt disponerte boliger pr. 1000 innbygger	33	33	33	27	25
6	Netto driftsutg. brannvesen i kr pr. innbygger	681	745	918	978	758
7	Brutto driftsutg. i kr pr. innbygger for kommunale veier	504	419	441	1726	876
8	Brutto driftsutg. i kr pr. km vei og gate	96 586	80621	84 897	118 382	83 002
9	Utg. til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning pr. m ²	118	119	125	175	160
10	Energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning pr m ²	77	92	111	113	120

Kommentarer til tabellen

1. Tabellen viser at TK bruker ca. kr 900,- pr. innbygger mindre enn gj.sn. gr. 12. Det brukes imidlertid mer enn gj.sn. for kommunene i Hedmark. Noe av årsaken er sannsynligvis at TK har stor bygningsmasse sammenlignet med mange.
2. TK bruker vel kr 300,- mindre i brutto driftsutgifter pr m² enn gj.sn. gr. 12 og kommunene i Hedmark.
3. TK har mye bygningsmasse pr. innbygger. Noe av årsaken til dette er at mange av de interkommunale samarbeidene er samlet på Tynset.
4. TK har brukt vesentlig mer penger til vedlikehold enn gj. snitt gr. 12 og i Hedmark. I tillegg har utleieprisene også vært lav i forhold til de kommunene det sammenlignes med.
5. TK har noen flere utleieboliger enn sammenlignbare kommuner.

6. TK bruker litt mindre pr. innbyggere enn gj.sn. gr. 12, men mer enn snittet i Hedmark. Noe av årsaken ligger i at kostnadene i den enkelte kommune varierer med hvilke krav som stilles til vaktberedskap.
7. TK bruker bl.a. pga. få km med kommunal vei mindre penger til vei pr. innbygger enn gj.sn. gr. 12 og Hedmark.
8. TK bruker tilnærmet like mye penger pr. km vei som snittet bl. kommunen i Hedmark, men vesentlig mindre enn sn.gr. 12.
9. TK bruker vesentlig mindre til renhold av bygningsmassen pr. m² enn gj.sn. gr. 12 og Hedmark. Årsaken er flinke renholdere og at vi benytter INSTA 800 standarden.
10. TK bruker litt mindre til energi pr m² enn gj.sn. gr. 12 og Hedmark. Det forventes at kostnadene som følge av ENØK prosjektet som gjennomføres, skal reduseres ytterligere.

Økonomisk resultat

Enheten hadde et samlet merforbruk på kr 130 000 for 2016. Dette fordeler seg med et merforbruk på eiendomsavdelingen på 1,49 mill. kr og et mindreforbruk på avdeling for teknisk drift/administrasjon på 1,36 mill. kr

Tjenesteproduksjonen

Prosjekter:

- Lagt nytt tak på svømmehallen.
- Bygd ferdig ny barnehage ved Tjønnsenteret.
- Bygd rekkverk rundt terrassen i 9. et. rådhuset.
- Startet bygging av 8 leiligheter i Rådurstien.
- Skiftet heis på U-skolen.
- Ombygging boliger Olaf Røsts gt. 27.
- Deltar i utbygginga av skoleområdet.
- Foretatt ombygging og noe bruker tilpasning i avdelingene på Tjønnsenteret og Kongsheim.
- Tilpasset lokaler for FARTT på Holmen.
- Lagt asfalt i Brubakken.
- Startet utskifting til ledlys i flere bygg.
- Utarbeidet vedlikeholdsplan for bygg og boliger.

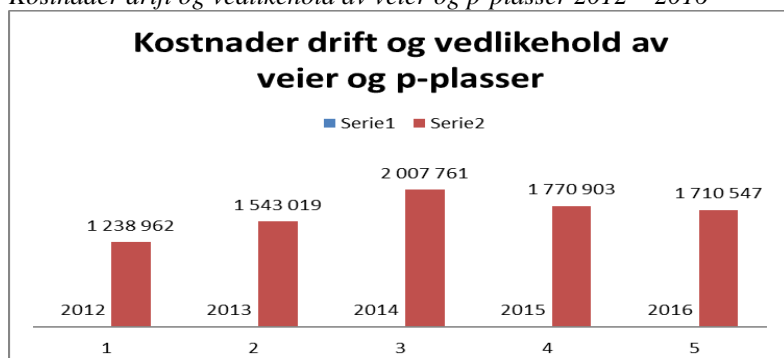
Avdeling for teknisk drift:

Driftssentralen er oppmøtested for avdelingsleder, snekker, driftsoperatører og maskinførere. Mannskapene her utfører drift/vedlikehold av bygg, grøntanlegg, vei, gatelys, vann og avløp. Ellers utføres det tjenester for andre, som kirkegårdsgraving, utkjøring av hjelpemidler, snøbrøyting, utbedring av utearealer m.m.

Veier, gater og gatelys

Kommunen har ansvar for til sammen ca. 33 km veier og gater med fortau og ca. 13 km gang-/sykkelveier. I tillegg er det ca. 26 560 m² med plasser som vedlikeholdes. Disse er i hovedsak i sentrum der snøen må transporteres bort. Vedlikeholdsutgiftene til plassene er beregnet til ca. 25 % av de totale veivedlikeholdsutgiftene. Langs kommunale- og fylkeskommunale veier drifter og vedlikeholder kommunen vel 1000 gatelyspunkter. Det er ca. 15 500 m² plenområde som rakes, gjødsles og klippes. I tillegg kommer ca. 12 800 m² som klippes sporadisk. Renhold av sentrumsområdet ligger også til denne tjenesten. Mye av klipping av grøntområdene og renholdet av sentrum er bortsatt til Meskano. Generelt er standarden på mye av den foran nevnte infrastrukturen for dårlig og det trengs oppgraderinger.

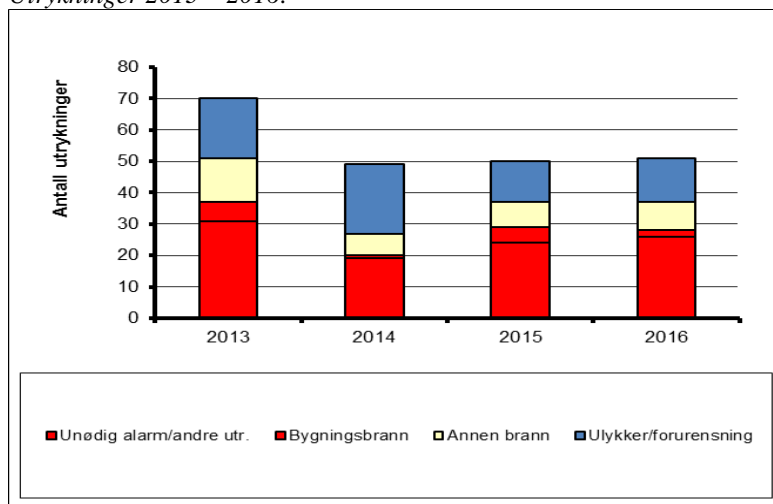
Kostnader drift og vedlikehold av veier og p-plasser 2012 – 2016

Brann- og redningstjeneste

01. januar 2008 gikk Tynset kommune inn i Midt Hedmark brann- og redningsvesen IKS. Dette betyr at kommunen kjøper alle tjenester innen brann og forebyggende brann av selskapet. Feiervesenet er også overført til Midt Hedmark brann- og redningsvesen IKS. Feiing er en selvkost tjeneste og belaster ikke Tynset kommune økonomisk. Avtalen med Midt Hedmark brann- og redningstjeneste IKS betinger at kommunen skal betale sin andel av kostnaden med brannvesenet og forebyggende avdeling. I tillegg til dette skal kommunen holde og betale for nødvendige lokaler for redningstjenesten og forebyggende avdeling. I 2015 startet brannvesenet en omlegging av vakttjenesten som har medførte ca. kr 779 000 i økte kostnader for kommunen i 2016.

Utrykninger 2013 – 2016:

Brannvesenet har hatt tilnærmet samme antall ulykker i 2016 (51), 2015 (50) og i 2014 (49). Av dette er bl.a. 12 trafikulykker, 2 husbranner, 9 gressbranner/andre branner, 14 ulykker/forurensning og 26 andre utrykninger og unødige alarmer.

Utbyggingsområder boliger

Etappe 6 i Haverslia og et mindre område på Vidsyn ble bygd ut i 2005. Nedre del av Krullhaugen ble bygd ut i 2014. Kommunen har fortsatt igjen ledige tomter i Haverslia, 1 tomt på Vidsyn, 2 tomter på Ulset og 2 tomter på Yset i tillegg til på Krullhugen. Tilgangen på attraktive tomter i Haverslia begynner imidlertid å bli liten. Det er imidlertid fortsatt mange private utbyggere som har tilgjengelige tomter i markedet.

Eiendomsavdelingen:

Forvaltning, drift og vedlikeholdskostnader for kommunale bygg i 2016 (FDV-kostnader før mva.)

Type bygg	Bruksareal m ²	FDV kostnad (kr)	Kostnad pr. m ² (kr)
Administrasjonsbygg*	3 526	4 160 646	1 180
Skoler og K-bygg**	20 744	12 964 586	625
HS-bygg***	15 494	9 434 815	609
Boliger	11 500	3 878 934	337
Barnehager****	3 201	3 030 252	947
Kulturbygg*****	3 966	1 198 915	302
Sum	58 413	35 250 483	656

*Adm bygg inkluderer lokale på gamle Holmen skole som er utleid til domstolsadministrasjonen.

**Inkluderer resten av Holmen som fra 2015 brukes til fremmedspråklig undervisning.

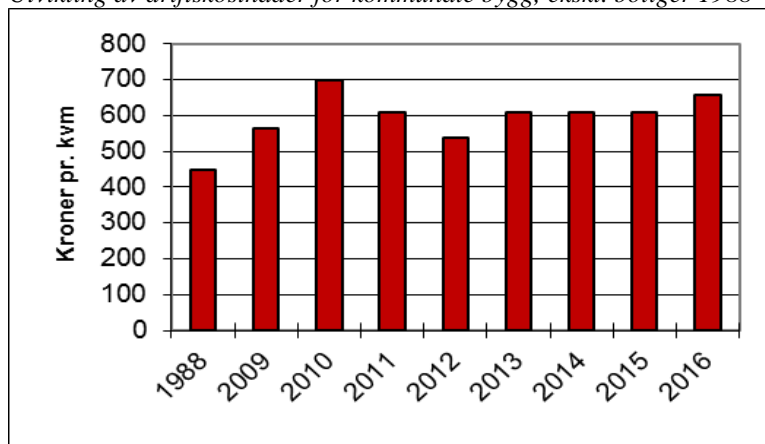
*** Inkluderer legekontor – helsesenter.

****For barnehager er inkludert paviljongen på Fåset og Tronstua, men leiekostnad er ikke tatt med.

***** Inkluderer kulturhuset og Rambu.

Totalt forvaltes inkludert boliger ca. 58 000 m² av eiendomsavdelingen. I tillegg kommer driftssentralen, renseanlegg, vannverk og andre bygg knyttet til teknisk drift, med til sammen ca. 40 bygg.

Utvikling av driftskostnader for kommunale bygg, ekskl. boliger 1988 -2016 (kr pr. m2)

Brutto drift av kommunens bygninger inkl. leiekostnader var i 2016 på ca. 53 mill. kr. Av dette utgjør kostnader til avskrivninger ca. 11,8 mill. kr. Av bruttokostnadene dekkes ca. 13,4 mill. kr i form av leieinntekter o.l. Standarden på kommunens bygninger forringes årlig, da vedlikeholdsbudsjettet ikke holder tritt med behovet.

Storparten av kommunens større bygg er tilknyttet fjernvarmeanlegg, bioenergi eller varmepumpe. Fåset skole- og barnehage har imidlertid fortsatt kun olje-/el.oppvarming.

Med bakgrunn i at bemanningen over tid er redusert i forhold til m² bygg som skal driftes, må avdelingen prioritere drift og vedlikehold av byggene og yte mindre brukertjenester. Det vil si at vaktmestrene ikke har tid til å bære stoler og bord osv.

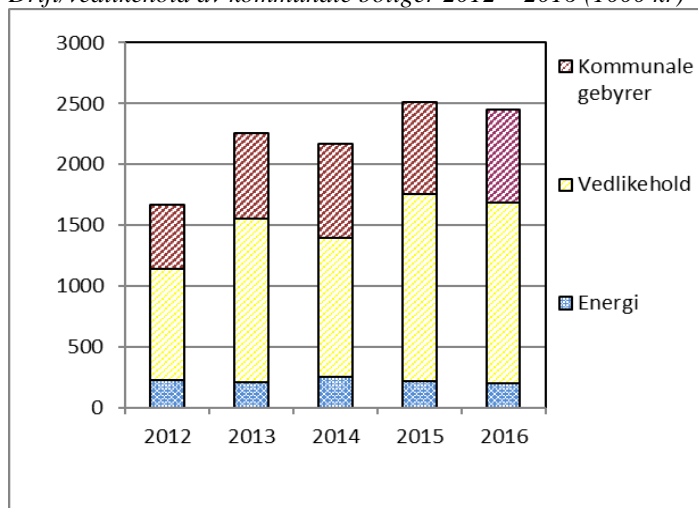
Renholdet i kommunens bygg følger INSTA 800 (renholdstandard) og hyppighet og kvalitet tilpasses bruken av byggene/rommene.

Tynset kommune har tidligere gjennom et pilotprosjekt tatt i bruk IK-bygg for bl.a. å kunne systematisere og ajourholde internkontrollen for byggene. IK-bygg gir også en relativt informativ oversikt over byggenes tilstand.

Utleieboliger

Kommunen har i alt 189 leiligheter, inkludert PU-, omsorgs- og trygdeboliger, samt noen hybler. Av disse er 69 utleieleiligheter. Boligdrifta hadde i 2016 overskridelser i forhold til budsjett. Dette gjelder spesielt vedlikeholdskostnader. Dagens bruk av utleieboligene og behovet for fornyelse av spesielt kjøkken og bad medfører høyere kostnader enn det som er budsjettet. Budsjettet er lavt i forhold til det som anbefales for å kunne gjennomføre et anbefalt vedlikehold. Det er nå tilsatt en boligansvarlig. Dette har bidratt til at restansene på husleie har gått vesentlig ned og at leietakerne blir plassert i «riktig» bolig. Videre har dette bidratt til at en har fått flere ut i private boliger.

Drift/vedlikehold av kommunale boliger 2012 – 2016 (1000 kr)

Utfordringer

Kommunen har et høyt aktivitetsnivå, med bl.a. mange bygge- og anleggsprosjekt. Dette utfordrer administrasjonen på kompetanse og kapasitet.

Gjennomsnittsalderen på de tilsatte er relativt høy, og det kan bli en utfordring å rekruttere nye med riktig kompetanse.

Kommunens bygninger ble i 2002 anslått å ha et samlet etterslep på vedlikehold på minimum 30 mill. kr. Det er brukt ca. kr 73,- pr. m² til vedlikehold av formålsbyggene i 2016. Dette er langt under det anbefalte på ca. kr 175- 200 pr. m² i henhold til Holtenøkkelen (Gjennomsnitt for alle typer formålsbygg). Dette samsvarer godt med at BDO som i sin revisjonsrapport av jan. 2015 anbefalt kr 200,- pr. m².

Mange av kommunens utleieboliger er bygd i solide materialer og ligger sentralt med gangavstand til sentrum. Behovet er i hovedsak oppgradering av en del eldre kjøkken og bad. Videre å begrense skader pga. av feil/voldsom bruk. Til nye boliger stilles det krav til bl.a. tetthet, noe som bl.a. medfører at de må bygges med balansert ventilasjon. Boligene krever derfor kompetanse for å bebos og en frykter for bl.a. fuktskader over tid.

Kommunens veier ble i 2009 anslått å ha et etterslep på vedlikehold på min. kr 70 mill. Etter dette er det gjort et bra løft med oppgradering av Sykehusveien, Olaf Røsts gate og deler av Skogveien.

Vann-avløp-renovasjon. (VAR)

Brutto driftsutgifter:	26,1 mill. kr	
Netto driftsutgifter:	0 mill. kr	
Antall årsverk:	3,1	
Tjenesteområdeleder:		Per John Valle

Organisering

Området har ikke netto budsjetttramme da området er selvfinansierende. Det betyr at merforbruk dekkes av fond og merinntekter avsettes til fond.

Tjenesteområdet har følgende ansvarsområder:

- Vann,
- Avløp,
- Septikk,
- Renovasjon.

Inntektene på området som består av abonnentenes gebyrbetaling, skal dekke de løpende driftskostnadene til de enkelte anleggene. I tillegg skal gebyrinntektene dekke kapitalkostnader på investeringslån i form av renter og avskrivninger, samt administrative kostnader slik som regnskapsføring, IKT og annen løpende administrasjon. Det resterende berører oppgaver utført av sentraladministrasjonen og tekniske tjenester.

Dersom inntektene fra gebyrer blir større enn utgiftene, settes merinntekten på fond. I motsatt fall dekkes merutgifter fra tidligere fondsavsetninger. Konsekvensen av dette er at inntektene over tid blir like store som utgiftene.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Være en konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Kvaliteten på drikkevann	5,6	Ikke gj.ført	Ikke gj.ført	5,6	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvtendighet			4,9		4,2
	Mestringsorientert ledelse			3,5		3,9
	Rolleklarhet			4,5		4,3
	Mestringsklima			4,3		4,1

	Fravær i %					
	Sykefravær	2,4	0,8	8,2	1,5	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	100	100	100	100	x
Organisasjon	Indikator					
	Standard vannforsyning, resultat Bedre vann	3,6	4,0			
	Standard avløpstjenesten, resultat Bedre vann	0,8	0,8			
	Skader og ulykker som medfører fravær (dager)	0	0	0	0	
	Vannlekkasje på ledningsnettet i %	30	15	31	25	

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Driftsutgifter vann pr. tilknyttet innbygger	1 271	1 645	1 802	-	1 117
2	Driftsutgifter avløp pr. tilknyttet innbygger	2 070	2 208	2 371	-	-
3	Andel tilknyttet kom. avløpsanlegg i %	58,3	58,2	58,3	-	-
4	Andel tilknyttet kom. vannverk i %	65,1	56,2	56,3	-	72,2
5	Årsgebyr vannforsyning (rapporteringsåret + 1 år)	3 122	3 122	3 122	3 005	3 465
6	Årsgebyr avløp (rapporteringsåret + 1 år)	5 747	5 911	6 030	3 236	4 542
7	Årsgebyr for septiktømming (rapporteringsåret + 1 år)	1 060	1 060	1 060	1 671	1 694
8	Årsgebyr for avfallstjenesten (rapporteringsåret + 1 år)	2 700	2 735	2 788	2 726	2 396

Kommentarer til tabellen

1. For driftsutgifter vann pr. tilknyttet innbygger, ligger Tynset høyt i forhold til gj.sn. i Hedmark. Årsaken er sannsynligvis mange vannverk og få kunder. For gr. 12 foreligger det ikke tall.
2. For driftsutgifter avløp foreligger det ikke tall for Hedmark og gr. 12. Tynset ligger imidlertid relativt høyt.
3. For andelen tilknyttet avløpsanlegg finnes det ikke tall for gr. 12 og Hedmark.
4. Andelen tilknyttet kommunale vannverk er lavt i forhold til gj.sn. Hedmark. For gr. 12 foreligger det ikke tall. De oppgitte kostnatallene ser ut til å være feil. Sannsynligvis er andelen tilknyttet kommunale vannverk ca. 68%.
5. Årsgebyr vann er beregnet for et forbruk på 150 m³. Tynset ligger litt høyere enn gj.sn. gr. 12, men under gj.sn. Hedmark.
6. Årsgebyr avløp er beregnet for et forbruk på 150 m³. Tynset ligger vesentlig over gj.sn. gr. 12 og gj.sn. Hedmark. Hovedårsaken er høye kapitalkostnader og mange renselanlegg med relativt få abonnenter.
7. Tynset ligger svært lavt i årsgebyr septikk i forhold til gj.sn. gr. 12 og gj. sn. Hedmark. I 2016 ble det gjort endringer i hvor mye av det flytende innholdet i anlegget som tømmes tilbake til septikk tanken. Dette vil øke kostnadene framover.
8. Tynset ligger tilnærmet på samme nivå som gj.sn. gr. 12 for tømming av standard abonnement, men noe høyere enn gj.sn. Hedmark.

Økonomisk resultat

For VAR-områdene er det for 2016 fastlagt at kalkulasjonsrenten kommunen skal bruke, skal være 1,68%. Med så lav rente har alle gebyrområdene hatt mindreforbruk i forhold til gebyrinntektene. Overskuddene er ført til fond.

- Vannledninger og vannverk har et mindreforbruk i forhold til budsjett på ca. 1,0 mill. kr
- Avløpsledninger og renseanlegg har mindreforbruk i forhold til budsjett på ca. 0,5 mill. kr
- Renovasjonsordningen hadde et mindreforbruk i forhold til budsjett på ca. 0,01 mill. kr
- Septikrenovasjon hadde et mindreforbruk i forhold til budsjett på ca. 0,8 mill. kr Årsaken til mindreforbruket er i all hovedsak at det i 2016 bare var de anleggene som ikke er «godkjent» som ble tømt

Tjenesteproduksjonen

Vannforsyning

Oversikt over kommunale anlegg:

- Ledningsnett 106 413 m.
- Høydebasseng 5 stk. (Brekka, Utby, Midtbygda*, Savalen og Kvikne) Totalt 2 200 m³.
- Dammer (reserve) 4 stk. Totalt 40 000 m³.
- Alle vannverkene i Tynset forsynes av grunnvann.
- Trykkøkingsstasjoner 7 stk. (Savalen, Kvikne, Ulset, Tyllaldalen, Utby og Nordistuen).
- Vannbehandlingsanlegg 5 stk. (Tynset, Savalen, Kvikne, Midtbygda* og Ulset).
- Totalt antall abonnenter er 1 565 hvorav 170 er næring og 182 fritidsboliger. Ca. 79 % har install. vannmåler.
- Fond pr. 31.12.16 kr 3 215 000.

*Tynset kommune og Midtbygda v.v. i Tyllaldalen eier i fellesskap ca. 1100 m pumpeledning, pumpestasjon, brønn og høydebasseng på 250 m³ (eier 50 % hver).

Med den siste utvidelsen av vannverket på Savalen, skal en ha tilstrekkelig mengde vann framover. Den nyeste brønnen på Savalen inneholder midlertid mye metaller og er krevende å drifte riktig for å få god nok kvalitet på vannet. Her må vi vurdere tiltak for behandling av vannet fra denne brønnen. Brønnen skal være reserveforsyning og benyttes ved behov ellers.

Kvikne vannverk har ikke tilfredsstillende reservevannkilde. I forbindelse med at det er bygd varmpumpe basert på grunnvann for Kvikne skole og barnehage, har en lagt til rette for at det skal være mulig å benytte grunnvannet som pumpes opp av brønnen til reservevannforsyning ved behov. Vannkvaliteten er pga. mye metaller i vannet dårlig egnet til drikkevann.

Brønnen på Ulset er infisert av jernbakterier, samtidig som brønnen ligger utsatt til i forhold salting av Rv.3. Jernbakterien er ikke helseskadelig, men det danner seg groing i filter som vanskeliggjør drifta. Geolog har anbefalt plassering på nytt sted for ny brønn. Drifta har imidlertid vært tilfredsstillende siden 2012 og en har valgt å utsette etablering av ny brønn.

Forsyningsområdet for Midtbygda v.v. er sørover i bygda, mens kommunen forsyner abonnentene nordover. Reservevannskilden er den tidligere brønnen som forsynte skolen og trygdeboligene. Vannkvaliteten er bra, men det planlegges å sette inn UV-filter for å øke sikkerheten.

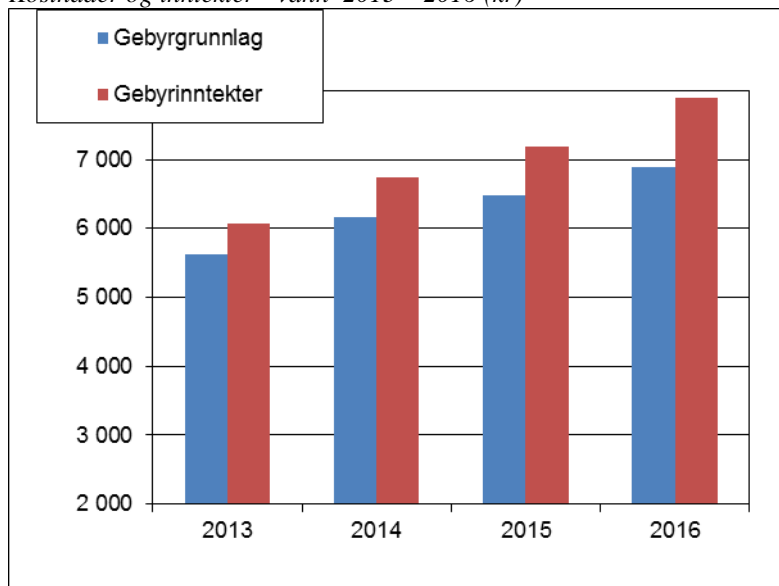
Vannkilden til Tynset tettsted er overflatevann som blandes med grunnvann, og er av meget god kvalitet. Reservevannskilden er Tynsets gamle vannkilde, Kvernbekkbassenget.

Vannverkene i Tynset holder en generelt bra standard og leverer vann av bra kvalitet. Det tilsettes ikke klor ved noen av anleggene. Alle anleggene er godkjent.

Ledningsnettet holder en relativt bra standard og vi har derfor vanligvis få større lekkasjer på det kommunale nettet. I 2016 har vi imidlertid vesentlig høyere lekkasjeprosent enn tidligere år (36%). Gj.sn. i Norge ligger på over 40%.

Det anbefales i hovedplanen for vann og avløp at det fornyes ca. 1 km av vannledningsnettet årlig for at kvaliteten på nettet ikke skal forringes.

Kostnader og inntekter - vann 2013 – 2016 (kr)

«Bedre vann»

I regi av Norsk Vann BA, har Tynset kommune sammen med 77 andre kommuner, foretatt en årlig tilstandsvurdering med bruk av verktøyet bedre VA. Resultatene foreligger imidlertid ikke før sommeren året etter, slik at resultatet for 2016 er ikke klar til årsmeldinga skrives. Resultatet for 2015 kommenteres derfor her. Vi anser det som verdifullt for å bli bedre å være med i denne faglige tilstandsvurderingen.

Resultater fra bedre Vann for 2015.

Karakterene som gis går fra 4 poeng som er god til 0 poeng som er dårlig. Alt imellom blir da mangelfullt. Vurderingskriteriene for å få 4 poeng på vann er følgende:

- **Hygienisk:** 100 % av innbyggerne tilknyttet den kommunale vannforsyningen har hygienisk betryggende drikkevann
Vannforsyningen er beskyttet mot forurensning i kilde/nedbørfelt og gjennom vannbehandlingen og har dokumentert god hygienisk kvalitet
- **Bruksmessig:** 100 % av innbyggerne tilknyttet har god bruksmessig kvalitet.
Kravene til pH og farge er tilfredsstillt
- **Leveringsstabilitet:** Ikke planlagte avbrudd i trykkvannsforsyningen er < 0,5 timer i snitt pr. innbygger pr. år og totale avbrudd er < 1,0 time i snitt
- **Alternativ:** 100 % av innbyggerne, som får vann fra vannverk > 1000 innbyggere, har gode alternative forsyningsmuligheter som kan levere i inntil 3 måneder
- **Ledningsnett:** Beregnet vanntap er < 20 % av den totale vannmengden som er produsert og levert på distribusjonsnett

Tynset kommune fikk 4 poeng.

Avløp

Oversikt over kommunale anlegg:

- Spillvannsledninger 52 866 m.
- Overvannsledninger 30 686 m.
- Pumpestasjoner 22 stk. (Savalen 7, Kvikne 2, Ulset 1, Telneset 1, Tynset 11).
- Renseanlegg 7 stk. (Tynset, Savalen, Fåset, Tyllidalen, Telneset, Kvikne og Ulset).
- Totalt antall abonnementer er 1413 stk. hvorav 165 fritid og 116 næring.
- Fond pr. 31.12.16 kr 2 190 000.

Ulset og Telneset renseanlegg

Eldre jordrenseanlegg som etter hvert må fornyes.

Savalen renseanlegg

Renseanlegget ble tatt i bruk i desember 2007. Dette har en kapasitet på 2200 pe og fungerer bra.

Tyllaldalen renseanlegg

Nytt renseanlegg tatt i bruk høsten 2012. Dette har en kapasitet på 330 pe.

Fåset renseanlegg

Dette er et gammelt renseanlegg som sliter med å holde rensekravene. Sammen med driftsassistansen jobbes det med en mindre ombygging som skal bedre renseresultatene.

Yset renseanlegg

Renseanlegget begynner å bli gammelt og slitt og må snart rehabiliteres. Det fungerer imidlertid svært bra.

Tynset renseanlegg

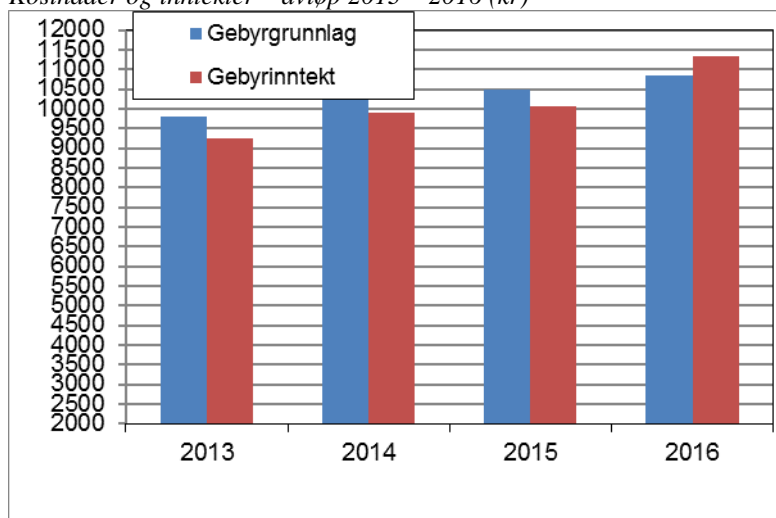
Renseanlegg ble tatt i bruk i des. 2012. Renseprosessen er imidlertid fortsatt ustabil, og svinger fra svært godt til dårlig. Leverandøren har slitt mer eller mindre hele tiden med å få renseprosessen til å fungere optimalt over tid. Anlegget er derfor fortsatt ikke formelt over tatt fra leverandøren.

For Tynset renseanlegg er det krav om at prøvetakerne skal være akkreditert. Det vil si at det kreves spesielt prøveutstyr og opplæring med sertifisering av personellet, samt en gjennomgående detaljert internkontroll. Dette arbeidet skjer i samarbeide med Driftsassistansen. Akkreditering av utstyr og mannskap forventes å bli gjennomført i 2018.

Generelt har økt bruk av mikrofiberkluter, mopper og kluter til renhold, ført til at mange av disse havner i avløpsvannet. Dette fører igjen til tilstoppede pumper og økte driftskostnader, både på pumpestasjoner og renseanlegg.

Det anbefales i den vedtatte hovedplanen for vann og avløp at det fornyes ca. 0,5 km av avløpsledningsnettlet årlig for at kvaliteten på nettet ikke skal forringes.

Kostnader og inntekter – avløp 2013 – 2016 (kr)

«Bedre vann»

I regi av Norsk Vann BA, har Tynset kommune sammen med 77 andre kommuner, foretatt en årlig tilstandsvurdering med bruk av verktøyet bedreVA. Resultatene foreligger imidlertid ikke før sommeren året etter, slik at resultatet for 2016 er ikke klar til årsmeldinga skrives. Resultatet for 2015 kommenteres derfor her. Vi anser det som verdifullt for å bli bedre å være med i denne faglige tilstandsvurderingen.

Resultat fra Bedre vann for 2015.

Karakterene går fra 4 poeng som er god til 0 poeng som er dårlig. Alt imellom blir da mangelfullt. Vurderingskriteriene for å få 4 poeng på avløp er følgende:

- Rensekrav: 100 % av innbyggerne tilknyttet den kommunale avløpstjenesten er tilknyttet renseanlegg som overholdt alle gjeldende rensekrav i 2013
- Tilknytning: > 98 % av innbyggerne i rensedistriktene er tilknyttet spillvannsnettet og blir renset i renseanlegg med riktig type renseprosess iht. krav som kommunen må oppfylle senest innen 2017
- Slam: > 90 % av årsproduksjonen av slam er disponert i snitt siste tre år, og 100 % av årets slamproduksjon tilfredsstiller minst kvalitetsklasse III i gjødselvereforskriften, og det er ikke deponert noe slam.
- Overløp: < 5 % av forurensingsproduksjonen tilknyttet avløpsnettet målt som BOF pe, slippes ut i regnvanns-overløp og nødoverløp på nettet
- Ledningsnettet: Antall kloakkstopper er < 0,05 pr. km ledning pr. år og antall kjelleroversvømmelser er < 0,10 pr. 1000 innbygger tilknyttet pr. år. Kun kjelleroversvømmelser der kommunen er erstatningspliktig inngår i antallet

Tynset kommune fikk 1,6 poeng. Manglene som gjorde at det ikke ble mer poeng, var bl.a. at vi i 2015 ikke klarte å overholde rensekravene for alle renseanleggene fullt ut. Videre at det er for få innenfor de enkelte rensedistriktene som er tilknyttet offentlig avløp eller har annen godkjent renseløsning. Dette gjelder spesielt for området rundt Tynset sentrum. Det er også mangelfullt med data på overløpsutslippet. For stor innlekking av vann i ledningsnettet ved snøsmelting og nedbør. Resultatet var på nivå med bl.a. Fredrikstad kommune.

Slambehandling

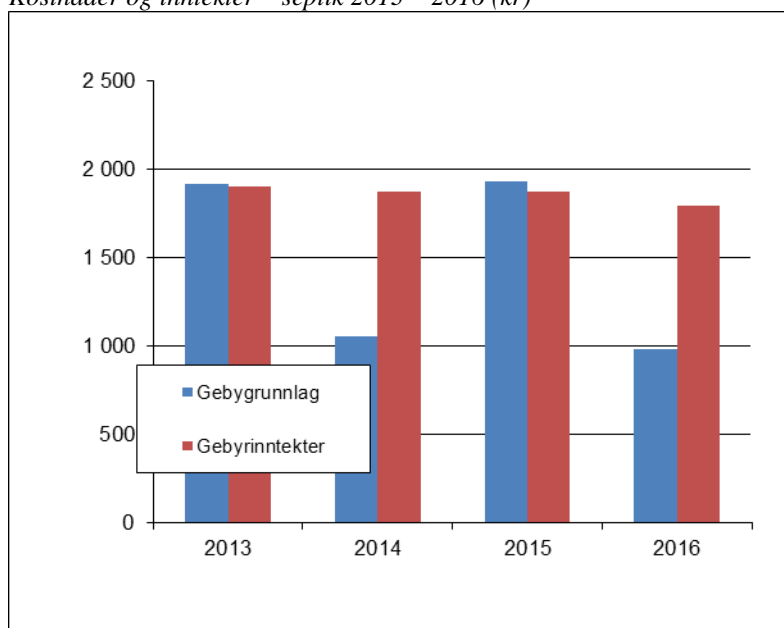
Slammet fra renseanlegg og septiktanker leveres på Torpet, Tolga. FIAS blander slammet med flis, og oppnår en kvalitet på komposten som bør gjøre slammet attraktivt for bruk.

Slamplassen på Tyllaldskjølen er kun godkjent som mellomlagringsplass. Det er startet arbeid med å avvikle denne. Det er ikke kjørt slam hit de senere årene.

Septikrenovasjon

Hvert annet år tømmes alle septikanlegg fra boliger, mens en i mellomåret kun tømmer de anleggene som ikke har kapasitet for 2 år eller ønskes tømt av abonnenten. Gebyrene er fordelt slik at abonnentene betaler det samme fra år til år. Dette er bakgrunnen for at kostnadene varierer vesentlig fra år til år, mens gebyret er det samme.

Kostnader og inntekter – septik 2013 – 2016 (kr)

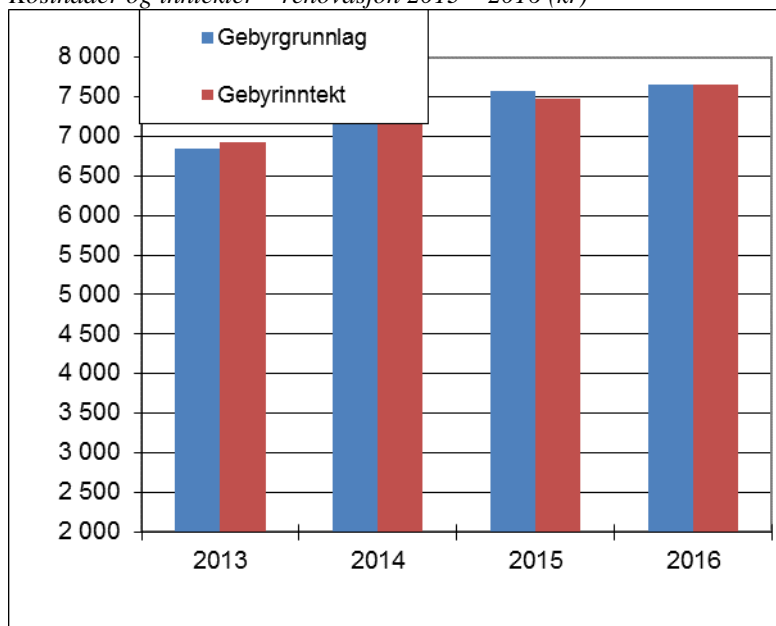
- Fond pr. 31.12.16 kr 2 463 000.
- Antall abonnenter er 904 stk.

FIAS vant i sin tid anbudet på septikrenovasjon. Anbudsperioden gikk ut våren 2015. Kommunestyret vedtok da at FIAS skal utføre denne tjenesten som sjølkosttjeneste på samme måte som husholdningsrenovasjonen.

Renovasjon

Renovasjonstjenesten utføres av FIAS som sjølkosttjeneste.

Kostnader og inntekter – renovasjon 2013 – 2016 (kr)

- Fond pr. 31.12.16 kr 293 000.

Antall standard abonnement er 1 684 stk., miniabonnement 582 stk. og abonnenter seter/fritidshus 1 891 stk., hvorav 139 er definert som seter.

Gebyrer 2017 før mva. (200 m³ stipulert forbruk)

Gebyrtype	Stipulert forbruk
Årsgebyr vann, bolig 120* m ²	3 934,-
Årsgebyr avløp, bolig 120* m ²	7 568,-
Årsgebyr septik 4m ³ , tømning 2. hvert år	1 060,-
Årsgebyr avfall, standard	2 788,-
Årsgebyr feiing	440,-

For boliger mellom 81 – 200 m² bruksareal og som ikke betaler etter målt forbruk, faktureres det for 200 m³. Dette er bakgrunnen for at 200m³ benyttes som grunnlag. Tynset kommune har i sine forskrifter at det skal betales etter målt forbruk, men at det i spesielle tilfeller kan tillates at det betales etter stipulert forbruk. Derfor har ca. 80 % av abonnentene i Tynset monter vannmåler. Ved å installere vannmåler, kan du selv påvirke forbruket av tjenesten.

Utfordringer

Arbeidstokken har høy gjennomsnittsalder og det vil bli vanskelig å rekruttere personell med riktig fagkompetanse.

Forventede klimaendring blir spådd å gi:

- Økte nedbørsmengder – økt bruddfrekvens på ledningsnett, endret kvalitet på vannet.
- Økt temperatur - Redusert drikkevannskvalitet.
- Økt temperatur i kombinasjon med økt nedbør – Hyppigere oppblomstring av alger, samt patogene mikroorganismer.
- Utvidet vekstsesong – Større variasjon i råvannskvaliteten.
- Kortere perioder med frost, færre fryse-tine-sykluser og mindre snømengder om vinteren.
- Redusert bruddfrekvens på ledningsnett.

I følge prognosene vil imidlertid Tynset bli mindre berørt av endret klima enn mye av landet for øvrig. Det er gjennomført en ROS analyse for klimaendringene som forventes for Tynset. I denne ser det ikke ut som vann- og avløpstjenesten vil få særlige utfordringer i forhold til endret klima.

Plan, byggesak og geodata

Brutto driftsutgifter:	19,3 mill. kr	
Netto driftsutgifter:	3,5 mill. kr	
Antall årsverk:	13,3	
Tjenesteområdeleder:		

Organisering

Plan, byggesak og geodata er vertskommune for Alvdal kommune og er organisert med følgende ansvarsområder:

- Kart, oppmåling og delesak.
- Byggesak og tilsyn.
- Planlegging og plansaker.
- Eiendomsskatt.
- Plan, byggesak og geodata er også vertskommune for det felles geodata-samarbeidet i Nord- Østerdal bestående av kommunene Follidal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Os (NØ-gis samarbeidet).

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke kommunens rolle og funksjon som samfunnsutvikler. • Gode planprosesser som forsterker demokrati og politisk styring og sikrer en god og tydelig kommunikasjon med befolkning og brukere. • Tjenester med høy faglig kvalitet innenfor fastsatte tidsfrister.
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2016
		2014	2015	2016	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen Byggesak, svarprosent = 42% (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,8	4,8	4,6	4,5	4,3
	Respektfull behandling	5,3	5,2	5,1	5,0	4,9
	Tilgjengelighet	4,9	4,9	4,8	4,5	4,4
	Informasjon	4,7	4,6	4,7	4,5	4,3
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	x	x	4,4	x	4,2
	Mestringsorientert ledelse	x	x	4,3	x	3,9
	Rolleklarhet	x	x	4,3	x	4,3
	Mestringsklima	x	x	4,4	x	4,1

	Fravær i %					
	Sykefravær	2,8	3,0	3,8	2,0	6,28
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	74,2	93,9	79,9		x
Organisasjon	Strategiske styringsdokumenter					
	Planstrategi 2016-2019, alder	1	2	3	0	4
	Samfunnsdel, alder	x	0	1	1	3
	Arealdel, alder	12	13	14	14	5
	KDP Tynset tettsted, alder	7	0	1	1	5
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid Byggesak (dager)					
	Rammetillatelse (12 uker)	x	78	8	70	x
	Ett - trinn (12 uker)	20	27	26	70	x
	Ett - trinn (3 uker)	15	17	14	20	19
	Ett - trinn uten ansvarsrett (3 uker)	x	18	19	20	19
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid Dispensasjon (dager)					
	Ett - trinn (12 uker)	x	61	46	70	x
	Ett - trinn uten ansvarsrett (12 uker)	x	130	38	70	x
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid Plansaker (dager)					
	Planbehandling (186 dager)	x	119	131	186	x
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid Geodata (dager)					
	Seksjonering	x	8	5	20	x
	Oppmålingsforretting (12 uker)	x	49	93	70	x
	Opprettelse av grunneiendom (3 uker)	x	14	50	20	x
	Opprettelse av grunneiendom (12 uker)	43	35	21	70	x

Kostratall

		2014	2015	2016	2016 gr.12	Hedmark 2016
1	Gebyr, privat reguleringsplan boligformål.	27 300	27 875	28 560	x	x
2	Gebyr for oppføring av enebolig.	6 600	7 600	7 800	x	x
3	Gebyr for kombinert kart- og oppmåling, tilsvarende boligtomt 750 m2.	14 250	14 500	14 500	x	x

Kommentarer til tabellen

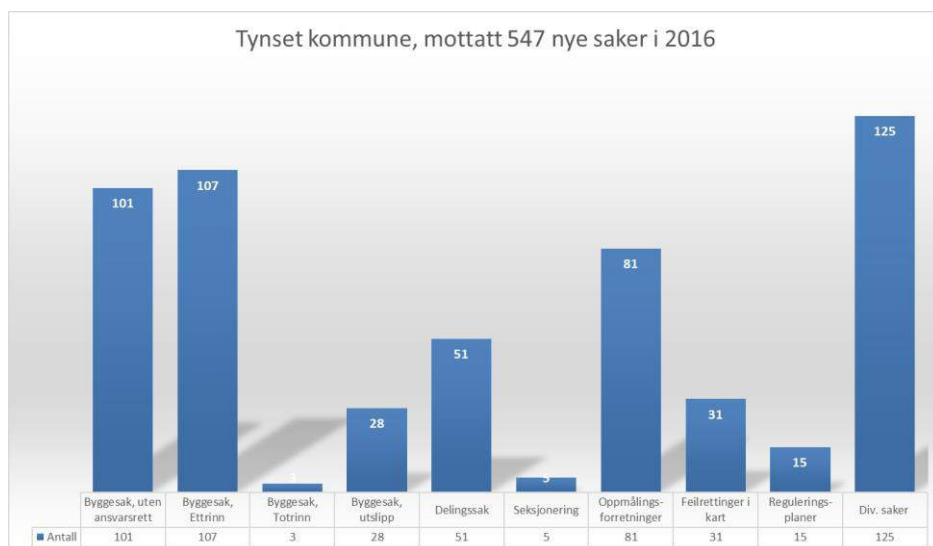
Pr. 15.03.17 foreligger det ikke sammenliknbare tall for gebyrstørrelsen innenfor punktene 1,2,3.

Økonomisk resultat

Enheten hadde totalt en innsparing i forhold til budsjett på kr. 867 000. Dette skyldes i stor grad sykefravær og vakanse, samt manglende igangsatte prosjekter.

Tjenesteproduksjonen

Figuren nedenfor viser fordelingen av saker mottatt i perioden 01.01-31.12.16 i Tynset kommune (div. saker er forskjellige type saker som for eksempel trafikksaker, dispensasjoner, jordskiftesaker m.m). Det er registrert en økning på 156 saker fra 2015-2016. Dette er en økning i antall saker på 34%.

Planer og prosjekter

- Kommunal planstrategi, vedtatt 25.10.16.
- Avklaring og prosess rundt snøskuterløyper for fornøyleskjøring, vedtatt 15.12.16, sak 15/1087
- Oppfølging av tiltak i handlingsdelen til kommunedelplan Tynset tettsted, undergang fv. 30 i sentrum.
- Oppfølging av tiltak i handlingsdelen til kommunedelplan Tynset tettsted, nye næringsarealer.
- Kommunedelplan for Kulturminner og kulturmiljøer, under utarbeidelse.
- Kommunedelplan for Trafikksikkerhet, revisjon.
- Kommunedelplan for Fåset/Fådalen, oppstart.
- Oppfølging av tiltak i kommunedelplan for Klima og energi blant annet sertifisering av rådhuset som miljøfyrtårn.
- Veg- og adresseprosjektet i Tynset. Alle stolper er satt ut og gitt adressenavn. Vegnavnskilt er langt på veg satt ut.
- Høringsuttalelse til ny NTP.
- Høringsuttalelse og innspill til handlingsprogram for fylkesveger 2018-2021.
- Høringsuttalelse og innspill til tiltaksplan Hedmark trafikk 2018-2021.
- Kommunale reguleringsplaner i Tynset kommune som det er jobbet med i 2016:
 - Plan-ID R105 Meierigata, boligutvikling – avklaring av innsigelse Tynset sentrum.
 - Plan-ID R85b Rammsmokvartalet, vedtatt 25.10.16.
 - Plan-ID 201505 Serverpark Tyllaldalen, vedtatt 14.06.16.
 - Plan-ID 201603 Brønnområde III, Savalen.
 - Plan-ID 201601 Rulleskiløype Haverslia, utarbeidelse av planforslag.
 - Plan-ID 201602 Fortau – Holmengata og Idrettsveien, utarbeidelse av planforslag.
 - Plan-ID 201605 Fortetting i boligområde Sjukehusvegen – Arnemovegen – Holmengata.
 - Plan-ID 201302 Kongsvegen.

Vedtatte reguleringsplaner:

- Plan-ID R83a Kviknedølsåsen hytteområde, Savalen, vedtatt 01.03.16.
- Plan-ID 201203-1 Reguleringsendring Krullhaugen boligområde, Kvikne, vedtatt 13.03.16.
- Plan-ID R27a Reguleringsendring Tørresvangen hyttefelt, Kvikneskogen, vedtatt 14.06.16.
- Plan-ID R99c Reguleringsendring Jørgensmoen, fortausløsning, vedtatt 25.08.16.

Veiledning og oppfølging av igangsatte private reguleringsplaner:

- Plan-ID R77a Rønning hyttefelt, omregulering.
- Plan-ID 201402 Bubakken grusuttak.
- Plan-ID R86a Klevan II hytteområde på Savalen, reguleringsendring.
- Plan-ID R108a Auma fjellbrudd.

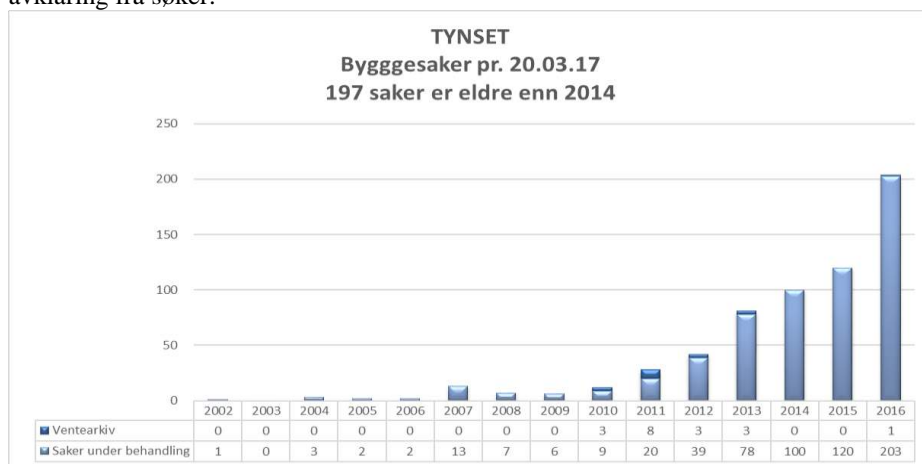
Plan-ID R21
Plan-ID 201604

Brekka grustak, grusuttak.
Fortetting av hytteområde Støen – Estensmo
Utvidelse av NAF- banen, Brekka – prinsippsak.
Bjørnsmoen boligområde, Tynset sentrum – prinsippsak.
Ørdet hytteområde, Brydalskjølen.
Makebytte, fotballbane Savalen og reguleringsendringer.

Byggesaker

En byggetillatelse gjelder i tre år, men tiltakshaver kan bruke så lang tid som ønskelig fra igangsatt arbeid til ferdigstilling. Etter loven er det krav om ferdigattest for byggetillatelser nyere enn 1998. Det betyr at kommunen ikke får slutført saker før ferdigattest foreligger. Dette gir over år et etterslep som må følges opp. I år har denne oppfølgingen resultert i 137 utstedte ferdigattester. Videre er det gitt 12 midlertidige brukstillatelser og 6 igangsettingstillatelser. Nedenfor illustreres en samlet oversikt over den totale saksmengden byggesaker i perioden 2002-2016.

Figuren nedenfor viser samlet oversikt over saksmengde byggesaker under behandling. Saker i ventearkiv, venter på avklaring fra søker.

Rammesøknader (§ 21-2):

Det er mottatt totalt 3 søknader. Det ble ferdigbehandlet 3 søknader. Det ble mottatt 2 mangelfulle søknader hvor det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 8 dager. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Ett- trinns søknader (§ 20-1) - 12 ukers saksfrist:

Det er mottatt totalt 29 søknader. Det ble ferdigbehandlet 32 søknader. Det ble mottatt 26 mangelfulle søknader hvor det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 26 dager. Det var 1 sak som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Ett- trinns søknader (§ 20-1) - 3 ukers saksfrist:

Det er mottatt totalt 119 søknader. Det ble ferdigbehandlet 114 byggesøknader. Det ble mottatt 47 mangelfulle søknader hvor det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 14 dager. Det var 9 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Byggesøknader uten ansvarsrett (§ 20-2) – 12 ukers saksfrist:

Det er mottatt totalt 34 søknad. Det er ferdigbehandlet 32 søknader. Av de mottatte søknadene var det 27 som var mangelfullt utfylt og det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 47 dager Det var 3 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Byggesøknader uten ansvarsrett (§ 20-2) – 3 ukers saksfrist:

Det er mottatt totalt 34 søknad. Det er ferdigbehandlet 32 søknader. Av de mottatte søknadene var det 27 som var mangelfullt utfylt og det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 47 dager Det var 3 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Byggesaker med tilsyn:

Det er utført 12 tilsyn, hvor 7 er tilsyn i omsøkte byggesaker, 3 er tilsyn for ikke omsøkt byggevirkosomhet, 2 er tilsyn for byggevirkosomhet som er unntatt fra søknadsplikt og 1 er tilsyn med søknadspliktig byggevirkosomhet som ikke er omsøkt.

Geodatasaker: Delesaker, oppmålingsforretning, seksjonering og ajourhold av eiendomsmatrikkelen

I henhold til matrikkelloven skal det ikke foreligge saker som er eldre enn 2 år. Mange saker er likevel ikke avsluttet innen denne fristen. Dette skyldes ofte at etterspurt dokumentasjon ikke er ettersendt eller at rekvirent ikke følger opp det privatrettslige med hensyn til krav om sammenføring, hjemmelsovergang, sletting av heftelser m.m. Dette gir over år et etterslep som må følges opp.

Søknad om opprettelse av grunneiendommer – 12 ukers frist:

Det er mottatt 14 søknader om opprettelse av grunneiendommer. 9 saker ble avsluttet/ferdigbehandlet. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Søknad om opprettelse av grunneiendommer – 3 ukers frist:

Det er mottatt 16 søknader om opprettelse av grunneiendommer. Det er ferdigbehandlet 16 saker. Det var 2 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Søknad om eierseksjoneringer:

Det er mottatt 5 søknader om eierseksjonering. Det ble ferdigbehandlet 5 søknader. Det var 1 sak som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Søknad om oppmålingsforretning:

Det er mottatt 127 søknader om oppmålingsforretning. Det er avsluttet/ferdigbehandlet 102 saker. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Dispensasjoner

Det er mottatt til sammen 21 søknader om dispensasjon fra planbestemmelsene. Av disse er 21 behandlet ferdig. Det ble mottatt 15 mangelfulle søknader hvor det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 40 dager. 1 sak fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Eiendomsskatt

Før første 1. mars skal alle nye bygg med ferdigattest takseres, sammen med løpende taksering for eiendommer som har endret bygningsmasse i løpet av året og andre godkjente tiltak. I 2016 var det tilsammen 59 løpende takseringer. Dette gir et nytt grunnlag på kr 4.350.000,- og en merinntekt til kommunen på kr 305.500,- I tillegg var det 49 nye godkjente tiltak som ikke har hatt eiendomsskatt tidligere. Dette gir et grunnlag på kr. 20.986.000,- og en merinntekt til kommunen på kr 1.469.000,- i 2017.

Geodatasamarbeidet i Nord-Østerdal

GIS-samarbeidet i Nord-Østerdal består av kommunene Os, Tolga, Rendalen, Folldal, Tynset og Alvdal. Vertskommunen har arbeidsgiveransvar og ansatt én person i fast 100 % stilling som GIS-koordinator.

GIS-samarbeidets hovedansvarsområder:

- Forvaltning av geodata for kommunene i Nord Østerdal.
- Kompetanseutvikling, erfaringsutveksling og læring for de ansatte i kommunene.
- Vedlikehold og oppgradering av aktuell programvare.
- Uttak og salg av kartdata.
- Utvikling og drift av kartløsninger på WEB.
- Drifte fem ulike faggrupper.
- Sekretær for fagrådet.

NØGIS samarbeidets har utarbeidet en et styringsdokument, Geodataplan. Denne ble vedtatt av kommunestyret 29.11.16 for perioden 2017-2020.